

VODIČ

ZA ODUZIMANJE IMOVINE I IMOVINSKE
KORISTI PROISTEKLE IZ KRIVIČNOG DJELA

United Nations
Office on Drugs and Crime

UNODC je osigurao tehničku podršku za izradu ovog vodiča u okviru Regionalnog programa za Jugoistočnu Evropu.

SADRŽAJ

UVOD	8
1. PRAVNI INSTITUTI VEZANI ZA ODUZIMANJE IMOVINE I IMOVINSKE KORISTI.....	9
2. FINANSIJSKE ISTRAGE.....	12
2.1. Koraci u fazi finansijske istrage.....	12
2.1.1. Priprema.....	12
2.1.2. Određivanje zadataka.....	13
2.1.3. Određivanje učesnika.....	14
2.2. Izvori podataka	14
2.2.1 Evidencije i registri.....	14
2.2.2. Baze podataka i drugi izvori.....	15
2.2.3. Kriptovalute.....	17
2.3. Procesne radnje.....	18
3. OSIGURANJE I UPRAVLJANJE IMOVINOM.....	19
3.1. Koraci u fazi osiguranja imovine.....	19
3.2. Koraci u upravljanju i raspolaganju privremeno oduzetom imovinom.....	20
3.3. Koraci u upravljanju i raspolaganju trajno oduzetom imovinom.....	20
4. OKONČANJE FINANSIJSKE ISTRAGE.....	22
5. MEĐUNARODNA SARADNJA I MEĐUNARODNA PRAVNA POMOĆ.....	22
5.1. Interpol.....	22
5.2. Europol.....	22
5.3. Egmont grupa.....	23
5.4. FIU net.....	23
5.5. CARIN.....	24
5.6. GLOBE.....	24

PRILOZI.....	25
Domaći izvori prava – Tabelarni prikaz relevantnih zakona u BiH.....	26
Međunarodni izvori prava – Tabelarni prikaz relevantnog međunarodnog okvira.....	28
Učesnici u procesu oduzimanja imovine i imovinske koristi proistekle iz krivičnog djela.....	29
PRAKSA SUDOVA U BOSNI I HERCEGOVINI.....	31
Ustavni sud Bosne i Hercegovine	31
Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine.....	32
Evropski sud za ljudska prava.....	34
RELEVANTNI OBRASCI.....	35
Naredba za provođenje finansijske istrage.....	36
Naredba za finansijsko vještačenje.....	41
Prijedlog privremenih mjera osiguranja iz člana 17. u istrazi.....	43
Prijedlog privremenih mjera osiguranja iz člana 17. uz optužnicu.....	47
Prijedlog za donošenje Rješenja o određivanju privremene mjere osiguranja imovinske koristi.....	50
Prijedlog za izdavanje naredbe za privremeno oduzimanje predmeta i njihovo čuvanje.....	52
Sporazum o priznavanju krivice.....	54
Privremene mjere osiguranja oduzimanja imovine koja je proistekla izvršenjem krivičnog djela.....	58
Rješenje - privremena mjera osiguranja - zabrana otuđenja i raspolaganja imovinom.....	64
Prijedlog za trajno i prošireno oduzimanje uz optužnicu.....	72
Rješenje suda o određivanju privremene mjere.....	75
Rješenje o određivanju privremene mjere osiguranja.....	77
Nacrt prijedloga za dispozitiv rješenja o određivanju privremene mjere I.....	80
Nacrt prijedloga za dispozitiv rješenja o određivanju privremene mjere II.....	81
Pitanja za osumnjičene i vještake.....	82
Formular za sagledavanje imovine i poznatih prihoda u odnosu na rashode lica i utvrđivanje nesklada.....	86

UVOD

Polazeći od osnovnog principa da niko ne može zadržati imovinsku korist stečenu krivičnim djelom¹, temeljna obaveza tužilaštva i agencija za provedbu zakona je da otkrivaju i identificiraju imovinsku korist stečenu krivičnim djelom. Proces oduzimanja imovine i imovinske koristi odnosi se na korake poduzete za identifikaciju, privremeno i trajno oduzimanje i upravljanje nezakonito stečenom imovinom, kao i vraćanje imovine u legalni pravni okvir. Identifikacija imovine je kompleksan proces koji podrazumijeva prikupljanje i analizu svih dostupnih i neophodnih informacija i dokaza kako bi se identificirala sva nezakonito stečena imovina, ali i druga imovina iz koje se može namiriti protupravno stečena korist. Informacije se prikupljaju i kako bi se identificirali i ostali počinioci, imovina i sredstva korištena u izvršenju kriminalne aktivnosti, a koje mogu poslužiti kao dokaz u daljnjem postupku.

Djelotvoran sistem za povrat imovine iziskuje brzo praćenje i identifikaciju predmeta i imovinske koristi ostvarenih krivičnim djelima, te imovine za koju se sumnja da je kriminalnog porijekla. Takve bi predmete, imovinsku korist ili imovinu trebalo zamrznuti kako bi se spriječio njihov nestanak, a potom bi ih trebalo oduzeti nakon izdavanja naloga za oduzimanje u okviru postupka u krivičnim stvarima. Djelotvoran sistem za povrat imovine nadalje iziskuje djelotvorno upravljanje "zamrznutom" i oduzetom imovinom kako bi se održala vrijednost te imovine za državu ili radi njezinog povrata žrtvama².

Stoga, istražni organi moraju uspostaviti efikasan sistem/proces razmjene finansijskih obavještajnih podataka tokom cijelog ciklusa oduzimanja imovine. To znači da tok finansijskih obavještajnih podataka mora biti koordiniran i u skladu sa postojećim domaćim zakonima, politikama i procedurama. Efikasna razmjena finansijskih informacija omogućava istražiteljima da budu više fokusirani na ispitivanje imovine za koju se pretpostavlja da potiče od kriminalnih aktivnosti i na provođenje postupaka u cilju prikupljanja dokaza o postojanju imovine stečene krivičnim djelom.

Cilj ovog vodiča je da tužiocima i ovlaštenim službenim licima pruži listu najrelevantnijih propisa³, subjekata⁴ i koraka koje trebaju poduzeti u najranijoj mogućoj fazi tokom istrage, prikupljanja dokaza o imovini i osiguranja imovine u cilju trajnog oduzimanja. Uslov za uspješno realizovanje oduzimanja imovine i imovinske koristi stečene krivičnim djelom podrazumijeva adekvatne kapacitete za vođenje finansijskih istraga. Vodič daje upute za djelovanje ali i primjere operativnih procedura koje se stavljaju na raspolaganje svim nivoima u BiH na formalno usvajanje.

Ovaj vodič se, također, donosi sa konačnim ciljem podizanja kvalitete finansijskih istraga širom BiH.

¹ Član 110. KZ BiH, član 114. KZ FBiH, član 8. KZ RS i član 114. KZ BD

² Direktiva EU 2024/1260

³ Aneks 1

⁴ Aneks 2

1. PRAVNI INSTITUTI VEZANI ZA ODUZIMANJE IMOVINE I IMOVINSKE KORISTI

Imovina i imovinska korist

Imovina predstavlja stvari i prava koja je stekao učinilac krivičnog djela ili povezana osoba, a obuhvata sve stvari i prava koja mogu biti predmet izvršenja, te posebno nekretnine i pokretnine, potraživanja, poslovne udjele, vrijednosne papire, novac, umjetnine, plemenite metale i drago kamenje, ili bilo koju imovinu ili vrijednost koja se može izraziti u zvaničnoj valuti plaćanja⁵, u vlasništvu, posjedu ili pod kontrolom učinioa krivičnog djela ili povezane treće osobe. Imovinska korist je svako povećanje ili sprečavanje smanjenja imovine koja potiče od krivičnog djela⁶. Prema Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti u BiH, imovinska korist uključuje sva sredstva i drugu imovinu koja potiče iz ili je pribavljena, direktno ili indirektno, putem počinjenja krivičnog djela. Sredstva ili druga imovina, u smislu ovog zakona, podrazumijeva bilo kakvu imovinu, uključujući ali se ne ograničavajući na finansijska sredstva, ekonomske resurse, imovinu bilo koje vrste, bilo materijalnu ili nematerijalnu, opipljivu ili neopipljivu, pokretnu ili nepokretnu, stečenu na bilo koji način, i pravne dokumente ili instrumente u bilo kojoj formi, uključujući elektronsku ili digitalnu, kojima se dokazuje vlasništvo nad, ili udio u takvoj imovini ili drugim sredstvima, uključujući ali ne ograničavajući se na bankarske kredite, putničke čekove, bankarske čekove, platne naloge, dionice, vrijednosne papire, obveznice, mjenice, ili akreditive, i bilo koji udio, dividende ili druge prihode od ili vrijednost koja proizlazi iz ili je ostvarena takvom imovinom ili iz druge imovine, te bilo koje druge imovine koja se potencijalno može koristiti za dobivanje sredstava, robe ili usluga.

U pogledu karaktera imovine možemo razlikovati:

- pokretnu imovinu koja se može nalaziti u zemlji i u inostranstvu (vozila, plovila, letjelice, naoružanje i dr.);
- nepokretnu imovinu (kuće, stanovi, zemljišta i dr.);
- finansijsku imovinu (vrijednosni papiri, udjeli u dioničkim društvima i dr.);
- novac (gotovina, novac na računima i dr.);
- umjetnine i dragocjenosti (umjetnička djela, nakit, skupocjeni satovi i dr.) i
- digitalnu imovinu.⁷

Finansijske istrage

Za sveobuhvatno utvrđivanje stvarnog porijekla, vrijednosti i strukture imovinske koristi za koju postoje osnovi sumnje da je pribavljena krivičnim djelom, nadležni tužilac može izdati naredbu za provođenje finansijske istrage. Cilj finansijske istrage je prikupljanje svih dokaza koji ukazuju na obim, iznos, vrstu, stvarnu vrijednost i druge okolnosti u vezi sa zakonitim prihodima osumnjičenog ili optuženog, odnosno povezane osobe, njihovim troškovima

⁵ Npr. otvoreni nalozi kod kladionica, kockarnica, javnih lutrija, elektronskih i digitalnih banaka van BiH itd.

⁶ Član 4. stav (1) tačke a) i b) Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine FBiH, član 4. stav (1) tačke 1) i 2) Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem KD RS, član 2. tačke a) i b) Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom BD BiH, član 1. st. (26) i (27) Krivičnog zakona BiH, član 3. tačke 1) i 2) Direktive EU 2024/1260 o povratu i oduzimanju imovine, član 2. tačke 3) i 4) Uredbe (EU) 2018/1805 Evropskog parlamenta i vijeća o uzajamnom priznavanju naloga za zamrzavanje i naloga za oduzimanje

⁷ Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti BiH, član 4, stav gg do stava ii

života i stvarnim mogućnostima zakonitog sticanja imovine za koju postoje osnovi sumnje da je pribavljena krivičnim djelom⁸.

Finansijska vještačenja

Vještačenje je procesna radnja i dokazno sredstvo u sudskom postupku (parničnom, krivičnom i/ili izvršnom). Vještačenje se određuje kada je za utvrđivanje neke činjenice potrebno stručno znanje kojim ne raspolaže organ koji provodi postupak. Pojam finansijskog vještačenja nije eksplicitno određen nekim zakonskim aktom. Finansijsko vještačenje odnosi se, ali ne nužno, na utvrđivanje kretanja tokova novca, analizu bilansa stanja i poslovanja, svih oblika raspolaganja novčanim sredstvima i sredstvima osiguranja plaćanja, utvrđivanje vrijednosti imovine, kao i visine stečene imovinske koristi, odnosno utvrđivanje nesrazmjera imovine u odnosu na realne troškove života i zakonite prihode.

Privremene mjere osiguranja i mjere privremenog oduzimanja

Kako bi se spriječilo korištenje, otuđenje ili raspolaganje tom imovinom, u cilju osiguranja imovinske koristi za koju se sumnja da je pribavljena krivičnim djelom, tužilac može tokom ili nakon okončanja krivičnog postupka ili kada nisu ispunjeni uslovi za vođenje krivičnog postupka, predložiti osiguranje bilo kojom privremenom mjerom, ili prošireno oduzimanje imovinske koristi, kojom se najefikasnije može postići svrha osiguranja⁹.

Cilj svih radnji, koje se poduzimaju u okviru neke finansijske istrage, jeste utvrđivanje postojanja imovine koja nema svoju zasnovanost na zakonito stečenim prihodima, njeno lociranje, njeno blokiranje (zamrzavanje) nekim oblikom privremene mjere, odnosno njeno privremeno oduzimanje.

Ova materija regulirana je pojmom zamrzavanja u direktivama EU¹⁰.

Mjere osiguranja mogu se odrediti i na zakonito stečenoj imovini¹¹.

Prema Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti BiH, SIPA FOO može izdati pisani nalog za privremenu obustavu transakcije ili transakcija, uključujući i privremenu obustavu pristupa sefu koji klijent koristi kod obveznika. Privremena obustava transakcije, uključujući i privremenu obustavu pristupa sefu, može trajati najviše pet radnih dana, a rok trajanja privremene obustave transakcije i zabrane pristupa sefu počinje teći od momenta izdavanja naloga kad obustavu zahtijeva FOO. FOO može dati dodatne instrukcije obvezniku u vezi s tom transakcijom, obustavom transakcije, obavljanjem transakcije, te komunikacijom s licem ili licima povezanim s transakcijom ili transakcijama.¹²

⁸ Član 9-14. Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem KD RS, čl. 9. i 10. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine FBiH, čl. 8. i 9. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom BD BiH

⁹ Čl. 16-22. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine FBiH, čl. 15-29. Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem KD RS, čl. 16-22. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom BD BiH, kao i odredbama članova ZKP 73. ZKP BiH, 138. ZKP RS, 87. ZKP FBiH "Privremeno oduzimanje imovine radi osiguranja"

¹⁰ Član 3. tačka 5) i član 11. Direktive EU 2024/1260 o povratu i oduzimanju imovine, Uredba (EU) 2018/1805 Evropskog parlamenta i vijeća o uzajamnom priznavanju naloga za zamrzavanje i naloga za oduzimanje

¹¹ Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 09 0 k 026343 19 Kž od 16. 07. 2019. g. i Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 04 0 K 009398 20 Kž 3 od 24. 11. 2020. g. (vidi Prilog – Praksa Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine)

¹² Čl. 66 Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti BiH.

Povezane i treće osobe

Pod pojmom povezana osoba smatraju se podstrekač ili pomagač u krivičnom djelu, pravni sljedbenik počinioca i saučesnika u krivičnom djelu, ili druge fizičke ili pravne osobe za koje sud utvrdi da su na njih prenesene stvari ili prava koja predstavljaju imovinsku korist pribavljenu krivičnim djelom, a da to prenošenje nije bio u dobroj vjeri¹³, ili je stvoren privid zaključenja nekog pravnog posla. Definicija povezane osobe je prepoznata kroz pojam treće osobe u propisima RS¹⁴, kao fizičko i pravno lice na koje je prenesena imovina proistekla krivičnim djelom, dok se u FBiH termin treće osobe odnosi na osobu koja tvrdi da u pogledu imovine koja je predmet postupanja po zakonu ima pravo koje sprečava njegovu primjenu i traži da se osiguranje ili izvršenje proglasi nedopuštenim¹⁵.

U smislu ovih smjernica, termin povezane osobe ujedno obuhvata i pojam treće osobe iz propisa RS.

Prilikom podnošenja prijedloga za određivanje privremene mjere osiguranja na imovini povezane osobe potrebno je navesti razloge na osnovu kojih se tvrdi da se radi o povezanoj osobi.

Poseban postupak oduzimanja imovine i imovinske koristi

Poseban postupak za oduzimanje imovinske koristi vodi se kada postoji osnovana sumnja da je učinjenjem krivičnog djela pribavljena imovinska korist, a nisu ispunjeni uslovi za vođenje krivičnog postupka zbog smrti osumnjičenog ili optuženog ili bjekstva osumnjičenog ili optuženog, a prijeti opasnost od nastupanja zastare krivičnog gonjenja¹⁶ ili nastupanja duševne bolesti¹⁷. U pobrojanim slučajevima tužilac će podnijeti zahtjev kod nadležnog suda za pokretanje posebnog postupka za oduzimanje imovinske koristi.

Prošireno oduzimanje imovine/imovinske koristi

Proširenim oduzimanjem imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom se smatra oduzimanje imovinske koristi ne samo iz krivičnog djela povodom kojega se vodi konkretan krivični postupak, nego i svaka imovinska korist za koju se pretpostavlja da potiče iz njega ili iz drugih krivičnih djela koja su prethodila ili koincidirala sa njim ili koja su nepoznata. Sud može odlukom oduzeti i onu imovinsku korist, prihod, profit ili drugu korist za koju tužilac pruži dovoljno dokaza da se opravdano vjeruje da je takva imovinska korist, prihod, profit ili druga korist iz imovinske koristi pribavljena izvršenjem ovih krivičnih djela, a počinilac nije pružio dokaze da je korist pribavljena zakonito. Teret dokazivanja je na vlasniku imovine¹⁸. Zbog različitih zakonskih rješenja, ali i sudske prakse na različitim nivoima pravosuđa u BiH,

13 Član 4. stav (1) tačka d) Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine FBiH i član 2. Tačka d. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom BD BiH. Navedena definicija povezane osobe u bliskoj je vezi sa "oduzimanjem imovine od osoba" iz odredbi člana 111. Krivičnog zakona BiH, Član 115. Krivičnog zakona FBiH, Član 84. Krivičnog zakonika RS, Član 115. Krivičnog zakona BD BiH, te "Oduzimanjem od treće strane" iz člana 13. Direktive EU 2024/1260 o povratu i oduzimanju imovine

14 Član 4. stav (7) Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem KD RS

15 Član 4. stav (1) tačka e) Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine FBiH

16 Čl. 5-7. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine FBiH, Čl. 5-7. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom BD BiH. Član 15. Direktive EU 2024/1260 o povratu i oduzimanju imovine (Oduzimanje koje se ne temelji na osuđujućoj presudi)

17 Čl. 30-35. Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem KD RS

18 Član 110. a KZ BiH, 114. a KZ FBiH, član 10. stav (4) Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine KD FBiH i prema Zakonu o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem KD RS, Član 14. (Prošireno oduzimanje) i član 16. (Oduzimanje bogatstva neobjašnjenog porijekla koje je povezano s kažnjivim postupanjem) Direktive EU 2024/1260 o povratu i oduzimanju imovine

različita su postupanja na što treba obratiti posebnu pažnju kod primjene ovog instituta.

Trajno oduzimanje imovine i imovinske koristi

Trajno oduzeta imovina je ona imovina koja je oduzeta po osnovu pravosnažne sudske odluke. Trajnom oduzimanju može biti podložna i zakonito stečena imovina, u slučajevima kada potraživanja države/entiteta/BD ne mogu biti dovoljno namirena iz osigurane imovine ili direktno iz nezakonito stečene imovine. Sva imovina koja je trajno oduzeta postaje vlasništvo države/entiteta/BD.

Nezakonito stečena imovina se oduzima od učinioca u pravilu u onom obliku u kojem je i pribavljena krivičnim djelom. Međutim, ukoliko to nije moguće (imovina je pretvorena u drugi oblik ili je učinilac otuđio, uništio, sakrio i sl.) učinilac će se obavezati na isplatu novčanog iznosa srazmjernog pribavljenoj imovinskoj koristi. To u suštini znači da predmet oduzimanja može biti i zakonita stečena imovina, u onoj vrijednosti koja odgovara vrijednosti nezakonito stečene imovine.

2. FINANSIJSKE ISTRAGE

2.1. Koraci u fazi finansijske istrage

2.1.1. Priprema

Imajući na umu činjenicu da je svrha finansijske istrage omogućiti oduzimanje prihoda, ona treba početi dovoljno rano kako bi se spriječilo da učinilac krivičnog djela raspolaže imovinom. Zbog toga je od ključne važnosti da se, prilikom vršenja provjera ovlaštenih službenih osoba na terenu i pribavljanja obavještajnih podataka u vezi s krivičnim djelom i učiniocem, potrebna pažnja posveti i pribavljanju podataka o imovinskim prilikama učinioca, uključujući i prihode i rashode. Pravo vrijeme za započinjanje finansijske istrage jeste odmah nakon otkrivanja osumnjičenog ili više njih, a prije provođenja radnji na temelju kojih osumnjičeni saznaje da se protiv njega vodi istraga (npr. prije vršenja pretresa stana ili drugih prostorija). Finansijskom istragom i analizom transakcija kao i udjela ili ovlaštenja u imovini i pravima može se proširiti krug osumnjičenih, a kod provođenja posebnih istražnih radnji također je potrebno voditi računa o ciljevima vođenja finansijske istrage.

Za realizaciju finansijske istrage neophodno je raspolaganje svim značajnim podacima u vezi sa sticanjem i raspolaganjem svim vidovima imovine osumnjičenih i sa njima povezanih osoba u relevantnom vremenskom periodu. Iz navedenog proizilazi potreba da se od tužioca, u skladu sa njegovom ulogom u istrazi, preciziraju sljedeća pitanja:

- vremenski period koji će biti obuhvaćen finansijskom istragom;
- osobe koje će biti obuhvaćene (osumnjičeni i/ili sa njima povezane osobe);
- prioritete istrage;
- područje koje će biti obuhvaćeno u pogledu prikupljanja podataka;
- vrsta podataka koji će se primarno prikupljati;
- organi, odnosno agencije koje će poduzimati aktivnosti na realizaciji finansijske istrage;
- definiranje pitanja u vezi sa predlaganjem i primjenom privremenih mjera u pogledu

identificirane imovine;

- rok za dostavljanje¹⁹ i forma samog izvještaja koji će sačiniti postupajući organi, odnosno agencije (obrazac dostupan u prilogima vodiča) i
- ostala pitanja koja se ocijene relevantnim.

Za sagledavanje i definiranje navedenih pitanja neophodno je održavanje prethodnih konsultacija, posebno u složenijim predmetima, između tužioca i ovlaštenih službenih lica relevantnih policijskih i drugih organa, te po potrebi i drugih stručnih osoba iz različitih oblasti.

2.1.2. Određivanje zadataka

Preciziranje radnji finansijske istrage, u smislu osoba, perioda i područja koje će biti obuhvaćeno prikupljanjem i obradom podataka potrebno je odrediti u najranijoj fazi.

I u pogledu fizičkih i pravnih lica koja će biti obuhvaćena finansijskom istragom postoji potreba jasnog definiranja, u skladu sa dostupnim podacima, zbog činjenice da osumnjičeni često imovinu upisuju na ime drugih osoba sa kojima nisu porodično vezani, niti su te osobe poznate kao njihovi bliski saradnici. Inače, postupanje policijskih organa, od samog početnog saznanja da je počinjeno ili se vrši krivično djelo koje za posljedicu ima imovinsku korist, bi trebalo biti fokusirano i na prikupljanje obavještajnih/operativnih podataka o imovinskoj koristi i njenom raspolaganju u određenom periodu.

Također, važno je identificirati i privredna društva, udruženja i druge subjekte koji će biti obuhvaćeni finansijskom istragom, a pri tome treba imati u vidu da Bosna i Hercegovina ne posjeduje registar stvarnih vlasnika pravnih lica²⁰, što značajno otežava, a često i onemogućava, utvrđivanje učešća u vlasništvu nekog pravnog lica od osumnjičenog ili drugih osoba. U BiH postoje otvoreni registri privrednih društava, putem kojih je moguće doći do korisnih operativnih podataka o vlasništvu privrednih društava²¹.

Ukoliko se u okviru finansijske istrage sagledava poslovanje pravnih lica, obično se radi zapravo o svojevrsnoj reviziji, odnosno kontroli poslovanja za određeni period. Stoga je u tom segmentu preporučljivo koristiti prvenstveno porezne organe, odnosno, u Federaciji BiH i Finansijsku policiju²², koji su nadležni i stručni za obavljanje tih poslova, a Porezna uprava je ujedno ovlaštena i za prikupljanje podataka i dokumentacije od banaka. Na taj način će se osigurati efikasnost u postupanju, s obzirom na to da će se odmah moći definirati sporni poslovi, relevantna dokumentacija, imovina pravnog lica, odgovorne osobe, potencijalni svjedoci i tačan period koji je od značaja za ciljeve finansijske istrage, na koji način će se osigurati koncentracija i oduzimanje samo relevantnih dokaza. Prilikom davanja naloga za kontrolu potrebno je, u saradnji sa istražiteljima, ekonomskim stručnjacima i/ili samim poreznim organima/Finansijskom policijom, što preciznije definirati period i obuhvat kontrole poslovanja pravnog lica (npr. je li potrebno obuhvatiti samo novčane tokove ili samo evidencije novca u blagajni, je li potrebno sagledavanje stalnih sredstava i sl.).

Kod određivanja roka za dostavljanje izvještaja u vezi sa poduzetim mjerama i radnjama u okviru finansijske istrage, tužilac mora imati u vidu vrijeme potrebno za prikupljanje svih podataka i vrijeme potrebno za analizu i sačinjavanje samog izvještaja, što zavisi od

¹⁹ Preporučljivo je rokove određivati nakon sagledavanja obima zadataka koje je potrebno poduzeti, te rokove, pojedine aktivnosti i redoslijed radnji usaglasiti sa istražiteljima i sačiniti zajednički plan finansijske istrage, posebno ukoliko se radi o složenijim istragama.

²⁰ Bosna i Hercegovina je u procesu usklađivanja sa relevantnim propisima EU dužna uspostaviti Registar stvarnih vlasnika pravnih lica.

²¹ <https://bizreg.pravosudje.ba/pls/apex/f?p=183:20:1933895098118986> i <http://bizreg.esrpska.com/Home/PretragaPoslovnogSubjekta>

²² U Republici Srpskoj finansijska policija ne postoji od 2002. godine.

obimnosti radnji koje se poduzimaju (vremenski period, broj fizičkih i pravnih lica koja su obuhvaćena, količina imovine i novčani iznosi i dr.).

2.1.3. Određivanje učesnika

Činjenica da se nadležnosti učesnika u postupku ponekad preklapaju, tužilaštvima daje mogućnost i obavezu izbora postupajućeg organa. Određene nadležnosti u vezi sa istraživanjem krivičnih djela koje su značajne sa aspekta provođenja finansijskih istraga imaju organi i agencije u Bosni i Hercegovini koji su navedeni u Aneksu 2 ovog vodiča. Tužilac će, u zavisnosti od vrste, težine i složenosti počinjenog krivičnog djela, vrste i visine pribavljene imovinske koristi i drugih okolnosti slučaja, odlučiti koja je agencija za provođenje zakona najsvrsishodnija za provođenje finansijske istrage je potrebno formirati istražne timove. U svrhu efikasnog korištenja resursa, tužilac treba precizirati koje će istražne radnje poduzeti agencija za provođenje zakona, a koje će tužilac sam poduzeti.

Prilikom odlučivanja o određivanju i uključivanju nadležnih organa postoje i druge okolnosti i uslovi koje tužilac treba imati u vidu, a koje mogu onemogućiti ili ograničiti postupanje nekih organa.

Podaci od obveznika traže se u skladu sa članom 5. Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u BiH.

2.2. Izvori podataka

Kod imovine je važna činjenica njenog imaoa, što se dokazuje na osnovu podataka o vlasništvu iz odgovarajućih registara, odnosno zemljišnih knjiga, dok se novac drži na računima ili u gotovini (sefovi i slično). Generalno, podaci iz većine registara i evidencija imovine dostupni su na zahtjev policijskih i poreznih agencija i organa.

2.2.1 Evidencije i registri

Pokretna imovina se registrira kod organa koji na osnovu registracije izdaju određene dozvole i licence, i to:

- detaljni podaci o registriranim vozilima dostupni su kod nadležnih MUP-ova i PBD BiH po mjestu prebivališta vlasnika (uključuje sve detalje o vozilu, zajedno sa podacima i dokumentacijom o načinu sticanja, cijeni i dr.), dok je evidencija registriranih vozila dostupna kod IDDEEA;
- podaci o registriranim plovilima dostupni su kod Federalnog ministarstva prometa i komunikacija (u daljnjem tekstu: FMPIK) i Ministarstva saobraćaja i veza Republike Srpske (u daljnjem tekstu: MSVRS), kao i u jedinicama lokalne samouprave i u lukama u BiH (npr. Luka Brčko)
- podaci o registriranim letjelicama dostupni su kod Direkcije za civilnu avijaciju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BHDCA);
- detaljni podaci o registriranom naoružanju dostupni su kod nadležnih MUP-ova i PBD BiH po mjestu prebivališta vlasnika;
- shodno propisanim djelatnostima i ovlaštenjima Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH d.d. Sarajevo, dostava podataka da li je neko fizičko ili pravno lice registrovano kao vlasnik vrijednosnih papira, podatke o vrsti i količini vrijednosnih papira, podatke o prometu vrijednosnim papirima (kupoprodaja, darovanje, nasljeđivanje i sl.), historijat svih transakcija za određeni vremenski period, podatke

o upisanim ili brisanim ograničenjima na vrijednosnim papirima, podatke u vezi prava trećih lica na vrijednosnim papirima, založnog prava, naloga ili rješenja kojima je određena zabrana otuđenja i opterećenja vrijednosnih papira / zabrana korištenja i raspolaganja pravima iz vrijednosnih papira.

Nepokretna imovina se registrira u zemljišnim knjigama koje se vode u zemljišnoknjižnim uredima kod nadležnih sudova u Bosni i Hercegovini, i to:

- kod 31 zemljišno-knjižnog ureda u FBiH, dok je trenutno u toku digitalizacija zemljišnih knjiga u FBiH i digitalizirani podaci su dijelom dostupni na web stranici Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove²³;
- kod zemljišnoknjižnih ureda na području Republike Srpske;
- zemljišno-knjižni ured Osnovnog suda BDBiH;
- katastarske evidencije lokalnih samouprava.

Prilikom provjera kod navedenih evidencija, treba voditi računa o neusklađenosti zemljišno-knjižnog, katastarskog i drugog stanja, imajući u vidu činjenicu da veliki broj stvarnih ugovora i drugih odluka po kojima je vršen promet prava nepokretnosti nikad nije upisan u navedenim evidencijama. Kod ovih provjera moraju se imati u vidu dobijeni podaci od poreznih uprava, obračunatom porezu na prometu nekretnina, podaci iz notarskih komora o obrađenim ugovorima o prometu nepokretnosti i za FBiH, podaci iz knjige ovjera nadležnih općinskih sudova s obzirom na dualitet ugovora o prometu nepokretnosti.

Finansijska imovina provjerava se kod registara bankovnih računa i registara vrijednosnih papira entiteta. Većina novčanih transakcija u unutrašnjem i međunarodnom platnom prometu odvija se posredstvom komercijalnih banaka, a mali dio putem pružalaca usluga brzog elektronskog transfera novca (Western Union, Money Gram, Transfer Wise i dr.), koje se realiziraju posredstvom banaka i pošta u BiH. Također, banke pružaju i usluge zakupa sefova koji često koriste počinioci krivičnih djela za držanje novca i dragocjenosti, u vezi s čim banke vrše identifikaciju osoba ovlaštenih za pristup sefu, te datum i vrijeme svakog pristupa sefu.

U pogledu relevantnih evidencija i registara važno je imati u vidu činjenicu da u BiH ne postoje registri umjetnina, što onemogućava efikasno prikupljanje podataka o eventualnom raspolaganju vrijednim umjetninama koje su u vlasništvu osoba iz BiH. Postoji nekoliko registara ukradenih/nestalih umjetnina, kao što je registar na web stranici MUP-a Kantona Sarajevo, ali bez podataka o vlasniku.

2.2.2. Baze podataka i drugi izvori

Svi policijski i porezni organi raspolažu značajnim bazama podataka koji mogu biti od značaja i tokom provođenja finansijskih istraga.

Policijski organi raspolažu operativnim i obavještajnim podacima akumuliranim tokom postupanja u predmetima u radu koji nekada obuhvataju i podatke o imovini koju stiču počinioci krivičnih djela. Operativna saznanja policijskih organa su posebno bitna za otkrivanje naglog i sumnjivog bogaćenja bilo od počinitelja ili od sa njima povezanih osoba koje imovinu počinitelja knjiže na svoje ime. Na ovom mjestu se misli na zbirke kriminalističko-obavještajnih izvještaja policijskih agencija, koji mogu pružiti početna i korisna saznanja o stilu života osoba čija se imovina provjerava, njegovim kontaktima i načinima na koje je sve ta osoba evidentirana u obavještajnim podacima policijskih agencija. Sugerira se proaktivan pristup kriminalističko-obavještajnim jedinicima policijskih agencija da takve podatke aktivno prikupljaju i dostavljaju ovlaštenim službenim osobama koje vode

²³ <http://www.e-grunt.ba/>

i krivičnu i finansijsku istragu.

SIPA raspolaže podacima akumuliranim u skladu sa ZSPNFTA, kojim je propisana obaveza velikom broju finansijskih i nefinansijskih institucija (banke, lizing kuće, pošte, notari, kladionice i kockarnice, te druge institucije iz člana 54. navedenog Zakona) da FOO-u SIPA-e prijave:

- svaki pokušaj ili obavljenju sumnjivu transakciju, sumnjiva sredstva nezavisno od transakcije i o svakom sumnjivom klijentu ili osobi. Radi se o sumnji na pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti, finansiranje širenja oružja za masovno uništenje ili vršenje drugih ozbiljnih krivičnih djela koji kao rezultat generišu značajna finansijska sredstva;
- gotovinske transakcije čija vrijednost pojedinačno iznosi ili prelazi sumu od 30.000,00 BAM ili ako se radi o povezanim gotovinskim transakcijama čija ukupna vrijednost iznosi ili prelazi sumu od 30.000,00 BAM.

Također, UIO BiH, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko distrikta BiH, obavlja nadzor i kontrolu prenosa gotovog novca preko državne granice i obavještava FOO SIPA-e o otkrivenim sumnjivim prenosima, prenosima iznosa od 20.000,00 BAM ili višim, te o otkrivenim neprijavljenim pokušajima prenosa novca.

Pored navedenog, u skladu sa ZSPNFTA, notari u Bosni i Hercegovini FOO-u SIPE dostavljaju podatke za svaki sačinjeni ugovor o prometu nekretnina u vrijednosti od 30.000,00 BAM ili više, za svaki sačinjeni ugovor o pozajmicama čije vrijednosti iznose 30.000,00 BAM ili više i za svaku ispravu sačinjenu s ciljem prenosa prava upravljanja i raspolaganja imovinom.

Navedeni podaci su pohranjeni u AMLS bazi podataka²⁴ i oni se, u skladu sa ZSPNFTA, mogu dostaviti drugim nadležnim organima u BiH, među kojima su i tužilaštva, ali samo kao obavještajni podaci u svrhu sprečavanja i otkrivanja krivičnih djela pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kao i povezanih predikatnih krivičnih djela s ovim krivičnim djelima.

Porezni organi, u skladu sa zakonima o poreznim upravama, između ostalog, raspolažu podacima o:

- prijavljenim ostvarenim oporezivim prihodima;
- prijavljenoj raspoloživoj imovini²⁵;
- prijavljenim isplatama dobiti;
- zaposlenju;
- učešću u vlasničkoj i upravljačkoj povezanosti sa registriranim pravnim licima;
- nepravilnostima utvrđenim tokom vršenja inspekcijskih kontrola kod obveznika (fizičkih i pravnih lica);
- fiskalnim uređajima i registrovanom prometu po istim;
- računima pravnih lica.

Podaci iz registara inostranih poreznih uprava se mogu pribaviti ili direktno ili putem Ministarstva finansija i trezora BiH.

²⁴ U AMLS bazi su do januara 2021. godine pohranjeni podaci o učesnicima u 5.212.197 transakcija ukupne vrijednosti 238.966.883.551,47 KM.

²⁵ PU FBiH raspolaže djelimičnim, odnosno ograničenim podacima o imovini, izuzev za fizička lica podacima o vlasništvu nad poslovnim subjektima, ili ako su u pitanju pravna lica podacima o upisanom osnovnom kapitalu, te o imovini iskazanoj u bruto bilansu (što se opet može utvrditi samo kroz informativnu kontrolu ili inspekcijski nadzor).

Podaci o dužnicima poreza na dodanu vrijednost, akciza i carinskih dadžbina javno su dostupni na web stranici UIO BiH²⁶ koja, pored ostalog, raspolaže podacima o uvozu imovine u BiH.

Centralna banka BiH vodi registre u vezi sa računima i kreditnim zaduženjima koji su dostupni na zahtjev, a može se ostvariti i elektronski pristup istim podacima i radi se o:

- centralnom registru računa pravnih lica registriranih u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: CRR)²⁷ i
- centralnom registru kredita odobrenih od banaka i drugih kreditnih institucija u Bosni i Hercegovini kao što su mikrokreditne organizacije i fondacije (u daljnjem tekstu: CRK).

Agencije za finansijske usluge (FIA u FBiH i APIF u RS) raspolažu registrima računa fizičkih osoba otvorenih kod komercijalnih banaka u BiH i dostavljaju ih na zahtjev svih policijskih organa u BiH, a pristup se može ostvariti i e-mail komunikacijom po prethodnom sporazumu sa ovim agencijama.

Drugi važni izvori podataka su oni koji su dostupni iz otvorenih izvora, kao što su društvene mreže (posebno važno kod prikupljanja informacija o stilu života), domaći i međunarodni registri čije su informacije dostupne online i sl.

2.2.3. Kriptovalute

Suštinska „prednost“ kriptovaluta za prikrivanje imovinske koristi stečene krivičnim djelom proizilazi iz njihovih karakteristika zahvaljujući kojima je veoma teško utvrditi da li neko posjeduje određeni iznos kriptovaluta, kao i utvrditi identitet vlasnika u vezi sa određenim iznosom kriptovaluta.

U praksi su prisutne sljedeće faze identifikacije i oduzimanja kriptovaluta:

PRVA FAZA - Priprema: Potrebno je obaviti konsultacije sa stručnjakom koji se bavi kriptovalutama i njihovim skladištenjem. Sigurne i zaštićene kripto novčanike treba stvoriti u vlasništvu relevantne agencije za provođenje zakona/tužilaštva. Oni će se koristiti za pohranu bilo koje kriptoimovine koja se može oduzeti.

Relevantna agencija bi unaprijed generirala adrese za najpopularniju kriptoimovinu i one bi bile dostupne za prihvata bilo koje oduzete imovine.

DRUGA FAZA - Operativne radnje: Ako se predviđa da će kriptoimovina vjerovatno biti prisutna na mjestu operativne radnje, izvršenja naloga, mjesta hapšenja ili bilo koje druge pojave i ako se ta imovina mora oduzeti, moraju se učiniti određene stvari.

Preporučuje se da imate stručnjaka za kriptoimovinu koji je na raspolaganju tokom izvršenja operativne radnje i koji će savjetovati u različitim fazama, a također osigurati da se postupak pravilno završi.

Preporučuje se i korištenje međunarodnih kanala za operativnu podršku (npr. EUROPOL i drugi), kako bi se dobile i relevantne informacije iz inostranstva.

Privatni ključevi koji se odnose na kriptovalute koje treba oduzeti trebali bi se locirati tokom operativne radnje ili nakon istrage. Odluka bi se trebala donijeti kao i obično kada se donosi odluka o oduzimanju imovine i trebala bi se evidentirati, vremenski odrediti i datirati, zajedno sa obrazloženjem oduzimanja imovine.

²⁶ <http://www.new.uio.gov.ba/bs/Lista%20du%C5%BEnika>

²⁷ Već duže vrijeme su u toku aktivnosti na uspostavljanju registra računa fizičkih osoba otvorenih kod komercijalnih banaka u Bosni i Hercegovini.

TREĆA FAZA - Prenos imovine: Pod nadzorom stručnjaka, kriptoomovina koju treba oduzeti treba se zatim prenijeti na unaprijed generirane adrese koje zaštićene drži agencija za provođenje zakona/tužilaštvo zaduženo za tu operaciju.

Nakon sigurnog prenosa, tada ih nadležna agencija zaštićene drži u novčanicima koji su stvoreni u tu svrhu.

ČETVRTA FAZA - Raspolaganje: Uz pomoć stručne osobe ili aukcijske kuće, a nakon punog obima bilo kojeg postupka i kazne, kriptoomovinom se može raspolagati u korist države.

2.3. Procesne radnje

Tokom poduzimanja radnji dokazivanja na dokumentiranju počinjenih krivičnih djela koje za posljedicu imaju imovinsku korist potrebno je tokom planiranja radnji uvijek predvidjeti i prikupljanje podataka koji mogu biti od značaja za finansijsku istragu kao što je:

- tokom saslušanja svjedoka i ispitivanja osumnjičenog postavljati i pitanja u vezi sa sticanjem i raspolaganjem imovinom (iznosi, vrijednosti, količina, mjesto, nosilac vlasništva, računi i dr.) te druga pitanja koja su od značaja za postizanje cilja finansijske istrage (primjer pitanja za osumnjičene su u prilogu ovog vodiča);
 - tokom pretresa osoba, prostorija i pokretnih stvari posvetiti pažnju pronalaženju i privremenom oduzimanju dokumenata, ličnih bilješki, poruka i slično, koje sadrže podatke od značaja za finansijsku istragu (brojevi računa, pozajmice, prihodi neprijavljeni nadležnim poreznim organima, fotografije nekretnina, plovila, vozila, letjelica, dragocjenosti, dokazi o eventualnom postojanju virtuelnog novčanika i dr.);
 - tokom realizacije posebnih istražnih radnji posvetiti pažnju prikupljanju podataka relevantnih za provođenje finansijske istrage (npr. sadržaj razgovora koji ukazuje na postojanje sefa sa značajnim iznosom novca stečenog počinjenim krivičnim djelom);
 - tokom vještačenja elektronske opreme (računari, telefoni i nosači podataka) pretragom i analizom obuhvatiti i podatke koji mogu biti od značaja za identificiranje i pronalaženje imovinske koristi od počinjenog krivičnog djela (brojevi računa, fotografije i dokumenti u vezi sa nekretninama, plovilima, vozilima, letjelicama, dragocjenostima i sl.).
- Po okončanju gore provedenih radnji i prikupljenih podataka, potrebno je utvrditi da li je identificirana imovina osumnjičenog i trećih/povezanih osoba i vrijednost te imovine.
 - Da li su podaci u vezi sa imovinom dovoljni za podnošenje prijedloga za privremeno oduzimanje imovine.

Ukoliko nema dovoljno podataka, tužilac je obavezan da ukaže koji podaci nisu dovoljni i naloži njihovo dodatno prikupljanje i način prikupljanja.

3. OSIGURANJE I UPRAVLJANJE IMOVINOM

3.1. Koraci u fazi osiguranja imovine

Nakon utvrđenja postojanja dovoljno podataka i informacija o imovini, tužilac:

- Odlučuje koju privremenu mjeru će predložiti u svrhu osiguranja imovinske koristi.²⁸
- Nalaže vještačenje²⁹ u svrhu procjene vrijednosti imovine za koju će biti podnesen prijedlog za privremene mjere osiguranja, kako bi se utvrdio srazmjer između vrijednosti blokirane imovine i visine nezakonito stečene imovinske koristi.
- Ako je to opravdano prirodom, vrstom imovine, njenim specifičnim svojstvima, a koja može postati predmet privremenog oduzimanja, sugerira se da tužilac, prije podnošenja prijedloga, informira nadležnu agenciju za upravljanje imovinom, a radi efikasnosti preuzimanja i upravljanja imovinom.
- U cilju efikasnog preuzimanja i upravljanja imovinom, tužilac će, u komunikaciji sa nadležnom agencijom za upravljanje imovinom, u okviru prijedloga za privremenu mjeru osiguranja, predložiti sudu da se u okviru odluke o privremenoj mjeri osiguranja istovremeno izda i nalog sudskoj policiji za izvršenje privremene mjere, a u skladu sa Zakonom o sudskoj policiji u Federaciji BiH.
- Podnosi prijedlog nadležnom sudu za privremenu mjeru osiguranja imovinske koristi – u FBiH postoji zakonska pretpostavka da će potraživanje FBiH biti ugroženo ukoliko se ta mjera ne odredi, dok u RS i na nivou BiH tužilac mora dokazati postojanje te opasnosti.
- U okviru prijedloga, potrebno je naročito obrazložiti razloge koji opravdavaju dodjeljivanje imovine na upravljanje nadležnoj agenciji, posebno ukoliko se upravljanjem ostvaruju određeni prihodi (npr zakup).
- Ukoliko mjera osiguranja koja je određena podrazumijeva aktivnosti upravljanja privremeno oduzetom imovinom, uključuje se nadležna entitetska agencija, tj. stručna služba (BD) za upravljanje oduzetom imovinom.

Za uspješno poduzimanje i realiziranje navedenih privremenih mjera nužno je pravovremeno posjedovati pouzdane informacije o imovini i transakcijama koje će biti predmet tih mjera. Takvim podacima mogu raspolagati različite agencije, organi i ustanove, dok se podaci o računima i transakcijama mogu prikupiti na naprijed pomenuti način od policijskih organa, poreznih organa i FOO SIPA-e, te u skladu sa ZSPNFTA-om FOO SIPA-om, može se izvršiti privremena obustava transakcije ili transakcija, pristupa sefovima kao i računima kod registara vrijednosnih papira u trajanju od najviše pet radnih dana, nakon čega se finansijska transakcija može privremeno obustaviti samo rješenjem nadležnog suda u skladu sa zakonima o krivičnom postupku BiH, FBiH, RS-a i BDBiH.

Do podataka o transakcijama koje će biti predmet privremenih obustava FOO SIPA-e može se doći i primjenom ovlaštenja iz ZSPNFTA za kontinuirano praćenje transakcija fizičkih i

²⁸ Član 17. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine KD FBiH, član 22. Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem KD RS i član 1.7 Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine BD BiH, ali i odredbe člana 73. ZKP BiH, 138. ZKP RS, 87. ZKP FBiH "Privremeno oduzimanje imovine radi osiguranja" s obzirom na to da je praksa pokazala da se u hitnim slučajevima navedena mjera uspješno koristi za zamrzavanje imovine.

²⁹ U praksi se nerijetko ovo radi i dosta kasnije, s obzirom na to da vještačenje iziskuje određeni vremenski period, dok su privremene mjere osiguranja hitnog karaktera. Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 03 0 K 019918 20 KŽ od 24. 2. 2020. g. (vidi Prilog – Praksa Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine)

pravnih osoba u vezi s kojim postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti ili drugih fizičkih i pravnih osoba za koje je moguće osnovano zaključiti da su pomagale ili učestvovala u transakcijama ili poslovima osobe u vezi s kojim sumnja postoji.

3.2. Koraci u upravljanju i raspolaganju privremeno oduzetom imovinom

- Izvršenje rješenja o privremenom oduzimanju imovinom vrši nadležna entitetska agencija uz asistenciju sudske policije (u FBiH), a u RS i BD MUP RS/Policija BDBiH, a upravljanje imovinom se povjerava nadležnoj agenciji/službi do pravosnažnog okončanja krivičnog postupka ili drugačije sudske odluke.

Poslovi upravljanja privremeno oduzetom imovinom³⁰ odnose se na:

- Nekretnine – ukoliko je privremeno oduzeta nekretnina, Agencija je može izdavati u zakup, pri čemu se prikupljena zakupnina čuva na računu posebnih namjena do okončanja krivičnog postupka, te, u zavisnosti od ishoda, ona ili postaje vlasništvo Federacije BiH (u slučaju trajnog oduzimanja imovine) ili se vraća vlasniku (u slučaju oslobađajuće presude, odnosno ukidanja određenih privremenih mjera osiguranja).
- Novac – privremeno oduzeti novac Agencija čuva na računu posebnih namjena do okončanja krivičnog postupka.
- Vrijednosni papiri
- Motorna vozila – privremeno oduzeta motorna vozila Agencija može prodati pod zakonom propisanim uslovima iz razloga sprečavanja gubitka vrijednosti. Dobijeni novac od prodaje čuva se na računu posebnih namjena do okončanja krivičnog postupka.
- Privredna društva – u slučajevima određivanja privremene mjere zabrane otuđenja ili opterećenja udjela u privrednim društvima i njihovim povjeravanjem na upravljanje Agenciji, Agencija stupa na mjesto osnivača, odnosno vlasnika udjela i preuzima sva prava i dužnosti propisane Zakonom o privrednim društvima. U kontekstu privremenog upravljanja privrednim društvima, svrha ove mjere je očuvanje ekonomske vrijednosti i poslovanja predmetnih privrednih društava, i to sve do okončanja krivičnog postupka.
- Sve ostale vrste imovine koje mogu biti predmet upravljanja.

Za štetu koja je posljedica privremene mjere radi osiguranja oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom odgovara Bosna i Hercegovina, odnosno Federacija Bosne i Hercegovine/Republika Srpska i Brčko Distrikt³¹.

3.3. Koraci u upravljanju i raspolaganju trajno oduzetom imovinom

Kada je u pitanju Federacija Bosne i Hercegovine, nakon pravosnažnosti rješenja o izvršenju nad imovinom koja je na osnovu presude Suda trajno oduzeta i postala vlasništvo Federacije BiH, agencija će pokrenuti postupak prodaje te imovine. Prije pokretanja postupka prodaje imovine, Agencija će izvršiti stručnu procjenu imovine koja je predmet prodaje i o

³⁰ Relevantni pravilnici entitetskih agencija

FBiH https://fazuoi.gov.ba/images/Dokumenti/Uredba_o_postupku_preuzimanja_oduzete_imovine_-_i_obraci2.pdf

https://fazuoi.gov.ba/images/Dokumenti/Pravilnik_o_postupku_prodaje_najma_%C4%8Duvanja_i_odr%C5%BEavanja_oduzete_imovine_Sl.nov.br_5-16.pdf

https://fazuoi.gov.ba/images/Dokumenti/Pravilnik_o_izmjeni_i_dopuni_Pravilnika_o_postupku_prodaje_najma_%C4%8Duvanja_i_odr%C5%BEavanja_Sl.nov.br_106-21.pdf

³¹ Član 22. stav (1) Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine FBiH, član 29. stav (1) Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem KD RS, član 22. stav (1) Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine BD BiH

tome obavijestiti Federalno pravobranilaštvo i Sud koji je donio presudu kojom je određeno trajno oduzimanje.

Prodaja imovine iz stava (1) ovog člana vrši se javnim nadmetanjem koje se objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH" i u najmanje dva dnevna lista koja se distribuiraju na cijelom području Bosne i Hercegovine.

Imovina se prodaje po istoj ili višoj cijeni od procijenjene vrijednosti koju je odredila Agencija.

U slučaju da imovina ne bude prodana nakon jednog javnog nadmetanja, prodaja se može izvršiti na drugom javnom nadmetanju, ali za cijenu koja ne može biti niža od 50% vrijednosti procijenjene imovine. Ako se u toku godinu dana imovina ne proda, imovina može biti poklonjena instituciji koja se primarno finansira iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine ili u humanitarne svrhe, ili uništena, o čemu odluku donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na prijedlog direktora Agencije.

Do okončanja postupaka prodaje, poklona ili uništenja, na trajno oduzetu imovinu primjenjuju se pravila i postupci koji se odnose na upravljanje privremeno oduzetom imovinom.

Trajno oduzete pokretne i nepokretne stvari Agencija može dati na upravljanje gospodarskim društvima čiji udjeli su povjereni Agenciji na privremeno upravljanje, a sve u svrhu obavljanja registrirane djelatnosti, odnosno sticanja prihoda ovih gospodarskih društava i to na period do okončanja postupaka za trajno oduzetu imovinu propisanih člankom 32. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine kaznenim djelom.

Imovina koja je trajno oduzeta pravosnažnim sudskim odlukama o oduzimanju imovine u Republici Srpskoj, postaje svojina Republike Srpske, sa kojom raspolaže Vlada Republike Srpske, u skladu sa odredbama Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem krivičnog djela.

Trajno oduzete predmete od istorijske, umjetničke i naučne vrijednosti, po Odluci Vlade Republike Srpske, Agencija za upravljanje oduzetom imovinom ustupa bez naknade ustanovama nadležnim za čuvanje takvih predmeta.

Oduzeta novčana sredstva uplaćuju se na odgovarajuće račune javnih prihoda budžeta Republike Srpske. Nepokretna imovina koja je oduzeta na osnovu pravosnažne sudske odluke upisuje se u javni registar kao svojina Republike Srpske i s njom Agencija postupa u skladu sa odlukom Vlade Republike Srpske.

Hartije od vrijednosti upisuju se kod Centralnog registra HOV kao svojina Republike Srpske, a udjeli u privrednim društvima u registru privrednih subjekata i sa ovom imovinom se raspolaže u skladu sa odlukom Vlade Republike Srpske.

Pokretna imovina se prodaje ili se na drugi način sa njom raspolaže u skladu sa odlukom Vlade Republike Srpske. Pokretnom imovinom Vlada Republike Srpske može raspolagati u javnom interesu ili u socijalne svrhe. Prodaju imovine vrši Agencija usmenim javnim nadmetanjem ili prikupljanjem pismenih ponuda, a sredstva dobijena prodajom su budžetski prihodi Republike, koji se uplaćuju na račun javnih prihoda budžeta Republike Srpske. U skladu sa Zakonom, sredstva dobijena prodajom trajno oduzete imovine uplaćuju se na račun javnih prihoda budžeta Republike Srpske nakon što Agencija odbije troškove koje je prethodno imala u postupku upravljanja predmetnom imovinom.

4. OKONČANJE FINANSIJSKE ISTRAGE

Tužilac okončava finansijsku istragu kada nađe da je stanje stvari dovoljno razjašnjeno da se može podnijeti prijedlog za oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom po odredbama zakona. Ukoliko podaci do kojih se došlo provođenjem finansijske istrage ukazuju da se treba primijeniti institut oduzimanja „direktne“ imovinske koristi, tužilac će, uz poštovanje principa srazmjernosti, predložiti trajno oduzimanje imovinske koristi.

Ako rezultati provedene finansijske istrage ukazuju da osoba posjeduje značajnu imovinu za koju se opravdano vjeruje da je pribavljena počinjenjem krivičnog djela, tužilac nalaže finansijsko vještačenje u cilju utvrđivanja nesrazmjera između zakonitih prihoda i imovine osumnjičenog, povezanih/trećih osoba.

Na osnovu rezultata finansijskog vještačenja, tužilac utvrđuje da li postoje osnovi za prošireno oduzimanje.

- Ukoliko ranije nije podnesen prijedlog za privremenu mjeru osiguranja, eventualno podnosi prijedlog privremenih mjera u optužnici;
- U optužnici podnosi prijedlog sudu za trajno (prošireno) oduzimanje.

5. MEĐUNARODNA SARADNJA I MEĐUNARODNA PRAVNA POMOĆ

Pored zamolnica za pružanje međunarodne pravne pomoći između pravosudnih organa Bosne i Hercegovine i pravosudnih organa u inostranstvu, policijski organi u Bosni i Hercegovini u mogućnosti su vršiti prikupljanje podataka posredstvom međunarodnih i regionalnih organizacija, odnosno direktno sa policijskim organima zemalja sa kojima imaju potpisane određene sporazume o razmjeni podataka. Ovi podaci svakako predstavljaju značajan i nužan izvor saznanja za definiranje daljnjih pravaca istrage i sačinjavanja zamolnica za međunarodnu pravnu pomoć³², međutim, treba imati na umu da se ipak uglavnom radi o operativnim podacima, a da se dokazi koji će biti korišteni na glavnom pretresu trebaju pribaviti putem međunarodne pravne pomoći.

5.1. Interpol

Razmjena podataka se odvija posredstvom NCB Interpola Sarajevo u sastavu DKPT BiH. Na ovaj način je moguće prikupljanje podataka dostupnih policijskim tijelima zemalja od kojih se podaci zahtijevaju i najčešće nije moguće prikupiti podatke o novčanim transakcijama.

Također, podaci prikupljeni putem Interpola mogu se koristiti u svrhe dokazivanja tokom krivičnih postupaka.

5.2. Europol

Europol sarađuje sa mnogim državama partnerima koje nisu članice EU kao i sa mnogim međunarodnim organizacijama. Razmjena podataka sa odvija podsredstvom Nacionalne kontakt tačke za saradnju sa Europolom, koja se trenutno nalazi u Ministarstvu sigurnosti BiH.

³² Zamolnicom za pužanje pravne pomoći ne bi se trebalo tražiti vršenje provjera već poduzimanje određenih istražnih radnji u cilju prikupljanja dokaza. Tako se npr. zamolnicom ne bi tražile provjere da li određena osoba, odnosno osumnjičeni, ima otvoren račun u nekoj banci druge države, već bi se takav podatak prethodno provjerio putem komunikacije FOO sa finansijskom jedinicom te države. Tek nakon dobijanja potvrdnog odgovora i podataka o banci i računu, pristupilo bi se sačinjavanju zamolnice u svrhu pribavljanja dokaza putem nadležnih organa zamoljene države o prometu po tom računu.

5.3. Egmont grupa

Egmont grupa je tijelo koje se sastoji od 166 finansijsko-obavještajnih jedinica (u daljnjem tekstu FOJ)³³, čiji je cilj sigurna razmjena finansijskih obavještajnih podataka za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma. Obavezujući međunarodni standardi, materijalizirani u preporukama FATF³⁴ i relevantnim Direktivama EU, nalažu obavezu svim zemljama da uspostave centralna finansijsko-obavještajna tijela za prikupljanje i razmjenu finansijskih podataka na domaćem i međunarodnom nivou u skladu s globalnim standardima i mjerama protiv pranja novca i finansiranja terorizma. Centralna finansijsko-obavještajna jedinica Bosne i Hercegovine je FOO SIPA-e koja, u skladu s članom 55. ZSPNFTA, prima, sakuplja, evidentira i analizira podatke, informacije i dokumentaciju te istražuje i prosljeđuje rezultate analiza i/ili istraga, podatke, informacije i dokumentaciju nadležnim tužilaštvima, organima koji istražuju krivično djelo pranja novca i/ili finansiranja terorističkih aktivnosti i/ili drugim nadležnim organima. FOO može, u predmetima u kojima postoji sumnja na pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti, prikupiti finansijsko-obavještajne podatke posredstvom FOJ članica EGMONT grupe, koje može dostaviti tužilaštvima kao obavještajne podatke u svrhu sprečavanja i otkrivanja krivičnih djela pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kao i povezanih predikatnih krivičnih djela s ovim krivičnim djelima, odnosno ovi podaci se ne mogu koristiti u svrhu dokazivanja tokom krivičnih i drugih sudskih postupaka. Od FOJ članica moguće je prikupiti podatke koji su tim jedinicama dostupni u skladu sa nacionalnim propisima svake pojedine zemlje. Neki FOJ-i ne mogu vršiti provjere kod banaka i drugih finansijskih i nefinansijskih institucija već isključivo mogu dostaviti podatke u vezi sa eventualno prijavljenim sumnjivim i gotovinskim transakcijama kojima raspolažu u bazama podataka.

Također, FOO SIPA može posredstvom EGMONT grupe zahtijevati i privremeno obustavljanje transakcija na računima i pristup sefu u inostranstvu ukoliko FOJ zemlje ima takvo ovlaštenje u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom. Također, i SIPA FOO može uraditi isto to unutar BiH na zahtjev inostrane FOJ.

5.4. FIU net

FIU net je decentralizirana i sofisticirana kompjuterska mreža koja podržava FOJ u Evropskoj uniji u njihovoj borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma zbog činjenice da je jedinstveno evropsko tržište stvorilo i uslove za slobodno kretanje:

- osumnjičenih za počinjenje krivičnih djela;
- terorista;
- imovinske koristi stečene krivičnim djelom;
- sredstava za terorizam.

Za Bosnu i Hercegovinu su postojanje i mogućnosti FIU neta bitne zbog činjenice da se zahtjevom koji se dostavi nekom od FOJ ureda u članicama EU mogu dobiti podaci iz baza koje su dostupne svim članicama FIU neta.

³³ <https://egmontgroup.org/en/membership/list>

³⁴ Međuvladino tijelo koje postavlja međunarodne standarde kojima je cilj sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i štete koju nanose društvu. Kao tijelo koje donosi politike, FATF radi na stvaranju potrebne političke volje za provođenje nacionalnih zakonodavnih i regulatornih reformi u tim područjima.

5.5. CARIN

CARIN³⁵ je neformalna mreža kontakata i saradnička grupa koja se bavi svim aspektima oduzimanja imovinske koristi proizašlih iz krivičnog djela. Mrežu čine stručnjaci iz 53 pravosuđa i devet međunarodnih organizacija. Mreža je povezana sa sličnim mrežama za povrat imovine u južnoj Africi i Latinskoj Americi. Posredstvom CARIN mreže mogu se prikupljati podaci o tokovima imovine, razmijeniti informacije potrebne za privremeno zamrzavanje i oduzimanje imovine, te povrat i podjela oduzete imovine između zemalja. Pomoć od mreže CARIN mogu zatražiti policijske, carinske i ostale agencije za provođenje zakona, tužilaštva, sudovi ili uredi za upravljanje oduzetom imovinom. CARIN kontakt institucije su MUP RS, DKPT (Interpol kontakt tačka) i Sud BiH.

5.6. GLOBE

GlobE mreža je najmlađa, ali najbrže rastuća mreža stručnjaka i praktičara iz institucija pravosuđa i agencija za provedbu zakona, posvećena borbi protiv korupcije. Ujedno je i najveća mreža i ima 126 zemalja članica i preko 230 relevantnih institucija. Komuniciranje se vrši preko sigurnog kanala Threema, kojem imaju pristup samo članovi. U BiH kontakt institucije su SIPA, Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH (APIK), MUP RS, FUP i Policijska BD.

Za potrebe prikupljanja dokaza o imovini u drugim državama koriste se zamolnice za formalnu međunarodnu pravnu pomoć u krivičnim stvarima. Pravna osnova za ovu vrstu saradnje su ratificirane/potvrđene multilateralne i bilateralne konvencije i Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima BiH. Sve zamolnice za međunarodnu pravnu pomoć upućuju se preko Ministarstva pravde BiH, a u slučaju hitnosti, takve zamolnice se mogu slati putem Interpola i direktno zamoljenom organu ukoliko je predviđen direktan način komunikacije³⁶.

Za privremeno i trajno oduzimanje imovine u inostranstvu, uključujući i privremene mjere osiguranja, treba imati na umu činjenicu da je domaći sud nadležan za donošenje ovakvih odluka na osnovu Konvencije o traganju za imovinom stečenom krivičnim djelom iz 1990. godine (tzv. Strasburška konvencija), Konvencije o traganju za imovinom nastalom finansiranjem terorizma i pranja novca iz 2004. godine (tzv. Varšavska konvencija), te u slučaju da se o radi o krivičnim djelima organiziranog kriminala i korupcije, koristiti mehanizme propisane Konvencijom UN-a za borbu protiv transnacionalnog organiziranog kriminala iz 2000. (UNTOC tzv. Konvencija iz Palerma) i Konvencije UN-a za borbu protiv korupcije iz 2005. godine (UNCAC, tzv. Konvencija iz Meride).

³⁵ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/30b9df21-ef0a-4111-8ee3-070d5c-6cf951/language-hr>

³⁶ U slučaju direktne komunikacije ili komunikacije putem Interpola, Ministarstvo pravde se obavještava o izvršenom komuniciranju dostavljanjem kopije zamolnice, u skladu sa Zakonom o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, drugim dodatnim protokolom i drugim propisima

PRILOZI

Izvori prava

Pravni okvir u BiH regulirao je oduzimanja imovine kroz krivične zakone na svim nivoima: BiH, entiteta i Brčko distrikta BiH, te specijalne zakone u FBiH, RS i BD. Oduzimanje imovine provodi se za krivična djela koja generiraju, posredno ili neposredno, sticanje imovinske koristi.

Domaći izvori prava – Tabela prikaz relevantnih zakona u BiH

Krivičnopravni sistem	Zakonski okvir			
	Krivični zakon BiH ("Sl. glasnik BiH", br. 3/03, 32/03 - ispr., 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21, 31/23 i 47/23)	Zakon o krivičnom postupku BiH ("Sl. glasnik BiH", br. 3/03, 32/03 - ispr., 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 29/07, 53/07, 58/08, 12/09, 16/09, 53/09, 93/09, 72/13 i 65/18)	Zakon Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera ("Sl. glasnik BiH", br. 22/2016 - prečišćen tekst)	Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH”, broj: 13/24)
Bosna i Hercegovina	/			
Federacija Bosne i Hercegovine	Zakon o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom ("Službene novine FBiH", broj: 71/14)	Krivični zakon Federacije BiH ("Sl. novine FBiH", br. 36/03, 21/04 - ispr., 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16, 75/17 i 31/23)	Zakon o krivičnom postupku Federacije BiH ("Sl. novine FBiH", br. 35/03, 56/03 - ispravka, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13, 59/14 i 74/20)	Zakon o sudskoj policiji Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 77/20)
Republika Srpska	Zakon o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem krivičnog djela („Sl. glasnik RS”, broj: 65/18)	Krivični zakonik Republike Srpske ("Sl. glasnik RS", br. 64/17, 104/18 - odluka US, 15/2021, 89/21, 73/23 i „Sl. glasnik BiH”, broj: 9/24 – Odluka US BiH)	Zakon o suzbijanju korupcije, organizovanog i najtežih oblika privrednog kriminala ("Sl. glasnik RS", br. 39/16 i 91/17)	Zakon o sudskoj policiji Republike Srpske ("Sl. glasnik RS", br. 98/11 i 57/16)

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine	Zakon o oduzimanju nezakonito stečene imovine Brčko distrikta BiH ("Sl. glasnik Brčko distrikta BiH", br. 29/16 i 13/19)	Krivični zakon Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ("Sl. glasnik Brčko distrikta BiH", br. 19/20 - prečišćen tekst, 3/24 i 14/24)	Zakon o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ("Sl. glasnik Brčko distrikta BiH", br. 34/13 - prečišćen tekst, 27/14, 3/19 i 16/20)	/	/
---	--	---	--	---	---

Međunarodni izvori prava – Tabelarni prikaz relevantnog međunarodnog okvira

Konvencije Ujedinjenih naroda	Konvencije Vijeća Evrope	Propisi EU	Ostalo
1. Konvencija Ujedinjenih naroda protiv korupcije, UNCAC (31. 10. 2003. godine); 2. Konvencija Ujedinjenih naroda protiv nezakonitog prometa opojnih droga i psihotropnih supstanci (19. 12. 1988. godine, Beč); 3. Konvencija Ujedinjenih naroda o suzbijanju finansiranja terorizma (09. 12. 1999. godine, Njujork); 4. Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminala (15. 12. 2000. godine, Palermo); 5. Opća deklaracija o ljudskim pravima (10. 12. 1948. godine)	1. Konvencija Vijeća Evrope o pranju, traženju, zapljeni i oduzimanju prihoda stečenih kriminalom i o finansiranju terorizma (16. 05. 2005. godine, Varšava); 2. Konvencija Vijeća Evrope o pranju, otkrivanju, zapljeni i konfiskaciji prihoda stečenih kriminalom (08. 11. 1990. godine, Strazbur); 3. Krivičnopravna konvencija o korupciji (27. 01. 1999. godine, Strazbur); 4. Konvencija o kibernetičkom kriminalu (23. 11. 2001. godine, Budimpešta); 5. Evropska konvencija o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (04. 11. 1950. godine); 6. Evropska konvencija o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima (1959. godine, sa dodatnim protokolima)	1. Okvima Odluka Evropskog vijeća o izvršenju naloga za zamrzavanje imovine i dokaza u Evropskoj uniji (2003. godine); 2. Okvima Odluka Evropskog vijeća o oduzimanju prihoda, sredstava i imovine povezane sa krivičnim djelom (2005. godine); 3. Zajednička akcija o pranju novca, istragama, zamrzavanju, oduzimanju i konfiskaciji predmeta i prihoda od krivičnog djela (1998. godine); 4. Direktiva EU 2024/1260 o povratu i oduzimanju imovine	1. Konvencija o policijskoj saradnji u lugoistočnoj Evropi potpisana od Albanije, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Moldavije, Rumunije, Crne Gore i Srbije (05. 05. 2006. godine, Beč);

Učesnici u procesu oduzimanja imovine i imovinske koristi proistekle iz krivičnog djela

Agencije za provođenje zakona	Pravosudne institucije	Ostale institucije i izvori informacija
Policijske agencije • Državna agencija za istrage i zaštitu SIPA • Granična policija BiH • Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH • Ministarstvo unutrašnjih poslova RS • Federalna uprava policije • Kantonalne uprave policije • Sudska policija FBiH • Policija Brčko distrikta BiH • Finansijska policija FBiH • Uprava za indirektno oporezivanje BiH • Poreska uprava RS • Porezna uprava FBiH	Tužilaštva • Tužilaštvo BiH • Federalno tužilaštvo FBiH, Poseban odjel Federalnog tužilaštva FBiH za suzbijanje korupcije, organiziranog i međukantonalnog kriminala • Kantonalna tužilaštva • Republičko javno tužilaštvo RS, Posebno odjeljenje za suzbijanje korupcije, organizovanog i najtežih oblika privrednog kriminala • Okružna javna tužilaštva • Tužilaštvo Brčko distrikta BiH	• Centralna banka Bosne i Hercegovine • IDDEA BiH • PIO/MIO FBiH • PIO RS • Zemljišnoknjižni uredi u FBiH • Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove FBiH • Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove RS • Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka • Notarske komore • Advokatske komore • Banke, razvojne banke i mikrokreditne organizacije i fondacije • Osiguravajuća društva • FIA FBiH • APIF RS • Entitetski zavodi za statistiku

Specijalizirane agencije i institucije	Sudovi	Relevantni registri
• <u>Federalna agencija za upravljanje oduzetom imovinom</u> • <u>Agencija za upravljanje oduzetom imovinom RS</u> • <u>Ured za upravljanje javnom imovinom Brčko distrikta BiH</u> • <u>Stručna služba pravosudne komisije Brčko distrikta BiH</u> • kantonalni uredi za borbu protiv korupcije • entitetski i kantonalni budžetski inspektorati • entitetski devizni inspektorati • Agencije za bankarstvo • Komisija za vrijednosne papire FBiH • Komisija za vrijednosnice RS • Agencije za nadzor osiguranja	• Sud BiH • Vrhovni sud FBiH, Posebni odjel Vrhovnog suda FBiH • Kantonalni sudovi • Općinski sudovi • Vrhovni sud RS • Okružni sudovi • Okružni sud Banja Luka, posebno odjeljenje za suzbijanje korupcije, organizovanog i najtežih oblika privrednog kriminala • Osnovni sudovi • Sudovi BD BiH	• Nadležni registri nekretnina (ZK uredi i katastri) • Registri brodice na motorni pogon i plovila (pri entitetskim ministarstvima prometa) • Registri vazduhoplova • Registri pokretnih stvari pod lizingom • Registri zaloga • Registri poslovnih subjekata • Registri računa fizičkih i pravnih osoba (Centralna banka BiH, FIA i APIF) • Registri vrijednosnih papira • Registar motornih vozila

PRAKSA SUDOVA U BOSNI I HERCEGOVINI

U pregledu navedene prakse dati su egzemplarni primjeri najvažnijih instituta krivičnog postupka koji se odnose na imovinsku korist stečenu krivičnim djelom. Za potrebe redovnog informiranja o stanju sudske prakse, korisnici vodiča se upućuju na redovno pretraživanje [baze sudskih odluka VSTV](#) i pretrage najnovijih [odluka Ustavnog suda BiH](#).

Ustavni sud Bosne i Hercegovine

1) za mjere osiguranja,

Osporeni akt: rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj 09 0 K 026508 22 Kž 67 od 27. septembra 2022. godine

Broj predmeta: [AP-4558/22](#) (Službeni glasnik BiH, br 31/23)

Datum odluke: 23. 03. 2023.

Navodi iz apelacije:

“Apelantica ukazuje da je prethodnim rješenjem koje je donio Kantonalni sud određeno da mjere osiguranja mogu trajati četiri godine, do 27. februara 2022. godine. Međutim, kako navodi, Kantonalni sud nakon tog datuma nije donio nikakvu odluku. Stoga je apelantica podnijela zahtjev da sud naredi Zemljišnoknjižnom uredu brisanje upisanih privremenih mjera osiguranja. Kantonalni sud je sedam mjeseci kasnije retroaktivno produžio trajanje mjere za još dvije godine. Apelantica ukazuje da sud nepravilno tumači odredbu člana 17. stav 3. Zakona o oduzimanju imovine. Apelantica smatra da je nepravilno tumačenje suda da protek roka na koji je mjera osiguranja određena ne znači automatski da se mjera smatra ukinutom.”

Iz Odluke Ustavnog suda:

“Nedonošenje sudske odluke, nakon što je istekao rok na koji je mjera osiguranja određena, ne znači po automatizmu njeno brisanje ili prestanak pravnog dejstva. Naime, član 18. stav 2. Zakona o oduzimanju imovine eksplicitno propisuje da je za brisanje mjere osiguranja potrebna odluka suda. Dalje, Kantonalni sud je jasno naveo i da mjera osiguranja istekom vremena na koji je određena nije prestala, pa je nije trebalo odrediti već produžiti. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da je u tom predmetu privremena mjera osiguranja zakonita.”

Broj predmeta: AP-1828/22

Osporeni akt: rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj 01 0 K 015030 21 Kž 14 od 13. juna 2022. godine

Datum odluke: 23. 03. 2023.

Iz apelacije: Apelant je, osporavajući rješenja Vrhovnog suda i Kantonalnog suda, tvrdio da su mu povrijeđena prava iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju (pravo na imovinu).

“Apelant je naveo i da Vrhovni sud nije ponudio odgovor na njegove navode u pogledu opravdanosti izricanja privremenih mjera.”

Iz Odluke: Ustavni sud, dalje, uočava da je u konkretnom slučaju došlo do miješanja u apelantovu imovinu, i to u skladu sa zakonskim ovlaštenjem koje proizlazi iz odredaba čl. 4, 16. i 17. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom (u daljnjem tekstu: Zakon o oduzimanju). Odlučujući o apelantovoj žalbi, Vrhovni sud je zaključio da navodi iz žalbe nisu osnovani, pa ih je, uz iscrpno obrazloženje, odbio i potvrdio prvostepeno rješenje. Vrhovni sud je, između ostalog, polazeći od svrhe osiguranja

privremenom mjerom osiguranja imovinske koristi, ukazao da je u toj fazi postupka potrebno da se radi o imovini iz koje se može osigurati izvršenje mjera pozivajući se na odredbe čl. 16. i 17. Zakona o oduzimanju. Dakle, Ustavni sud zaključuje da je miješanje u pravo na apelantovu imovinu bilo u skladu sa zakonom, te da je samim tim i u javnom interesu – onemogućavanju da se otuđi imovina stečena krivičnim djelom dok traje postupak.

Odgovarajući, dalje, na pitanje da li je to miješanje bilo proporcionalno legitimnom cilju, Ustavni sud smatra da su osporene odluke, koje su u konkretnom slučaju osnov miješanja u apelantovu imovinu, proporcionalne cilju, te da stoga na apelanta nije stavljen pretjeran teret. Naime, izrečene mjere suštinski ne zadiru u samu imovinu budući da imovina od apelanta nije oduzeta, nego je bilo neophodno privremeno onemogućiti apelanta da imovinu otuđi ili eventualno prenese na treće osobe. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da se izrečenom privremenom mjerom na apelanta ne stavlja pretjeran pojedinačni teret u usporedbi s javnim interesom koji se želi ostvariti, čime je postignuta pravična ravnoteža između zahtjeva općeg interesa zajednice i zahtjeva za zaštitu osnovnih prava pojedinaca.

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine

Određivanje mjera osiguranja na zakonito stečenoj imovini

Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj 09 0 k 026343 19 Kž od 16. 07. 2019.

Iz obrazloženja:

„... u ovom postupku ne radi se o osiguranju oduzimanja imovine neposredno stečene krivičnim djelom, nego o osiguranju oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom. Smisao navedenih zakonskih odredbi je da se u ovoj fazi postupka, kada postoji sumnja da je krivičnim djelom pribavljena imovinska korist, osigura imovina kako ne bi bila predmet raspolaganja tokom postupka i time osuđeno ili otežano oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom. Stoga je neprihvatljiv žalbeni prigovor branioca optuženog da pobijano rješenje „ne dokazuje“ da su novčana sredstva na računima optuženog ostvarena krivičnim djelima za koja se optuženi tereti, dok su navodi žalbe da taj novac predstavlja štednju optuženog i njegove supruge, irelevantni.“

Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj 04 0 K 009398 20 Kž 3 od 24. 11. 2020. g.

Iz obrazloženja:

„Ni daljnji žalbeni navodi braniteljice osumnjičenog da je njen branjenik vozilo koje je predmet privremene mjere osiguranja stekao novcem od prodaje dva vozila marke „Passat“ tokom 2016. i 2017. g., te sredstvima od zajma MKR „Sunrise“ Ilijaš u iznosu od 5.000,00 KM i drugim kreditima, kao i ranije stečenim novcem i pomoći od djece koja su u radnom odnosu, nisu doveli u pitanje pravilnost pobijanog rješenja. Ovaj sud, prije svega, ukazuje da odredbe člana 17. stav 1. ZONSIKD-a ne ograničavaju određivanje privremenih mjera osiguranja samo na imovinskoj koristi, odnosno imovini neposredno pribavljenoj krivičnim djelom, nego je privremene mjere moguće odrediti na imovini iz koje se može namiriti imovinska korist pribavljena krivičnim djelom, što, dakle, uključuje i zakonito stečenu imovinu.“

Određivanje mjere osiguranja na imovini povezanih osoba

Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj 09 0 K 026508 19 Kž 52 od 27. 05. 2019. g.

Iz obrazloženja:

„Branilac optužene, također, osnovano prigovara da prvostepeno rješenje ne sadrži ni razloge o odlučnim činjenicama da se F. F., otac optužene, može smatrati povezanom osobom usljed čega nije ni mogla biti određena i produžena mjera osiguranja na stanu u Ulici

... na broju 14, na kojem je imenovani vlasnik sa dijelom 1/1, pa je i na takav način učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Naime, prema odredbi člana 4. stav 1. tačka d) Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom, povezanom osobom se može smatrati podstrekač ili pomagač, ili pak pravni sljedbenik počinioca i saučesnika u krivičnom djelu ili druge fizičke ili pravne osobe za koje sud utvrdi da su na njih prenesene stvari ili prava koja predstavljaju imovinsku korist pribavljenu krivičnim djelom, a to prenošenje nije bilo u dobroj vjeri. Međutim, iako je prvostepeni sud u pobijanom rješenju (na stranici 12. pasus 4.) naveo da je otac optužene, F. F. povezana osoba, pobijano rješenje uopće ne sadrži razloge iz kojih bi se mogao izvesti takav zaključak u smislu navedene zakonske odredbe, usljed čega je i po ocjeni ovog suda učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, na koju se žalbom osnovano ukazuje.”

Proporcionalnost između vrijednosti imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom i vrijednosti imovine koja je predmet privremenih mjera osiguranja

Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj 03 0 K 019918 20 KŽ od 24. 02. 2020. g.)

Iz obrazloženja:

“... U konkretnom slučaju zbog navedenih propusta u pogledu izostanka navođenja vrijednosti imovine koja je predmet mjera osiguranja, kao i navođenja ukupne vrijednosti imovine koja je određena mjerama osiguranja prema optuženim, a koje mjere egzistiraju, ne može se ni ocijeniti da li je određivanjem mjera osiguranja u pobijanom rješenju (kao i u ostalim rješenjima kojima su određene mjere optuženim, a koje mjere egzistiraju) stavljen preveliki teret na optuženu, odnosno, da li je na štetu optužene povrijeđen princip proporcionalnosti, a što je u skladu sa stavom iz navedene odluke Ustavnog suda BiH da na isto nije bilo moguće odgovoriti da li miješanje u pravo na imovinu ide ili ne ide dalje od potrebnog. Radi navedenog, pobijano rješenje nema razloga o odlučnim činjenicama pa je time, i po ocjeni ovog suda, učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.”

Mišljenje Vrhovnog suda Republike Srpske

(apelacija Ljiljane Stojić; Rješenje broj 11 0 K 003561 14 KŽ 4 od 10. 08. 2015. godine i Okružnog suda u Banjoj Luci Posebnog odjeljenja za organizovani i najteže oblike privrednog kriminala, broj 11 0 K 003561 14 KZ-p od 30. 10. 2014. godine)

“S formalne strane ispunjene su sve pretpostavke da se može voditi postupak u smislu odredbe Zakona o oduzimanju imovine protiv Lj. S., jer je ista kao supruga osuđenog M. S., povezano lice u smislu odredbe čl. 3. tačka e) navedenog Zakona, te da njena imovina može biti predmet ovog postupka, bez obzira na to što su predmetni stanovi sa garažama kupljeni nakon što je pokrenut krivični postupak protiv sada osuđenog M. S. Ovo stoga što se u smislu odredbe člana 3. tačka a) Zakona o oduzimanju imovine, pod pojmom imovine podrazumijeva skup imovinskih prava i obaveza vlasnika imovine na pokretnim i nepokretnim stvarima, zatim prihod ili korist ostvarena neposredno ili posredno iz krivičnog djela kao i dobro u koje je ona pretvorena ili sa kojim je pomiješana. U konkretnom slučaju, predmet ovog postupka je novac kojim je Lj. S. kao povezano lice kupila spornu nepokretnu imovinu i utvrđenje da li taj novac potiče iz kriminalne aktivnosti njenog supruga, osuđenog M. S. Dakle, radi se o takozvanom “produženom oduzimanju imovine”, a ovaj pojam kao i pojam „kriminalna aktivnost”, koji prvostepeni sud koristi u pobijanom rješenju, u Republici Srpskoj su uvedeni upravo donošenjem Zakona o oduzimanju imovine, što je evidentno iz samog sadržaja teksta zakona, bez obzira na to što se ovi pojmovi u zakonu decidno ne pominju, ali se koriste u Međunarodnim konvencijama koje je ratificirala BiH (Konvencija Ujedinjenih naroda protiv korupcije; Konvencija Vijeća Evrope o pranju novca, otkrivanju, privremenom oduzimanju i konfiskaciji dobiti stečene kriminalnim radnjama i finansiranju

terorizma)."

Mišljenje Vrhovnog suda Republike Srpske (apelacija Ljiljane Stojić; Rješenje broj 11 0 K 003561 14 Kž 4 od 10. 08. 2015.godine.

"Oduzimanje imovine stečene izvršenjem krivičnog djela u smislu Zakona o oduzimanju imovine nije krivična sankcija, već je to mjera "sui generis" kao što je i oduzimanje imovinske koristi propisano u članovima 94. i 95. KZ RS. Međutim, mjera oduzimanja imovine stečene izvršenjem krivičnog djela predviđena Zakonom o oduzimanju imovine se može izreći i u situaciji kada je osuđujućom presudom za određeno krivično djelo izrečena mjera oduzimanja imovinske koristi predviđena KZ RS. Ovo stoga što i pored sličnosti ovih mjera, kao što je njihov preventivni karakter, te njihov restorativni karakter, s obzirom na to da njihova primjena dovodi do uspostavljanja imovinskog stanja koje je narušeno izvršenjem krivičnog djela, odnosno kriminalnom aktivnošću, one se između sebe razlikuju kako po postupcima u kojima se izriču, tako i po obimu imovine koja se oduzima, jer se prilikom oduzimanja imovinske koristi u smislu odredbe KZ RS, oduzima samo čista dobit koju je učinilac krivičnog djela ostvario izvršenjem tog krivičnog djela, dok se kod oduzimanja imovine, u smislu odredbe Zakona o oduzimanju imovine, oduzima imovina stečena iz kriminalnih aktivnosti, ukoliko je ona u očiglednoj nesrazmjeri sa zakonitim prihodima i ukoliko izvršilac krivičnog djela, povezane osobe, ostavilac, pravni sljedbenik ili treća osoba kao vlasnik imovine, ne dokažu da su imovinu stekli iz zakonitih prihoda."

Odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u predmetu broj AP 4785/15, rješavajući apelaciju Ljiljane Stojić (2018).

Evropski sud za ljudska prava

Odabrane presude i odluke Evropskog suda za ljudska prava u vezi sa oduzimanjem imovine proistekle iz krivičnog djela (Vijeće Evrope, 2013. godine)

Odluka Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Milorad Ulemek protiv Srbije, broj 41680/13 (2021)

Odluka Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Antun Džinić protiv Hrvatske, broj 38359/13 (2016)

RELEVANTNI OBRASCI

RELEVANTNI OBRASCI

Naredba za provođenje finansijske istrage

NAZIV INSTITUCIJE
BROJ I DATUM

Na osnovu člana 45. stav (1) i stav (2) tačke a), b), d) i g), člana 413. st. (1) i (2) Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH i člana 8. stav (1) Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom („Službene novine Federacije BiH“, broj: 71/14), d o n o s i m:

N A R E D B U O PROVOĐENJU FINANSIJSKE ISTRAGE

PROTIV OSUMNJIČENIH:

1. MM, lični podaci i
2. TT, lični podaci

zbog osnova sumnje da su počinili krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz čl. 383. st. 3. Krivičnog zakona FBiH, u sticaju sa krivičnim djelom Pranje novca iz člana 272. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ-a FBiH, prema Naredbi o provođenju istrage broj: T03 0 KTPO 000000 15 od 25. 02. 2015. godine.

S ciljem prikupljanja svih dokaza koji ukazuju na obim, iznos, vrstu, stvarnu vrijednost imovine osumnjičenog/optuženog, odnosno povezane osobe i sveobuhvatnog utvrđivanja stvarnog porijekla, vrijednosti i strukture imovinske koristi za koju postoje osnovi sumnje da je pribavljena krivičnim djelom, potrebno je da dolje navedeni nosioci aktivnosti na provođenju finansijske istrage, pod nadzorom tužioca, poduzmu sljedeće mjere i radnje iz svoje nadležnosti, i to:

I

- Ministarstvo unutrašnjih poslova _____ kantona;

- Ministarstvo unutrašnjih poslova FBiH, RS-a

1. Pribavi informacije o cjelokupnoj imovini osumnjičenih, kao i saizvršilaca, uključujući njihove prve srodnike po pravoj i pobočnoj liniji, te tazbini, prijatelje i sve druge osobe koje se nalaze u bilo kojem odnosu sa osumnjičenim (kao npr. vanbračna zajednica, bivši partneri i sl.).

Pod imovinom se podrazumijeva:

a) Nekretnine: ZK izvadci o vlasništvu nekretnine (zemljište i objekti) od nadležnih sudova, katastarski izvadci kod nadležnih općina, ugovori o kupoprodaji nekretnina, evidencija o nasljedstvu, evidencija o posjedovanju i registraciji firmi, provjera na terenu (eventualno započeta gradnja ili dovršen objekat, te skupocjeno uređenje okoline),

b) Pokretnine: automobili i druge vrste vozila, čamci, brodovi, avioni i sl., građevinski

materijal (kameni, drveni i drugi), skupi prirodni i hemijski proizvodi, umjetničke slike, skulpture i druge umjetnine, skupocjeni namještaj, skupocjeni elektronski aparati, nakit (plemeniti metali i drago kamenje), knjige i biblioteke, skupocjeni odjevni predmeti, starine i rariteti, rijetke i vrijedne životinje i druge dragocjenosti, kao npr. filatelističke i numizmatičke zbirke.

c) Novac: štedne knjižice, sefovi, ključ privatnog sefa u banci, dividende, depoziti, otvoreni računi kod banaka i drugih finansijskih organizacija, bankovne transakcije u određenom periodu.

d) Vrijednosni papiri: dionice, certifikati, podaci pohranjeni kod agencija koje vode registar i evidenciju vlasnika vrijednosnih papira (RVP U FBiH, CRHOV RS, AFIP FBiH i APIF RS), odnosno organizacija za finansijske, informatičke i posredničke usluge, te eventualno drugih relevantnih agencija kao i novčana sredstva po osnovu prava iz vrijednosnih papira-dividende/kamate kod emitenta vrijednosnih papira.

e) Drugi vidovi imovinske koristi uključujući i prava:

* Imovina u inostranstvu

Svi gore pobrojani vidovi imovine (a, b, c, d, e), odnosno prihodi stečeni izvršenjem krivičnog djela, mogu se nalaziti u inostranstvu. U tom slučaju, potrebna je međunarodna saradnja policije i tužilaštva. Informacije - pribavljanje podataka o takvoj imovini mogu se pribaviti preko međugagencijske mreže CARIN, EGMONT GRUPE, kao i INTERPOL-a.

Nakon dobijenih informacija i podataka gdje se imovina nalazi, privremena zabrana raspolaganja i privremeno oduzimanje imovine u inostranstvu će se vršiti putem pružanja međunarodne pravne pomoći.

2. Provjeriti informacije iz tačke 1. i pribaviti dokaze relevantne za upotrebu na sudu.

3. Posebno utvrditi broj i vrstu vozila koje posjeduju osumnjičeni, kao i druge osobe pod tačkom 1., o čemu je potrebno pribaviti:

- * dokaz o vlasništvu vozila,
- * dokaz o registraciji vozila,
- * dokaz o posjedovanju ili korištenju vozila.

4. U svojstvu svjedoka saslušati sve osobe koje znaju ili imaju podatke o pokretninama, a posebno o vozilima koja su vlasništvo osumnjičenog, a upotrebljavaju ih druge osobe i obrnuto.

5. U slučaju utvrđivanja pokretne imovine u vlasništvu osumnjičenog i drugih osoba koje su u vezi sa osumnjičenim, a pobrojanih pod tačkom 1., po potrebi će se izvršiti pretres stambenog ili poslovnog objekta osumnjičenog, u kojem slučaju će se postupati u skladu sa članovima 65-78. ZKP-a FBiH, odnosno pretres će se izvršiti na osnovu pismenog zahtjeva i dobijene naredbe od Kantonalnog suda u _____, a u izuzetnim slučajevima na usmeni zahtjev tužioca ili OSL-a za izdavanje naredbe za pretresanje. Pretresom će rukovoditi OSL _____. Po potrebi, pretresu će prisustvovati i relevantna stručna osoba ili vještak.

II

Državna agencija za istrage i zaštitu (Finansijsko-obavještajni odjel) /SIPA /:

Na osnovu članova 17, 18, 20. i 21. Zakona o sprečavanju pranja novca, a radi utvrđivanja prihoda stečenih krivičnim djelom, potrebno je:

1. Pribaviti ovjerenu kopiju kompletne dokumentacije o otvorenim računima za fizičke i pravne osobe, kao i karticu prometa ostvarenog preko računa kod banaka i drugih finansijskih organizacija za osumnjičenog i saizvršioce, uključujući njihove prve srodnike po

pravoj i pobočnoj liniji, te tazbini, prijatelje i sve druge osobe koje se nalaze u bilo kojem odnosu sa osumnjičenim (kao npr. vanbračna zajednica, bivši partneri i sl.),

2. Pratiti sve novčane transakcije u bankama u periodu od _____ do _____,
3. Obavijestiti tužioca o svakoj sumnjivoj novčanoj transakciji,
4. Po potrebi privremeno spriječiti raspolaganje za sumnjivu novčanu transakciju u trajanju od 5 dana,
5. Dostaviti tužiocu obavijest o privremenom sprečavanju raspolaganja transakcije iz tačke 4., kao i original izdati nalog od FOO-a,
6. Prikupiti informacije, podatke i dokumentaciju od drugih organa sa javnim ovlaštenjima,
7. Po potrebi ostvariti saradnju sa stranim Finansijsko-obavještajnim jedinicama (kao npr. EGMONT GRUPA) u pogledu dokazivanja počinjenja krivičnog djela pranja novca radi dobijanja podataka o posjedovanju nerezidentnih računa u inostranstvu.

III

Porezna uprava FBiH/RS-a:

1. Pribaviti podatke o svim ostvarenim oporezivim prihodima osumnjičenog i saizvršilaca (prihodi iz radnog odnosa, prihodi od imovine, prihodi od samostalne djelatnosti – obrt, prihodi od povremene samostalne djelatnosti –prihodi po ugovorima o djelu, prihodi iz inostranstva, prihodi od djelatnosti u zastupničkim organima vlasti i od djelatnosti članova skupština i nadzornih odbora privrednih društava, upravnih odbora, stečajnih upravitelja, sudija porotnika);
2. Pribaviti podatke o svim obavezama na ime poreza koji se vode na ime osumnjičenog i saizvršilaca, uključujući njihove prve srodnike po pravoj i pobočnoj liniji, te tazbini, prijatelje i sve druge osobe koje se nalaze u bilo kojem odnosu sa osumnjičenim (kao npr. vanbračna zajednica, bivši partneri i sl.).
3. Posebno pribaviti sve podatke o porezu na promet nekretnina, porezu na nekretnine, kao i porez na prihod od nekretnina za osumnjičenog i sve osobe pobrojane u tački 1.
4. Pribaviti podatke o poreznim obavezama (ostali direktni porezi) osumnjičenog, saizvršilaca i drugih osoba koje su s njima u vezi u svojstvu osnivača, vlasnika ili odgovorne osobe (direktora) u pravnim licima (firmama).
5. Izvršiti i druge potrebne provjere (eventualno inspekcijski nadzor, zatim podaci o ostvarenoj dobiti, podaci o evidentiranom prometu po fiskalnim uređajima) u firmi-firmama gdje je navedena osoba vlasnik, osnivač, dioničar, suosnivač, suvlasnik, odgovorna osoba, direktor, prokurist i druga ovlaštena osoba ili druge osobe pobrojane u tački 1. uz obavezno prisustvo vlasnika ili opunomoćenika firme, radi pribavljanja relevantnih podataka vezano za imovinu navedenih osoba.

IV

Uprava za indirektno oporezivanje BiH:

Pribaviti podatke o poreznim obavezama PDV, carinama, akcizama, porezu na promet, putarinama (indirektni porezi) osumnjičenog _____ i drugih osoba koje su u vezi sa osumnjičenim i saizvršiocima, uključujući njihove prve srodnike po pravoj i pobočnoj liniji, te tazbini, prijatelje i sve druge osobe koje se nalaze u bilo kojem odnosu sa osumnjičenim (kao npr. vanbračna zajednica, bivši partneri i sl.) u svojstvu osnivača, vlasnika i odgovorne osobe u pravnim licima (firmama) koje su PDV obveznici.

V

PIO FBiH:

1. Dostaviti sve podatke o osiguraniku - osumnjičenom _____, (mjesto, sjedište i naziv firme u kojoj je zaposlen, od kada je zaposlen - prijavljen-odjavljen, penzioniran, visina penzije, kao i sve promjene ukoliko je mijenjao poslodavca).
2. Ukoliko je osiguranik - osumnjičeni _____ ujedno i osnivač ili vlasnik firme, onda je potrebno dostaviti sve podatke o broju zaposlenih osoba, kako na neodređeno, tako i na određeno vrijeme, od kada su prijavljeni-odjavljeni, te visine uplaćenih plaća, doprinosa i ostalih davanja.
3. Tražene podatke pod tačkama 1. i 2. dostaviti i za sljedeće osobe: _____ (ovdje navesti imena saizvršilaca, uključujući njihove prve srodnike po pravoj i pobočnoj liniji, te tazbini, prijatelje i sve druge osobe koje se nalaze u bilo kojem odnosu sa osumnjičenim (kao npr. vanbračna zajednica, bivši partneri i sl.)

VI

Finansijska policija FBiH:

Na osnovu čl. 2. i 7. Zakona o finansijskoj policiji FBiH, potrebno je da:

Izvršite kontrolu i dostavite podatke o izvršenoj kontroli i inspekcijskom nadzoru osumnjičenog kao i utvrđene eventualne propuste koji imaju za cilj prikrivanje i izbjegavanje plaćanja propisanih obaveza, dostavite podatke o prijavljenoj imovini i nekretninama osumnjičenog koji podliježu oporezivanju.

VII

Komisija za vrijednosne papire FBiH:

1. Pribaviti podatke o vrijednosnim papirima u vlasništvu osumnjičenog, i to: udjeli otvorenih investicijskih fondova i dionice koje se vode na računima banaka skrbnika
2. Pribaviti podatke o prometu vrijednosnih papira u kojem je učestvovao osumnjičeni
3. Pribaviti podatke o novčanim sredstvima osumnjičenog na namjenskom računu berzanskog posrednika otvorenog kod banke depozitara
4. Dostaviti podatke o članovima Uprave i Nadzornog odbora dioničkih društava u FBiH (aktuelni i historijski)

VIII

Registar vrijednosnih papira u FBiH:

Dostaviti podatke o registriranim vrijednosnim papirima osumnjičenog i sa njim povezanih pravnih lica_____, listu dioničara i listu vlasnika vrijednosnih papira sa stanjem na dan ____, podatke o uslugama u vezi sa pravima trećih osoba na vrijednosnom papiru, založnim pravom, pravom ograničenja raspolaganja, plodouživanjem i drugim pravima.

IX

Zemljišnoknjižni ured Općinskog suda _____:

Dostaviti podatke o vlasniku nekretnine upisane u z.k. uložak, kč...KO..., tj. ZK izvadak.

X

FIA/Centralna banka BiH:

Dostaviti podatke o otvorenim računima kod poslovnih banaka u BiH/Federaciji na ime osumnjičenog i povezanih osoba____, kako bi se nakon toga uputio prijedlog sudu u smislu člana 86. ZKP FBiH da izda naredbu da banka ili drugo pravno lice koje vrši finansijsko poslovanje dostavi podatke o bankovnim depozitima i drugim finansijskim transakcijama i poslovima osumnjičenog____, kao i osoba za koje se osnovano vjeruje da su uključene u te finansijske transakcije ili poslove osumnjičenog____ jer bi takvi podaci mogli biti dokaz u krivičnom postupku.

XI

Sve navedene institucije će tražene podatke dostaviti Tužilaštvu u što kraćem roku, a najkasnije u roku od 30 (trideset) dana, s pozivom na gornji broj.

Postupajući tužilac će koordinirati rad na izvršenju ove naredbe, a naredba će se dostaviti svim nosiocima aktivnosti.

TUŽILAC

Ime i prezime

Naredba za finansijsko vještačenje

NAZIV INSTITUCIJE

BROJ I DATUM

U krivičnom predmetu protiv osumnjičenog _____, zbog osnova sumnje za izvršenje krivičnih djela - **Udruživanje radi činjenja krivičnih djela** - iz člana 340. stav 1. KZ-a FBiH u sticaju sa produženim krivičnim djelom **Zloupotreba položaja ili ovlaštenja** iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. KZ-a FBiH u sticaju sa krivičnim djelom - **Porezna utaja** - iz člana 273. stav 3. u vezi sa stavom 1. KZ-a FBiH i u sticaju sa krivičnim djelom - **Pranje novca** - iz člana 272. stav 4. KZ-a FBiH, a na osnovu člana 45. stav 2. tačka e) i članova 109. i 110. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, te članova 8. i 9. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom, tužilac _____, izdaje

N A R E D B U

ZA FINANSIJSKO VJEŠTAČENJE

PO VJEŠTAKU EKONOMSKO-FINANSIJSKE STRUKE

1. Ima se izvršiti vještačenje po vještaku ekonomsko-finansijske struke,
2. Predmet vještačenja je utvrđivanje imovine stečene krivičnim djelom od osumnjičenih _____, odnosno nesrazmjer između prihoda za koje osumnjičeni nemaju zakonsku osnovu i stvarnih prihoda za koje osumnjičeni imaju zakonsku osnovu.
3. Zadatak vještaka je da, nakon uvida u cjelokupnu materijalnu dokumentaciju u krivičnom spisu, sačini svoj nalaz i mišljenje na sljedeće okolnosti:

a) da izračuna ukupnu vrijednost imovine:

- _____ i članova njegove porodice, i to:
- _____(supruga)
- _____(drugi)

i to tržišnu, nominalnu i knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, pokretnina (automobili i sl.), novca na računima kod poslovnih banaka, vrijednosnih papira, dionica, te drugih vidova imovine koju imaju ili su imali u posjedu, te visinu potraživanja na osnovu stvari ili prava.

U okviru ove tačke vještak će izvršiti i analizu prihoda _____ kao povezane osobe (UKOLIKO JE NEKA IMOVINA POVEZANA SA TOM OSOBOM)

b) da izračuna iznos prihoda _____ za čije sticanje se može utvrditi zakonsku osnovu, odnosno porijeklo prihoda, u vremenskom periodu od 01. 01. 2009. do 11. 02. 2019. godine kao dana donošenja naredbe o provođenju istrage.

c) da izračuna stvarni iznos prihoda _____ u vremenskom periodu od 01. 01. 2009. do 11. 02. 2019. godine kao dana donošenja naredbe o provođenju istrage.

d) da izračuna nesrazmjer, odnosno razliku između zakonitih (prijavljenih) prihoda (prihoda za koje je utvrđeno porijeklo) i stvarno utvrđenih prihoda _____, odnosno da izračuna visinu prihoda bez zakonske osnove za njihovo sticanje) i priho

da za koje se ne može utvrditi porijeklo.

e) da se izjasni da li su osumnjičeni _____ iz iznosa prihoda za koje postoji zakonska osnova sticanja (za koje se može utvrditi porijeklo) mogli steći imovinu u vrijednosti kako se utvrdi pod tačkom a) ove naredbe.

f) da se izjasni o svim drugim činjenicama i okolnostima koje bude smatrao relevantnim za utvrđivanje nezakonito stečene imovine osumnjičenih _____.

4. Vještak se upozorava da svoje mišljenje iznese nepristrasno i u skladu sa pravilima nauke i vještine, te se posebno upozorava da je lažno vještačenje krivično djelo.

5. Shodno članu 112. stav 1. ZKP-a FBiH, za vještaka se ne može odrediti osoba koja ne može biti saslušana kao svjedok (član 96. ZKP-a FBiH) kao i bračni, odnosno vanbračni drug osumnjičenog, srodnik osumnjičenog po krvi u pravoj liniji, srodnik osumnjičenog u pobočnoj liniji do trećeg stepena zaključno i srodnik osumnjičenog po tazbini do drugog stepena, kao i usvojenik i usvojilac osumnjičenog (član 97. stav 1. ZKP-a FBiH), te osoba prema kojoj je krivično djelo učinjeno (oštećeni).

6. Shodno članu 112. stav 2. ZKP-a FBiH razlog za izuzeće vještaka postoji i u slučaju ukoliko je vještak zajedno sa osumnjičenim ili oštećenim u radnom odnosu u istom organu ili drugoj pravnoj osobi, kao i za osobu koja je u radnom odnosu kod osumnjičenog ili oštećenog.

7. Vještačenje se povjerava _____ stalnom sudskom vještaku ekonomsko-finansijske struke iz _____ (ili nekoj drugoj finansijskoj instituciji), koji će vještačenju pristupiti odmah po preuzimanju naredbe, relevantne podatke može dobiti i uvidom u cjelokupan tužilački spis, a svoj nalaz će dostaviti ovom tužilaštvu u tri primjerka.

TUŽILAC

Ime i prezime

Prijedlog privremenih mjera osiguranja iz člana 17. u istrazi

NAZIV INSTITUCIJE

BROJ I DATUM

OPĆINSKI/KANTONALNI SUD _____

Sudiji za prethodni postupak

VEZA:

Na osnovu člana 45. stav 2. tačka e), člana 86. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, te člana 17. stav 3. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom, podnosim:

PRIJEDLOG

ZA DONOŠENJE PRIVREMENIH MJERA OSIGURANJA ODUZIMANJA IMOVINSKE KORISTI

Obrazloženje

Sektor kriminalističke policije MUP-a TK, Odjeljenje za borbu protiv privrednog kriminaliteta i korupcije, Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine te Državna agencija za istrage i zaštitu BiH (SIPA), pod nadzorom Kantonalnog tužilaštva TK, provode istražne radnje protiv pravnih osoba i odgovornih osoba u pravnim osobama, i to _____ sa sjedištem u Tuzli u ulici _____, zbog osnova sumnje da su počinili krivična djela, i to A. S. krivično djelo **Udruživanje radi činjenja krivičnih djela** iz člana 340. stav 1. KZ-a FBiH u sticaju sa krivičnim djelom **Porezna utaja** iz člana 273. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ-a FBiH i u sticaju sa krivičnim djelom **Pranje novca** iz člana 272. stav 3. u vezi sa stavom 1. KZ-a FBiH, a pravna osoba **O. A. sa p.o. Tuzla** krivično djelo Porezna utaja iz člana 273. stav 2. u vezi sa stavom 1. i u vezi sa članom 128. KZ-a FBiH, kojom prilikom je odgovorna osoba u pravnoj osobi za sebe i pravnu osobu **pribavila imovinsku korist**, i to za sada u utvrđenom iznosu od **najmanje 250.000 KM** i istovremeno je izbjegnuto plaćanje poreznih obaveza u **najmanjem iznosu od 190.000 KM**.

Tokom provođenja istražnih radnji, izvršeno je saslušanje većeg broja svjedoka, i to preko 70, od kojih je velika većina, a, između ostalih, _____ kao i mnogi drugi, potvrdila da nikada nisu imali zaključene ugovore sa tom studentskom zadrugom, te da nikada nisu obavljali bilo kakav posao za tu zadrugu, ali da su od _____ bili angažirani da daju svoja uvjerenja da su studenti, te brojeve računa u bankama, a na koja bi se uplatila sredstva koja bi se nakon toga morala vratiti, a da bi oni dobili za takvu uslugu oko 100 KM, na šta su oni i pristajali. Dakle, od osumnjičenog A. S. je postojala već razrađena shema postupanja svakog člana grupe, a koja je, prema ovim navodima, odlično i funkcionirala.

Prilikom saslušanja _____, isti su potvrdili da su, nakon što bi od studenata preuzimali novac, isti dalje prosljeđivali D. A. I O. S., a koji su tako stečen novac predavali A. S. kao osobi koja ih je angažirala i dala upute kako da postupaju, odnosno isti su u svojim iskazima potvrdili sve navedeno, te su ukazali i na druge osobe koje su gore naznačene, a koje su to

sve obavljale za navedenu studentsku zadrugu, odnosno A. S.

Finansijsko-obavještajni odjel SIPE je u svom aktu od 20. 02. 2018. godine upravo ukazao na pravni subjekt, odnosno _____, a pored toga je ukazao i na _____, a koji su u različitim periodima ostvarili enorman promet, a samim tim i korist, pa je tako npr. _____ u periodu od 05. 05. 2009. godine pa do 16. 10. 2015. godine ostvarila 309 novčanih transakcija u iznosu od 10.952.450,22 KM, a i druge zadruge iz dopisa su ostvarile prihode koji nisu uobičajeni za takvu vrstu djelatnosti.

Osim toga, Porezna uprava FBiH u svom dopisu od 24. 05. 2018. godine ukazala je na povezanost pravnih lica _____ iz razloga što se ista smatraju povezanim pravnim licima jer je odgovorna osoba _____ obavljala određene funkcije i u zadruzi te da su također imali i međusobne ugovore. Međusobna povezanost ovih pravnih lica proizilazi i iz podataka o samoj registraciji i trajanju tih pravnih lica, pa tako kada je u pitanju pravno lice _____, isto je osnovano dana 13. 03. 2009. godine i prema izjavi odgovorne osobe, to pravno lice ne posluje od kraja 2016. godine. S obzirom na to da je pravno lice _____ osnovano 23. 07. 2015. godine, te kada se uzme u obzir međusobna povezanost A. S. i drugih osoba, kao i da je A. S. odgovorna osoba, vidljivo je da je gašenjem poslovnih aktivnosti _____ sva poslovna aktivnost prešla na _____, a što je vidljivo iz zapisnika o inspekcijskom nadzoru od 15. 05. 2018. godine, gdje je evidentiran rast poslovnih aktivnosti pa je tako u 2015. godini zabilježen iznos od 74.431,73 KM, u 2016. godini 920.151,80 KM te u 2017. godini 1.160.509,10 KM.

DALJE JE POTREBNO U SVAKOM KONKRETNOM PREDMETU OBRAZLOŽITI OSNOVE SUMNJE U POČINJENJE KRIVIČNOG DJELA KAO I IMOVINSKU KORIST KOJA JE IZ TOGA PROISTEKLA, SVE RADI OSNOVANOSTI PODNESENOG PRIJEDLOGA ZA ODREĐIVANJE PRIVREMENIH MJERA.

Na osnovu prikupljenih dokaza, dana 11. 02. 2019. godine je donesena i naredba o provođenju istrage protiv osumnjičenog A. S. za krivično djelo **Udruživanje radi činjenja krivičnih djela** iz člana 340. stav 1. KZ-a FBiH u sticaju sa krivičnim djelom **Porezna utaja** iz člana 273. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ-a FBiH i u sticaju sa krivičnim djelom **Pranje novca** iz člana 272. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ-a FBiH i pravnog lica _____ krivično djelo Porezna utaja iz člana 273. stav 2. u vezi sa stavom 1. i u vezi sa članom 128. stav 1. tačke a) i c) KZ-a FBiH.

Shodno svemu navedenome, u cilju prikupljanja dokaza o novčanim tokovima između navedenih pravnih lica kao i odgovornih osoba u tim pravnim licima, te utvrđivanja transakcija sa računa koja su navedena pravna lica imala otvorena kod komercijalnih banaka na račune studenata, a za koje se osnovano sumnja da su isplate bile fiktivne i potvrđivanja samih iskaza navedenih svjedoka, a posebno zbog postojanja opasnosti da potraživanja Federacije Bosne i Hercegovine u pogledu oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom neće moći biti ostvarena ili da će njihovo ostvarenje biti otežano ako privremena mjera ne bude određena, sve u smislu odredbe člana 16. stav 1. Zakona o oduzimanju nelegalno stečene imovine krivičnim djelom, a što je i zakonska pretpostavka iz navedenog člana, te također uzimajući u obzir činjenicu da se takvi dokazi mogu koristiti kao dokaz u krivičnom postupku, u skladu sa odredbom člana 17. stavovi 3. i 4. Zakona o oduzimanju nelegalno stečene imovine krivičnim djelom, te odredbom člana 86. ZKP-a FBiH, predlažem da Općinski sud _____, kao stvarno i mjesto nadležan sud, donese rješenje kojim će odrediti privremenu mjeru kojom će se imovina dolje navedenih fizičkih i pravnih osoba osigurati na predloženi način te da se ta naredba donese i prije nego što se osumnjičenom i povezanoj osobi omogući da se izjasne o ovom prijedlogu, sve u smislu stava 2. člana 16.

Zakona, i to na sljedeći način, odnosno da Općinski sud _____, kao stvarno i mjesto nadležan sud, izda sljedeće:

RJEŠENJE

1. U smislu odredbe člana 17. stavovi (3) i (4) Zakona o oduzimanju nelegalno stečene imovine krivičnim djelom, određuje se osiguranje oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom, kojim se nalaže banci uskraćivanje da na osnovu njihovog naloga izvrši isplatu novčanih sredstava sa njihovog računa i raspolaganja novčanim sredstvima na računima vlasnika i povezanih osoba na sljedeći način:

I

a) Nalaže se "Uni Credit Bank d.d. Mostar, sa sjedištem u Mostaru u ulici Kardinala Stepinca bb, Mostar, da uskrati da se na osnovu njihovog naloga izvrši isplata novčanih sredstava sa njihovog računa te raspolaganje novčanim sredstvima na računu broj **3384402215352491, klijent broj 20025403000, otvoren na ime** pravnog lica _____ sa sjedištem u Tuzli u ulici _____.

b) Osiguranje imovine iz tačke a) se određuje do visine od _____ KM.

c) Nalaže se "Uni Credit Bank d.d. Mostar, sa sjedištem u Mostaru u ulici Kardinala Stepinca bb, Mostar, da uskrati da se na osnovu njihovog naloga izvrši isplata novčanih sredstava sa njihovog računa te raspolaganje novčanim sredstvima na računu broj **3386602501850708, interni broj 45198843000, otvoren na ime** fizičkog lica **A. S.**, _____ Tuzla.

d) Osiguranje imovine iz tačke 1 se određuje do visine od _____ KM.

e) Privremena mjera iz tačaka a) do d) će trajati najduže 3 (tri) godine ili do donošenja nove odluke suda.

II

2. U smislu odredbe člana 17. stavovi (3) i (4) Zakona o oduzimanju nelegalno stečene imovine krivičnim djelom, određuje se osiguranje oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom zabranom otuđenja i opterećenjem nekretnine ili stvarnih prava upisanih na nekretnini, uz zabilježbu zabrane u zemljišnim knjigama na sljedeći način:

a) Određuje se zabrana otuđenja i opterećenja nekretnine i stvarnih prava upisanih na nekretnini, uz zabilježbu zabrane u zemljišnim knjigama na nekretnini označenoj kao k.č. _____ k.o. Tuzla I, kućište (kuća i zgrada) i dvorište ukupne površine _____ m², upisane u posjedovni list broj _____ i ZK uložak broj _____ k.o. Tuzla I **upisanu na ime A. S.**

b) Mjera osiguranja iz tačke a) će trajati najduže 3 (tri) godine ili do donošenja nove odluke suda.

c) Za izvršenje ove privremene mjere određuje se Općinski sud _____ – zemljišnoknjižni ured te Grad _____ – Služba za imovinsko-pravne i geodetske poslove.

3. U smislu odredbe člana 17. stavova 3. i 4. Zakona o oduzimanju nelegalno stečene imovine krivičnim djelom, određuje se osiguranje oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim

djelom zabranom osumnjičenom A. S. i pravnom licu _____ Tuzla otuđenje, opterećenje i raspolaganje pokretnom imovinom i povjeravanje pokretnih stvari na čuvanje Agenciji na sljedeći način:

- a) Osumnjičenom A. S. i pravnom licu Tuzla određuje se zabrana otuđenja, opterećenja i raspolaganja putničkim motornim vozilom marke „Audi“ _____, sive boje, reg. oznaka _____ registriran na ime pravnog lica _____ Tuzla, a koje se nalazi na korištenju kod A. S. kao direktora i odgovorne osobe.
- b) Mjera osiguranja iz tačke a) će trajati najduže 3 (tri) godine ili do donošenja nove odluke suda.
- c) Do okončanja trajanja krivičnog postupka protiv osumnjičenih A. S. i pravnog lica _____ Tuzla, motorno vozilo iz tačke a) se povjerava na čuvanje Federalnoj Agenciji za upravljanje oduzetom imovinom.
- d) Privremeno oduzimanje vozila će izvršiti pripadnici MUP-a TK – Sektor kriminalističke policije Tuzla, koji će vozilo, po osiguranju uslova, predati Federalnoj Agenciji za upravljanje oduzetom imovinom.

Rok za izvršenje naredbe je ODMAH po prijemu odluke suda, a izvještaje o realizaciji ove naredbe dostaviti sudu pozivom na broj gornji.

PRILOZI: Navesti sve priloge podobne za donošenje sudske odluke

TUŽILAC

Ime i prezime

Prijedlog privremenih mjera osiguranja iz člana 17. uz optužnicu

NAZIV INSTITUCIJE

BROJ I DATUM

OPĆINSKI/KANTONALNI SUD _____

Sudiji za prethodno saslušanje

Na osnovu člana 45. stav 2. tač. i) i člana 241. stavovi 1. i 2. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, podižem

OPTUŽNICU

PROTIV:

- NN

- NN

ŠTO SU:

ČINJENIČNI OPIS KRIVIČNOG DJELA

ČIME su počinili krivična djela, i to:

Udruživanje radi činjenja krivičnog djela iz člana 340. stav 1. KZ-a FBiH (opisano pod tačkom 1 optužnice), u sticaju sa krivičnim djelom **Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ-a FBiH** (opisano pod tačkom 2 optužnice), u sticaju sa krivičnim djelom **Lihvarstvo iz člana 298. stav 1.** (opisano pod tačkom 3), u sticaju sa krivičnim djelom **Pranje novca iz člana 272. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ-a FBiH** (opisano pod tačkom 5 optužnice), u sticaju sa krivičnim djelom **Davanje dara i drugih oblika koristi iz člana 381. stav 1. KZ-a FBiH** (opisano pod tačkom 6 optužnice)

JEDAN OD PRIJEDLOGA IZ OPTUŽNICE SE ODNOSI NA ODREĐIVANJE PRIVREMENIH MJERA OSIGURANJA NA SLJEDEĆI NAČIN:

1. Predlažem da sudija za prethodno saslušanje, u smislu odredbe člana 17, stavovi 3. i 4. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom, donese:

R J E Š E N J E

1. U smislu odredbe člana 17. stavovi 3. i 4. Zakona o oduzimanju nelegalno stečene imovine krivičnim djelom, određuje se osiguranje oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom zabranom otudjenja i opterećenjem nekretnine ili stvarnih prava upisanih na nekretnini, uz zabilježbu zabrane u zemljišnim knjigama na sljedeći način:

a) Određuje se zabrana otudjenja i opterećenja nekretnine i stvarnih prava osumnjičenog S. S. upisanih na nekretnini, uz zabilježbu zabrane u zemljišnim knjigama na nekretnini označenoj kao k.č. broj _____ (stari br. _____), upisana u posjedovni list broj _____, u ZK uložku broj 743, K.O. _____, Istočna lldža, a što se odnosi na posebni dio zgrade, garsonjera (1-3) ukupne površine _____m², koja je upisana na zemljištu broj _____.

b) Mjera osiguranja iz tačke a) će trajati 3 (tri) godine ili do donošenja nove odluke suda, a najduže do okončanja krivičnog postupka.

c) Za izvršenje ove privremene mjere određuje se Općinski sud Istočno Sarajevo – zemljišnoknjižni ured te Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske.

2. U smislu odredbe člana 17. stavova 3. i 4. Zakona o oduzimanju nelegalno stečene imovine krivičnim djelom, određuje se osiguranje oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom zabranom osumnjičenom S. S. otuđenje, opterećenje i raspolaganje pokretnom imovinom na sljedeći način:

a) osumnjičenom S. S. određuje se zabrana otuđenja, opterećenja i raspolaganja putničkim motornim vozilom marke _____, model _____, reg. oznaka _____, registrirano u PU Tuzla.

b) Mjera osiguranja iz tačke a) će trajati 3 (tri) godine ili do donošenja nove odluke suda, a najduže do okončanja krivičnog postupka.

c) Do okončanja trajanja krivičnog postupka protiv osumnjičenog S. S., motorno vozilo iz tačke a) se povjerava na čuvanje Federalnoj Agenciji za upravljanje oduzetom imovinom.

d) Privremeno oduzimanje vozila će izvršiti pripadnici MUP-a TK – Sektor kriminalističke policije Tuzla, koji će vozilo, po osiguranju uslova, predati Federalnoj Agenciji za upravljanje oduzetom imovinom.

Obrazloženje

U OBRAZLOŽENJU NAVESTI SVE ŠTO JE POTREBNO KAO DA SE RADI O PODNOŠENJU PRIJEDLOGA U FAZI ISTRAGE. KAO PRIMJER SE NAVODI DIO OBRAZLOŽENJA U JEDNOM OD PRIJEDLOGA:

Kako se ovom optužnicom tvrdi da su osumnjičeni S. S. i S. N. raspolagali protupravno stečenom imovinskom koristi u iznosu od 919.177,65KM, da je predloženo da se obavežu na vraćanje imovinske koristi u iznosu od 474.113,04 KM, a da pri tome, prema nalazu i mišljenju vještaka finansijske struke kao i rezultatima finansijske istrage, isti ne raspolazu sa drugom imovinom iz koje bi se, u smislu odredbe člana 16. Zakona o oduzimanju nelegalno

stečene imovinske koristi krivičnim djelom, namirila Federacija BiH, to postoji opravdana bojazan da Federacija BiH, kao povjerilac nad protupravno stečenom imovinskom koristi, neće biti namirena do navedenog iznosa, pa stoga predlažem da sud odredi mjere osiguranja i zabrane iz tačaka 1 i 2 ovog prijedloga jer bi se na takav način osiguralo namirenje Federacije BiH u smislu navedenih zakonskih odredbi.

RADI SE O PRIJEDLOGU ZA PRIVREMENU MJERU UZ OPTUŽNICU NAD ZAKONITO STEČENOM IMOVINOM IZVAN VREMENA IZVRŠENJA KRIVIČNIH DJELA KOJA SE STAVLJAJU NA TERET.

TUŽILAC

Ime i prezime

NADLEŽNO TUŽILAŠTVO

Broj:

Dana,

KANTONALNI SUD U _____

Sudiji za prethodni postupak

Veza – broj:

U predmetu protiv osumnjičenih NN i dr. zbog krivičnog djela – Organizirani kriminal iz čl.342. KZ F BiH u vezi sa krivičnim djelom – Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz čl.383. KZ F BiH, Krivotvorenje isprave iz čl.373. KZ F BiH, Porezna utaja iz čl.273. KZ F BiH i Pranje novca iz čl.272. KZ F BiH, na osnovu odredbe iz čl.2. st.5. i čl.17. st.1. i st.2. tačka a), b), c) e) i f) Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom F BiH i odredbe iz čl.45. st.2. tačka g) Zakona o krivičnom postupku F BiH, p o d n o s i m:

PRIJEDLOG

za donošenje Rješenja o određivanju privremene mjere osiguranja imovinske koristi

Kojom će se:

I

1. **Zabraniti otuđenje i opterećenje nekretnine ili stvarnih prava upisanih na nekretnini** upisanoj u ZK uložak broj: _____, k.o. _____, P= _____ m², broj parcele _____, oznaka nekretnine – kućište (kuća i zgrada), vlasništvo osumnjičene NN sa udjelom 1/1, uz zabilježbu zabrane u zemljišnim knjigama Opštinskog suda u _____, Zemljišnoknjižni ured;

2. **Zabraniti otuđenje, sakrivanje, opterećenje ili raspolaganje pokretnom imovinom**, i to putničkim motornim vozilom marke _____, broj šasije: _____, tablica broj: _____, vlasništvo osumnjičenog NN, tako što će se isto oduzeti i povjeriti na čuvanje i upravljanje Federalnoj agenciji za upravljanje imovinom;

3. **Zabraniti otuđenje ili oprećenje vrijednosnih papira, zabranom korištenja ili raspolaganja pravima po osnovu vrijednosnih papira** u vlasništvu osumnjičene NN i to:

-vrijednosni papir: _____,

uz zabilježbu zabrane kod Registra vrijednosnih papira F BiH;

4. **Naložiti UniCredit Bank d.d. Mostar da:**

- osumnjičenom NN JMB: _____ uskrati na osnovu njegovog naloga isplatu novčanih sredstava sa njegovog računa broj: _____ u iznosu od _____ KM,

- osumnjičenom pravnom licu _____ adresa _____, uskrati na osnovu naloga odgovornog lica isplatu novčanih sredstava sa računa broj: _____ u iznosu od _____ KM i sa računa broj: _____ u iznosu od _____ EUR,

- osumnjičenom pravnom licu _____, adresa _____, uskrati na osnovu naloga odgovornog lica isplatu novčanih sredstava sa računa broj: _____ u iznosu od _____ KM;

5. Naložiti Bosna Bank International d.d. Sarajevo da:

- osumnjičenoj NN, JMB: _____ uskrati na osnovu njenog naloga isplatu novčanih sredstava sa njenog računa broj: _____ u iznosu od _____ KM;

6. Oduzeti gotov novac NOVAC KOJI JE ODUZET PRILIKOM PRETRESA

7. Zabraniti otuđenje i opterećenje nekretnine ili stvarnih prava upisanih na nekretnini ... **STAN U ZGRADI (adresa)** povjeriti na upravljanje Federalnoj agenciji za upravljanje imovinom (ostati kod prethodno zaključenih ugovora o zakupu)

II

Predlažemo da Sud izvršenje Rješenja o mjerama osiguranja povjeri:

- Pod tačkom 1. – Opštinskom sudu u _____, Zemljišnoknjižni ured
- Pod tačkom 2., 6. i 7. - Federalnoj agenciji za upravljanje imovinom,
- Pod tačkom 3. – Registru vrijednosnih papira F BiH,
- Pod tačkom 4. - UniCredit Bank d.d. Mostar,
- Pod tačkom 5. - Bosna Bank International d.d. Sarajevo,

III

Predlažemo da Sud Rješenje o mjerama osiguranja odmah dostavi: Opštinskom sudu u _____, Zemljišnoknjižni ured, Federalnoj agenciji za upravljanje imovinom, Registru vrijednosnih papira F BiH, UniCredit Bank d.d. Mostar, Bosna Bank International d.d. Sarajevo, osumnjičenim licima: NN, odgovornom licu -, a najkasnije prvog narednog radnog dana nakon donošenja Rješenja.

IV

Predlažemo da Sud Rješenjem utvrdi da privremene mjere traju do okončanja krivičnog postupka koji se vodi protiv osumnjičenih NN i dr. zbog krivičnog djela – Organizirani kriminal iz čl.342. KZ F BiH u vezi sa krivičnim djelom – Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz čl.383. KZ F BiH, Krivotvorenje isprave iz čl.373. KZ F BiH, Porezna utaja iz čl.273. KZ F BiH i Pranje novca iz čl.272. KZ F BiH.

O b r a z l o ž e n j e:

Slijedom svega navedenog, Tužilaštvo smatra da će se predloženom privremenom mjerom osiguranja najefikasnije postići svrha osiguranja odnosno naplata potraživanja Federacije BiH, te predlaže da Sud u zakonom propisanom roku donese rješenje o određivanju privremene mjere osigurnja imovinske koristi kako je to predloženo ovim prijedlogom i dostavi ga na izvršenje nadležnim organima.

NADLEŽNI TUŽILAC

NADLEŽNO TUŽILAŠTVO

Broj:
Zenica,

OPĆINSKOM SUDU U _____

- Sudiji za prethodni postupak -

Na osnovu članova 79. stav 2. i 84. Zakona o krivičnom postupku FBiH, u krivičnom predmetu Kantonalnog tužilaštva _____ broj: _____, podnosim

PRIJEDLOG **za izdavanje naredbe za privremeno oduzimanje predmeta i njihovo čuvanje**

I

Predlaže se da Općinski sud u _____ izda naredbu za privremeno oduzimanje predmeta, i njihovo čuvanje kako slijedi:

1. Da se od lica _____, sina _____ i majke _____ rođene _____, rođen _____ u _____, JMB: _____, nastanjen u ulici _____, općina _____, privremeno oduzme putničko motorno vozilo marke _____, tip _____, registarskih oznaka: _____, crne boje, komercijalnog opisa: _____, otisnutog broja šasije: _____, otisnutog broja motora: _____, oblika karoserije limuzina, godine proizvodnje _____ i pogonskog goriva dizel kao i ključevi za pogon navedenog putničkog motornog vozila (originalni i rezervni ukoliko posjeduje) i cjelokupna dokumentacija za navedeno putničko motorno vozilo (potvrda o registraciji, potvrda o vlasništvu, polica osiguranja, „zeleni“ karton, ugovor o kupoprodaji/komisioni ugovor i sl.);

2. Da se u naredbi naznače pouke i obaveze iz člana 79. stav 5. Zakona o krivičnom postupku FBiH licu koje je dužno predati predmete, a koje se odnose na posljedice odbijanja postupanja po naredbi suda za privremeno oduzimanje predmeta;

3. Da se u naredbi odredi da će naredba biti realizovana u roku od 15 (petnaest) dana od dana prijema naredbe od strane ovlaštenih službenih lica Ministarstva unutrašnjih poslova _____ kantona, Uprave policije, _____, ispred čijih prostorija se trenutno nalazi putničko motorno vozilo iz tačke I.1. prijedloga, koji su prilikom realizacije naredbe obavezni postupiti u skladu sa članovima 79. stav. 8. i 82. Zakona o krivičnom postupku FBiH (izdavanje potvrde o privremeno oduzetim predmetima i zapisnikom o popisu privremeno oduzetih predmeta, uz naznačavanje i popis privremeno oduzetih predmeta na potvrdi i zapisniku);

4. Da sud, u skladu sa članom 84. Zakona o krivičnom postupku FBiH, odredi da se privremeno oduzeti predmeti iz tačke I.1. prijedloga, odnosno navedeno putničko motorno vozilo zajedno sa ključevima za pogon i dokumentacijom, povjere na čuvanje i upravljanje Federalnoj agenciji za upravljanje oduzetom imovinom, Put života 2, Sarajevo i to u hali na adresi Put Famosa BB, u naselju Hrasnica, općina Ilidža, Kanton Sarajevo, gdje Federalna agencija za upravljanje oduzetom imovinom skladišti privremeno i trajno oduzeta motorna vozila u krivičnim postupcima;

5. Da Sud odobri i naloži Federalnoj agenciji za upravljanje oduzetom imovinom da privremeno oduzete predmete iz tačke I.1. prijedloga preuzme i transportuje u mjesto skladištenja, te sa istim upravlja, u skladu sa članom 31. stav 1. tačke a) i b) i u vezi sa članom 1. stav 3. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom FBiH („Službene novine Federacije BiH“ broj: 71/14), kao i u skladu sa članovima 12. i 13. Uredbe o postupku preuzimanja oduzete imovine Vlade Federacije BiH broj: 1740/2024 od 19.11.2024. godine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 95/24), a uz prisustvo ovlaštenih službenih lica Ministarstva unutrašnjih poslova _____ kantona, Uprave policije, _____ i tužioca Kantonalnog tužilaštva _____ kantona, o čemu će se sačiniti potrebne potvrde i zapisnici;

II

Naredbu je potrebno izdati radi obezbjeđenja privremeno oduzetih predmeta iz tačke I.1. prijedloga, a u vezi poduzimanja mjera i radnju usmjerenih na obavljanja specijalističkih vještačenja putničkog motornog vozila iz tačke I.1. prijedloga u cilju razjašnjenja okolnosti istovjetnosti navedenog putničkog motornog vozila i dokumentacije iz tačke I.1. sa putničkim motornim vozilom i dokumentacijom identičnih karakteristika koje je otuđeno na području _____, kao i u cilju potencijalnog i primarnog otkrivanja počinioca ili počinilaca krivičnih djela prijevare iz člana 294. stav 1. KZ FBiH, krivotvorenje isprave iz člana 373. stav 2. KZ FBiH, pranje novca iz člana 272. stav 3. KZ FBiH kao i potencijalno i posljedično krivičnih djela iz Krivičnog zakona BiH koja se odnose na carinska i poreska krivična djela i krivična djela nedopuštena trgovina iz člana 213. KZ BiH i krijumčarenje iz člana 214. stav 1. KZ FBiH o čemu bi se obavijestilo nadležno Tužilaštvo BiH.

III

Predlaže se da Općinski sud u _____ izda naredbu u četiri primjerka i da iste dostavi tužilaštvu koje će dalje iskoordinirati aktivnosti dostave i realizacije naredbe sa ovlaštenim službenim licima Ministarstva unutrašnjih poslova _____ kantona, Uprave policije, _____ i Federalne agencije za upravljanje oduzetom imovinom.

Obrazloženje

Realizaciju naredbe i koordinaciju poduzimanja svih mjera u cilju njene realizacije provelo bi Tužilaštvo u saradnji sa ovlaštenim službenim licima Policijske stanice _____ i Federalne agencije za upravljanje oduzetom imovinom.

KANTONALNI TUŽILAC

KANTONALNO TUŽILAŠTVO

Broj:

Datum:

Na osnovu člana 246. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP F BiH), tužilac Kantonalnog tužilaštva _____ ime i prezime (u daljem tekstu Kantonalni tužilac) i optužena NN, bez nadimka, kći _____, majke _____ rođ. _____, rođena _____ godine u _____, nastanjena u ulici _____, sa završenom VSS, po zanimanju diplomirani pravnik, zaposlena, odgovorno lice u pravnom licu _____, sa sjedištem u ulici _____, općina _____, udata, po nacionalnosti Bošnjakinja, državljanka Bosne i Hercegovine, dobrog imovnog stanja, nije služila vojni rok, nije odlikovana, nema čin rezervnog vojnog starješine, ne vodi se u vojnoj evidenciji, JMBG _____, ranije nije osuđivana i ne vodi se dugi postupak, (u daljem tekstu optužena) zastupana po braniocima _____, advokatima iz _____, (u daljem tekstu branioci), direktor Federalne agencije za upravljanje oduzetom imovinom Bašić Emir, dana _____, zaključili su sljedeći:

SPORAZUM O PRIZNANJU KRIVICE

Član 1.

Optužena priznaje krivicu za krivično djelo Porezna utaja iz člana 273. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ F BiH), u vezi sa članom 55. KZ F BiH, za koje je optužena optužnicom Kantonalnog tužilaštva _____.

Član 2.

Kantonalni tužilac je, shodno Sporazumu, saglasan da se optuženoj, za počinjeno krivično djelo Porezna utaja iz člana 273. stav 3. u vezi stava 1. KZ F BiH, u vezi sa članom 55. KZ F BiH, izrekne kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine, a sve u skladu članu 50. stav 1. tačka b) KZ F BiH.

Član 3.

Optužena prihvata u potpunosti izricanje predložene krivičnopravne sankcije.

Član 4.

Optužena prihvata u potpunosti da se oduzmu predmeti koji su bili upotrijebljeni ili su bili namijenjeni da budu upotrijebljeni za učinjenje krivičnih djela, a koji predmeti su privremeno oduzeti, i to:

• **Po Potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istrage i zaštitu broj _____, oduzetih prilikom ličnog pretresa, od osumnjičene _____:**

- USB stick, crne boje, kapaciteta 8GB (oštećen), trag broj 1

• **Po Potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istrage i zaštitu broj _____, oduzetih od osumnjičene _____ (prilikom pretresa stana koji koristi optužena _____ u ulici _____):**

- USB stick, bijele boje bez poklopca „Energy Challenge“, trag broj 3,
- USB stick, plave boje, 4 GB, sa natpisom „Cube“, trag broj 4,
- USB stick, crne boje, sa natpisom „Revicon“, trag broj 4,
- CD „Idejni projekat“, trag broj 4,
- Hard disk WD Blue 1.0 TB, broj: WX31A5473046, trag broj 4

• **Po Potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istrage i zaštitu, broj _____, oduzetih od lica _____ (prilikom pretresa prostorija _____, ulica _____):**

- Procesor sa monitorom u jednom sa uključenim USB stickom (TP-Link, bijele boje), serijskog broja 7610-3001-8801, trag broj 1,
- Procesor sa monitorom marke „NCR“, crne boje, serijskog broja 11-49647924, trag broj 2,
- Procesor sa monitorom marke „NCR“, crne boje, serijskog broja 11-49546349, trag broj 3,
- Procesor sa monitorom marke „NCR“, crne boje, serijskog broja 11-49598851, trag broj 4,

• **Po Potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istrage i zaštitu broj _____, oduzetih od lica _____ (prilikom pretresa prostorija _____, ulica _____):**

- Monitor marke „NCR“, crne boje, serijskog broja 11-49647929, trag broj 18,

Član 5.

Kantonalni tužilac je, shodno Sporazumu, saglasan, a optužena u potpunosti prihvata, da se obaveže na vraćanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom u iznosu od _____ KM, i to najkasnije u roku od dvije godine od dana pravomoćnosti presude, a sve na sljedeći način:

1. prvi anuitet u iznosu od _____ KM najkasnije do _____. godine,
2. drugi anuitet u iznosu od _____ KM najkasnije do _____. godine,
3. treći anuitet u iznosu od _____ KM najkasnije do _____. godine,
4. četvrti anuitet u iznosu od _____ KM najkasnije do _____. godine,

5. peti anuitet u iznosu od _____ KM najkasnije do _____. godine.

Član 6.

Anuitete shodno članu 5. Sporazuma, optužena je dužna uplatiti na račun za posebne namjene Federalne agencije za upravljanje oduzetom imovinom broj: 1027080000020815 kod Union banke d.d. Sarajevo, koja je dužna čuvati novac do potpunog namirenja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom u iznosu od _____ KM.

Član 7.

Optužena prihvata u potpunosti da ukoliko ne bude plaćala anuitete shodno članu 5. Sporazuma, te ukoliko najkasnije u roku od dvije godine od dana pravomoćnosti presude ne izvrši uplatu imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom u iznosu od _____ KM, da se imovinska korist pribavljena krivičnim djelom, namiri iz nekretnina koje će biti predmet notarski obrađene izvršne isprave, i to:

1. nekretnine označene kao parcela _____, stan u ulici _____ broj _____, sprat _____, a sastoji se od 3 sobe, kuhinje i pomoćnih prostorija ukupne površine _____ m², upisane u Izvadak iz knjige položenih ugovora, Općinskog suda u _____, broj: _____, KPU poduložak broj: _____, KO _____, KPU _____, broj parcele _____, vlasništvo _____;

2. nekretnine označene kao parcela _____, kuća i zgrada, te dvorište u ulici _____ ukupne površine _____ m², upisane u Zemljišnoknjižni izvadak, Općinskog suda u _____, broj: _____, Zemljišnoknjižni uložak broj 20, K.O. _____, broj parcele _____, vlasništvo _____.

Član 8.

U tom smislu optužena se obavezuje, da će nakon prihvatanja Sporazuma, u roku koji odredi Sud, sa Federalnom agencijom za upravljanje oduzetom imovinom zaključiti notarski obrađenu izvršnu ispravu, u kojoj će se saglasiti da se kao sredstvo obezbjeđenja i izvršenja obaveze u iznosu i na način predviđen Sporazumom, u zemljišnim knjigama, umjesto izrečene mjere osiguranja upiše teret u C listu u korist Federacije Bosne i Hercegovine, a sve do potpunog namirenja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom u iznosu od _____ KM, i to na nekretninama označene:

1. kao parcela _____, stan u ulici _____, sprat potkrovlje, a sastoji se od 3 sobe, kuhinje i pomoćnih prostorija ukupne površine _____ m², upisane u Izvadak iz knjige položenih ugovora, Općinskog suda u _____, broj: _____, KPU poduložak broj: _____, KO _____, KPU _____, broj parcele _____, vlasništvo _____;

2. kao parcela _____, kuća i zgrada, te dvorište u ulici _____ ukupne površine _____ m², upisane u Zemljišnoknjižni izvadak, Općinskog suda u _____, broj: _____, Zemljišnoknjižni uložak broj _____, K.O. _____, broj parcele _____, vlasništvo _____.

Član 9.

Optužena prihvata u potpunosti da se na osnovu člana 202. stav 1. u vezi sa članom 199. stav 4. ZKP-a F BiH obaveže da nadoknadi troškove postupka u ukupnom iznosu od _____ KM, a koji troškovi se odnose na troškove vještačenja po vještaku finansijske struke u iznosu od _____ KM i troškove vještačenja po vještaku informacijsko-komunikacijske struke u iznosu od _____ KM.

Član 10.

Potpisujući ovaj Sporazum optužena potvrđuje da je izjavu o priznanju krivnje dala dobrovoljno, svjesno i sa razumijevanjem, nakon što je upoznata sa sadržinom optužnice, uključujući moguće obaveze naknade štete i plaćanja troškova krivičnog postupka, kao i eventualno naknadu za sudske troškove.

Član 11.

Potpisujući ovaj Sporazum optužena potvrđuje da razumije da se potpisivanjem ovog Sporazuma odriče prava za suđenje i da ne može uložiti žalbu na krivičnopravnu sankciju koju će joj Sud izreći.

Član 12.

Sporazum je zaključen dana _____, godine u 7 (sedam) istovjetnih primjeraka, s tim da po jedan primjerak Sporazuma zadržavaju kantonalni tužilac, optužena, branioci i direktor Federalne agencije za upravljanje oduzetom imovinom a tri primjerka Sporazuma se upućuju postupajućem sudiji Kantonalnog suda u _____.

OPTUŽENA

NN

KANTONALNI TUŽILAC

BRANILAC

BRANILAC

**direktor
Federalne agencije za upravljanje oduzetom imovinom**

REPUBLIKA SRPSKA

OKRUŽNO JAVNO TUŽILAŠTVO

Broj:

Banja Luka, dana godine

OSNOVNI SUD

Na osnovu člana 22. stav 1. tačke 1. i 2. Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem krivičnog djela (Službeni glasnik RS, broj 65/18) predlažem izricanje

PRIVREMENE MJERE OSIGURANJA ODUZIMANJA IMOVINE

KOJA JE PROISTEKLA IZVRŠENJEM KRIVIČNOG DJELA

I

Zabrane otuđenja i opterećenja nepokretnosti ili stvarnih prava upisanih na nepokretnosti izgrađenih na k.č. br. ____ površine ____ KO ____ u izgrađenom objektu ____, i to:

- stan broj ____, površine ____m2 na četvrtom spratu u okviru lamele broj ____ u ulici ____ u vlasništvu _____,
- stan broj ____, površine ____m2 na četvrtom spratu u okviru lamele broj ____ u ulici ____ u vlasništvu _____ i
- garažno mjesto broj ____ na drugoj etaži u ulici ____ u vlasništvu _____,

uz zabilježbu zabrane u javnom registru RU za geodetske i imovinsko-pravne poslove
Područna jedinica _____

- nekretnine upisane u posjedovni list ____ KO ____ označena kao KČ broj ____ površine ____, KČ broj ____ njiva površine 2801 m2, KČ broj ____ njiva površine 2886 m2 i KČ broj ____ njiva površine 802 m2 u vlasništvu _____ sa dijelom 1/1,

- nekretnine upisane u PL broj _____ KO _____ označene kao KČ broj _____, u vlasništvu _____ sa dijelom 1/1,
- nekretnine upisane u PL broj _____ KO _____ označene kao KČ broj _____ u vlasništvu _____ sa dijelom 1/1 i
- nekretnine upisane u PL broj _____ KO _____ označene kao KČ broj _____ ukupne površine 30665 m2 u vlasništvu _____ sa dijelom 1/1

uz zabilježbu zabrane u javnom registru RU za geodetske i imovinsko-pravne poslove Područna jedinica _____.

II

Zabrane vlasniku da otuđi, sakrije, optereti ili raspolaže sa pokretnom imovinom, i to:

- vozilo marke _____, registarskih oznaka _____, broj šasije _____, proizvedeno 2017. godine, vlasnika _____, vrijednosti _____ KM.

Uz zabilježbu zabrane u registru vozila Policijske uprave _____.

O b r a z l o ž e n j e

Okružno javno tužilaštvo _____ je dana _____ godine donijelo naredbu o provođenju istrage broj T13 protiv _____ zbog osnova sumnje da je osumnjičeni počinio krivično djelo Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 315. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakonika RS u sticaju sa krivičnim djelom falsificiranje ili uništavanje službene isprave iz člana 349. stav 1. Krivičnog zakonika RS.

Istovremeno je Okružno javno tužilaštvo _____ dana _____ godine donijelo i naredbu o pokretanju finansijske istrage broj T13 _____ protiv _____ zbog postojanja sumnje da su izvršenjem krivičnih djela stekli imovinu veće vrijednosti koja nije u srazmjeri sa njihovim ličnim primanjima.

Dana _____ godine MUP RS Uprava Kriminalističke policije je Okružnom javnom tužilaštvu _____ dostavila Izvještaj o finansijskoj istrazi broj _____ od _____ godine i u prilogu dostavila svu prikupljenu dokumentaciju.

Na osnovu prikupljene dokumentacije nesporno je utvrđeno da je _____ u vremenskom periodu od 2016. do 2019. godine po osnovu zaposlenja u preduzeću _____ ostvario prihode u visini od 89.828,90 KM. Također, prema podacima Fonda PIO RS, _____, supruga _____, je u vremenskom periodu od 2016. do 2019. godine po

osnovu zaposlenja u _____ ostvarila prihode u visini od 58.386,90 KM. Dalje je utvrđeno da je _____, otac _____ prema podacima Fonda PIO RS, registriran kao korisnik penzije od _____. godine i da na mjesečnom nivou penzija iznosi ____ KM, odnosno da je _____ po osnovu penzije u vremenskom periodu od 2016. do 2019. godine ostvario prihod u visini od _____ KM.

Uvidom u akt Policijske uprave _____ utvrđeno je da je _____ registriran kao vlasnik dva putnička vozila, i to vozilo _____ registarskih oznaka _____, broj šasije _____, proizvedeno _____ godine, vlasnika _____ po računu broj _____ od _____ godine vrijednosti _____ KM i vozilo marke _____ registarskih oznaka _____, broj šasije _____, proizveden _____ godine, vlasništvo _____ po računu broj _____ od _____ godine u vrijednosti od _____ KM.

Uvidom u akt Notarske komore RS od _____ godine utvrđeno je da je dana _____ godine pod brojem OPU _____ zaključen Ugovor o poklonu između _____ kao poklonodavca i _____ kao poklonoprimca i _____ d.o.o. Banja Luka kao investitora, a koji ugovor za predmet ima poklon nekretnina izgrađenih na k.č. br. _____ „_____“ izgradila objekat spratnosti -2Po+P+6+Pe i -2+Po+1) KO _____, i to stan broj _____, površine _____ na četvrtom spratu u okviru lamele _____, ulica _____, garažno mjesto _____ (-2 etaža) i stan broj _____, površine _____ m2 na četvrtom spratu u okviru lamele _____, a kojim ugovorom poklonoprimac prima ove nekretnine i postaje vlasnikom istih. Predmetne nekretnine je poklonodavac _____ kupio u 2018. godini zaključenjem Ugovora o prodaji nekretnina u izgradnji broj OPU _____ dana _____ godine između „_____“ d.o.o. Banja Luka kao prodavača i _____ kao kupca, kojim ugovorom su regulirana međusobna prava, pa je prodavač preuzeo obavezu da do dana _____ godine po sistemu „ključ u ruke“ preda u posjed stan broj _____ površine _____ m2 na četvrtom spratu u okviru lamele broj _____ ulica _____, i garažno mjesto broj _____ (-2 etaža), a kupac preuzima obavezu da za predmetne nekretnine plati cijenu od _____ KM. Također, Ugovorom o prodaji stana u izgradnji broj OPU _____ zaključen dana _____ godine između „_____“ d.o.o. Banja Luka kao prodavača i _____ kao kupca regulirana je prodaja stana broj _____ površine _____ m2 na četvrtom spratu u okviru lamele _____ ulica _____, izgrađen na k.č.br. _____ KO Banja Luka _ upisana u Pl. br. _____ a koji stan kupac kupuje po cijeni od _____ KM.

Uvidom u akt RU za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka broj _____ od _____ godine utvrđeno je da je _____ vlasnik nekretnina upisanih u Listu nepokretnosti broj _____ KO _____ u ukupnoj površini od _____ m2 sa dijelom 1/1, da je _____ vlasnik nekretnina upisanih u posjedovni list broj _____ KO _____ u ukupnoj površini od _____ m2 sa dijelom 1/1 i da je _____ po osnovu nasljeđivanja u suvlasništvo sa dijelom 1/5 dobio nekretnine upisane u Pl. br. _____ KO _____.

U pogledu troškova života uvidom u kartice poreznih obveznika kod Porezne uprave RS utvrđeno je da su na analitičkoj kartici poreznog obveznika _____ evidentirane obaveze i uplate u iznosu od _____ KM, i to za vremenski period od 01. 01. 2016. do 31. 10. 2019. godine u vremenskom periodu od 2016. do 2019. godine, da je na analitičkoj kartici poreznog obveznika _____ za vremenski period od 01. 01. 2016. do 31. 10. 2019. godine evidentirana uplata po osnovu poreza za koje nema porezne prijave _____ KM, dok je za poreze za koje postoji porezna prijava evidentirana uplata _____ KM te da _____ u istom vremenskom periodu po osnovu poreza ima uplaćenih _____ KM.

Uvidom u podatke dostavljene od Agencije za osiguranje RS utvrđeno je da je _____ u vremenskom periodu od 2016. do 2019. godine bio klijent „_____ osiguranje“ po osnovu dvije police autoosiguranja sa ukupnim iznosom premija od _____ KM, da _____ i _____ u vremenskom periodu od 2016. do 2019. godine nisu bili klijenti osiguravajućih društava.

Analizom računa otvorenih kod poslovnih banaka na ime _____ utvrđeno je da je _____ 2006. godine podigao kredit u iznosu od _____ KM i da je 2013. godine podigao kredit u iznosu od _____ KM te da je tokom 2016. godine po štednim računima u „_____ bank“ obavljao transakcije u iznosu od _____ KM i u „_____ bank“ tokom perioda 2012.-2019. godina u iznosu od _____ eura. Naime, _____ je u „_____ bank“ ulagao novčane iznose po osnovu ugovora o oročenom depozitu za svaku godinu da bi u svakoj sledećoj godini polagao nove novčane iznose sa već oročenom iznosima pa je tako u 2012. godini položio _____ eura, u 2013. godini iznos od _____ eura, u 2014. godini iznos od _____ eura, u 2016. godini iznos od _____ eura i u 2018. godini iznos od _____ eura, te da je tokom 2018. godine ukupno akumulirao _____ eura, koji iznos je prebacio na svoj tekući račun, a tokom 2019. godine sa svog tekućeg računa u gotovini isplatio _____ eura.

Analizom računa _____ otvorenih u poslovnim bankama utvrđeno je da su uplate na ove račune činile uplate plate _____ u iznosu od _____ KM, zatim dva kredita, i to 2009. godine kredit u iznosu od _____ KM i 2018. godine kredit u iznosu od _____ KM, zatim uplata iznosa od _____ KM od _____ po osnovu kupoprodaje automobila koji iznos je prenesen na račun _____, zatim uplata _____ osiguranja u iznosu od _____ KM i uplata iznosa od _____ KM od _____ po osnovu isplate štete.

Analizom računa _____ nisu utvrđene transakcije u većim novčanim iznosima.

Analizom računa _____ otvorenih u „_____ Banka“ a.d. Banja Luka utvrđeno je da je tokom 2006. godine po osnovu trgovine vrijednosnim papirima na njegov račun u ovoj banci uplaćeno _____ KM i koji iznos je isplaćen sa računa, da je na devizni račun _____ tokom 2007. godine ukupno uplaćeno _____ eura od _____ te da je cjelokupan iznos isplaćen tokom 2007. i 2008. godine i da je na transakcijskom računu _____ u vremenskom periodu 01. 04. 2006.-31. 12. 2009. godina ukupno uplaćeno _____ KM, koji iznos je tokom 2006. godine i isplaćen te da je u 2007. godini bilo uplata u iznosu od _____ KM, koji iznos je gotovinski isplaćen tokom 2007. godine te da nakon toga nije više bilo prometa po ovom računu.

Na osnovu prikupljene dokumentacije nesporno je utvrđeno da se _____ u vremenskom periodu od 2016. do 2019. godine vodio kao zaposleni u preduzeću „_____“ d.o.o. _____, gdje je ostvario ukupne prihode u iznosu od _____ KM te da se, prema pregledu obaveza i uplata poreza po odbitku Porezne uprave RS i općine _____, vodi kao nosilac nekomercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva po kom osnovu je u vremenskom periodu od 2016. do 2019. godine ostvario prihod u ukupnom iznosu od _____ KM.

Također, uvidom u matičnu evidenciju Fonda PIO RS je utvrđeno da je _____ u vremenskom periodu od 2016. do 2019. godine bila evidentirana kao zaposlena u preduzeću „_____“ d.o.o. _____ i „_____“ d.o.o. _____, u kojima je ostvarila prihod od _____ KM, odnosno _____ KM.

Dalje je, uvidom u podatke Fonda PIO RS, nesporno utvrđeno da je _____ od dana _____ godine evidentirana kao korisnik penzije u mjesečnom iznosu od _____ KM te da je od dana evidentiranja do _____ godine po osnovu isplaćenih penzija ostvarila prihod od _____ KM. Također, uvidom u podatke Porezne uprave RS kao i u podatke Fonda PIO RS, nesporno je utvrđeno da se _____ vodi kao korisnik penzije u mjesečnom iznosu od _____ KM, te da je u vremenskom periodu od 2016. do 2019. godine po osnovu isplaćenih penzija stekla prihod u iznosu od _____ KM.

Prema podacima RU za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka broj _____ od _____ godine utvrđeno je da je, između ostalih nekretnina, _____ vlasnik sa dijelom 1/1 i sljedećih nekretnina:

parcele označene kao k.č. br. _____, pašnjak površine _____ m2, k.č. br. _____, njiva površine _____ m2, k.č. br. _____ njiva površine _____ m2 i k.č. br. _____ pašnjak površine _____ m2 upisane u posjedovni list broj _____ KO _____, a koje je _____ stekao po osnovu Ugovora o kupoprodaji nekretnina ovjeren pod brojem OPU _____ od _____ godine po cijeni od _____ KM,

parcele označene kao k.č. br. _____ kuća i zgrada površine _____ m2, k.č. br. _____ dvorište površine _____ m2, k.č. br. _____ voćnjak površine _____ m2, k.č. br. _____ šuma površine _____ m2, k.č. br. _____ njiva površine _____ m2 i k.č. br. _____ šuma površine _____ m2 upisane u posjedovni list broj _____ KO _____, a koje je _____ stekao po osnovu Ugovora o kupoprodaji nekretnina ovjeren pod brojem OPU _____ od _____ godine po cijeni od _____ KM,

parcele označene kao k.č. br. _____ njiva površine _____ m2 i k.č. br. _____ pašnjak površine _____ m2 upisane u posjedovni list broj _____ KO _____, a koje je _____ stekao po osnovu Ugovora o kupoprodaji nekretnina ovjeren pod brojem OPU _____ od _____ godine po cijeni od _____ KM,

parcele označene kao k.č. br. _____ kuće i zgrade površine _____ m2, k.č. br. _____ dvorište površine _____ m2, k.č. br. _____ njiva površine _____ m2, k.č. br. _____ njiva površine _____ m2, k.č. br. _____ šuma površine _____ m2, k.č. br. _____ voćnjak površine _____ m2, k.č. br. _____ njiva površine _____ m2 i k.č. br. _____ njiva površine _____ m2, a koje je _____ stekao po osnovu Ugovora o kupoprodaji nekretnina ovjeren pod brojem OPU _____ od _____ godine po cijeni od _____ KM.

U pogledu troškova života uvidom u kartice poreznih obveznika kod Porezne uprave RS utvrđeno je da je na kartici poreznog obveznika _____ za vrste prihoda za koje nema porezne prijave, u vremenskom periodu 01. 01. 2010.-31. 12. 2015. godina ima ukupno uplaćenih poreza u iznosu od _____ KM, dok na analitičkoj kartici evidentiranih obaveza i uplata u vremenskom periodu od 01. 01. 2016. do 31. 12. 2019. godine ima uplaćenih poreza u iznosu od _____ KM, te da supruga _____ u istom vremenskom periodu i po istom osnovu ima uplaćenih _____ KM, odnosno _____ KM.

Uvidom u podatke dostavljene od Agencije za osiguranje RS utvrđeno je da je _____ bio klijent „_____ osiguranje“ sa policom autoodgovornosti u iznosu od _____ KM, kasko osiguranja u iznosu od _____ KM i putnog osiguranja u iznosu od _____ KM. Također je utvrđeno da je _____ bila klijent „_____ osiguranje“ za kasko osiguranje u iznosu od _____ KM kao i police osiguranja u iznosu od _____ KM, „_____ osiguranje“ za _____ police autoodgovornosti u iznosu od _____ KM i „_____ osiguranje“ po osnovu isplate štete u iznosu od _____ KM. Dalje je utvrđeno da je _____ bio klijent „_____ osiguranje“ za _____ police autoodgovornosti u iznosu od _____ KM i „_____ osiguranje“ za _____ polica autoodgovornosti u iznosu od _____ KM.

Analizom bankarske dokumentacije utvrđeno je da je _____ imao dva računa otvorena u poslovnim bankama, i to jedan račun otvoren u „_____ Banka“ a.d. Banja Luka i drugi račun otvoren u „_____ bank“ a.d. Banja Luka. Analizom analitičkih kartica za račun otvoren u „_____ Banka“ a.d. Banja Luka nisu pronađene sporne uplate jer uplate na ovaj račun uglavnom čine uplate plata dok isplate čine gotovinsko podizanje novca i plaćanja karticom. Analizom analitičkih kartica za račun _____ otvoren u „_____ bank“ a.d. Banja Luka utvrđeno je da je po ovom računu izvršen značajniji promet te da za transakcije po ovom računu nema opisa transakcija.

Analizom bankarske dokumentacije utvrđeno je da je _____ imao _____ računa otvorena u poslovnim bankama, i to: „_____ bank“ a.d. Banja Luka, „_____ banka“ a.d. Banja Luka, „_____ bank“ a.d. Banja Luka i „_____ Banka“ a.d. Banja Luka. Analizom analitičkih kartica za ove

račune utvrđeno je da nije moguće utvrditi tačne izvore sredstava s obzirom na to da nisu označeni opisi transakcija.

S obzirom na sve naprijed navedeno, a naročito imajući u vidu podatke o ličnim primanjima _____ i njemu povezanih osoba kao i _____ i njemu povezanih osoba, kao i podataka koji govore o pokretnoj i nepokretnoj imovini _____, dodajući tome troškove života koji se odnose na troškove plaćenih poreza kao i sindikalnu potrošačku korpu, utvrđeno je da _____ i osobe povezane sa njim _____ posjeduju imovinu koja je proistekla izvršenjem krivičnog djela jer je nesrazmjera između zakonitih prihoda i troškova kao i imovine koju posjeduju _____ KM. Također je utvrđeno da _____ i treća sa njim povezana osoba posjeduju imovinu koja je proistekla izvršenjem krivičnog djela jer je nesrazmjera između zakonitih prihoda i troškova kao i imovine koju posjeduju _____ KM.

Imajući u vidu da je utvrđena nesrazmjera između zakonitih prihoda i troškova i vrijednosti imovine, na osnovu člana 22. stavovi 1. i 2. Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem krivičnog djela, predlažemo da se ovaj prijedlog usvoji te da se izrekne privremena mjera osiguranja i to zabrana otuđenja i opterećenja nekretnina i stvarnih prava upisanih na nekretninama i na pokretnoj imovini, navedenim u samom prijedlogu te zabilježba navedene privremene mjere u javnim registrima. Ovo sve jer postoje okolnosti koje ukazuju da bi kasnije oduzimanje te imovine bilo otežano ili nemoguće s obzirom na to da je _____ neposredno po donošenju naredbe o pokretanju finansijske istrage (naredba donesena dana _____ godine), a nakon što je saslušan u svojstvu osumnjičenog za izvršenja krivičnog djela zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja, nekretnine koje su prijedlog za izricanje mjere zabrane poklonio svojoj supruzi _____ (ugovor o poklonu zaključen dana _____ godine).

PRILOG:

OKRUŽNI JAVNI TUŽILAC

SUD BOSNE I HERCEGOVINE

Broj:

Sarajevo

Sud Bosne i Hercegovine (Sud BiH, Sud), sudija _____ kao sudija za prethodni postupak, u krivičnom predmetu protiv _____, u fazi istrage Tužilaštva Bosne i Hercegovine (Tužilaštvo BiH, Tužilaštvo) pod brojem: _____, zbog osnovane sumnje da je počinjeno krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 250. stavovi 2. i 3. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), u vezi sa krivičnim djelima Neovlašteni promet opojnim drogama iz člana 195. KZ BiH, Pranje novca iz člana 209. KZ BiH, odlučujući o prijedlogu Tužilaštva BiH, broj _____ od godine, za donošenje privremene mjere zabrane otuđenja i raspolaganja imovinom, na osnovu člana 73. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH), dana _____ godine donosi:

RJEŠENJE

U odnosu na osumnjičenog:

_____ zvan "_____", sin _____, rođen _____. godine u _____, sa prijavljenim prebivalištem u ulici _____, općina _____, stalno nastanjen u Ulici _____, općina _____, JMB: _____

PRIHVATA SE Prijedlog Tužilaštva BiH, broj: _____ od _____. godine, za donošenje privremene mjere zabrane otuđenja i raspolaganja imovinom, kao osnovan u njegovim dijelovima kako slijedi:

I - ODREĐUJE SE PRIVREMENA MJERA OSIGURANJA - ZABRANA OTUĐENJA I RASPOLAGANJA IMOVINOM, i to

I1 - U ODNOSU NA IMOVINU - NEPOKRETNOSTI:

1. Građevinsko zemljište na adresi _____, prema listu nepokretnosti broj _____ KO _____, označenu kao Poslovna/privredna (radionice), udio u vlasništvu 1/1, KO i KČ _____, ukupne površine _____ m², vlasništvo _____, na osnovu Kupoprodajnog ugovora broj OPU _____ zaključenog dana _____. godine, procijenjene vrijednosti od _____,

2. Zemljište na adresi _____, prema listu nepokretnosti broj _____ KO _____, označenu kao _____ broj parcele _____, podbroj parcele _____, udio u vlasništvu 1/2, KO i KČ _____, ukupne površine _____ m², susvojina _____, na osnovu Kupoprodajnog ugovora broj OPU: _____ zaključenog dana _____. godine, procijenjene vrijednosti od _____ **KM**,

3. Zemljište na adresi _____, prema listu nepokretnosti broj _____ KO _____, označenu kao _____, broj parcele _____, podbroj parcele _____ ukupne površine _____ m², susvojina _____, na osnovu Kupoprodajnog ugovora broj _____ zaključenog dana _____. godine, procijenjene vrijednosti od _____ **KM**,

4. Zemljište na adresi _____, prema listu nepokretnosti broj _____ KO _____, označenu kao _____, broj parcele _____, podbroj parcele _____ udio u vlasništvu 1/2, KO i KČ _____, ukupne površine _____ m², susvojina _____, na osnovu Kupoprodajnog ugovora broj OPU: _____, procijenjene vrijednosti od _____ **KM**,

5. Poslovni objekat u privredi na adresi _____, prema listu nepokretnosti broj _____, označeno kao _____ broj parcele _____, podbroj _____, udio u vlasništvu 1/1, ukupne površine _____ m², vlasništvo _____, osnova sticanja Rješenje _____, procijenjene vrijednosti od _____ **KM**,

6. Zemljište zvano „_____,“ prema listu nepokretnosti broj _____ KO _____, označena kao _____ blok parcele _____, broj parcele _____, udio u vlasništvu 1/1, ukupne površine _____ m², vlasništvo _____, na osnovu Kupoprodajnog ugovora broj _____, procijenjene vrijednosti od _____ **KM**,

7. Stan na adresi _____, označenu kao Stanovanje (stan, jedinica u zgradi), KO i KČ _____ udio u vlasništvu 1/1 ukupne površine _____ m², vlasništvo _____, datum sticanja nekretnine prema pregledu PFRN prijava je _____, procijenjene vrijednosti od _____ **KM**,

8. Garaža na adresi _____, označenu kao Garaža, KO i KČ _____, udio u vlasništvu 1/1, ukupne površine _____ m², vlasništvo _____, datum sticanja nekretnine prema pregledu PFRN prijava je _____. godine, procijenjene vrijednosti od _____ **KM**,

9. Poslovni prostor na adresi _____, označenu kao Poslovna/privredna (**ostalo ili mješovito**), KO i KČ _____ udio u vlasništvu 1/1, ukupne površine _____ m², vlasništvo _____, datum sticanja nekretnine prema pregledu PFRN prijava je _____. godine, procijenjene vrijednosti od _____ **KM**.

I2 - U ODNOSU NA IMOVINU - POKRETNOSTI:

1. Putnički automobil marke „_____,“ registarskih oznaka _____, broj šasije _____, _____. godina proizvodnje, vlasništvo osobe _____, koji je prilikom pretresa objekata koji su u vlasništvu osumnjičenog _____, dana _____. godine u sklopu akcije MUP-a RS i Tužilaštva BiH, pronađen i uz potvrdu privremeno oduzet. Prema evidenciji IDDEEA, vrijednost vozila iznosi _____ **KM**, dok se tržišna

vrijednost blindiranja putničkog automobila srednjeg nivoa sigurnosti kreće oko _____ KM,

2. Putnički automobil marke _____, registarskih oznaka _____, broj šasije _____, _____ godina proizvodnje, a na osnovu kupoprodajnog ugovora vrijednost vozila iznosi _____ **KM**, vlasništvo _____.

I 3 - U ODNOSU NA IMOVINU - BANKOVNE RAČUNE:

1. Novac u iznosu od _____ KM sa posljednjim presjekom stanja od dana _____. godine, koji stoji na računu otvorenim kod „_____“, broj _____, sa Ugovorom o otvaranju i vođenju transakcijskog računa i pružanju usluga broj _____, zaključenog dana _____. godine.

II - Privremenu mjeru određenu stavom **I1** ovog rješenja, u odnosu na nepokretnosti, provest će Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove _____.

III - Privremenu mjeru određenu stavom **I2** ovog rješenja, u odnosu na putnička motorna vozila, provešće Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, _____, na način da će isti izvršiti potrebne zabilježbe navedene privremene mjere u cilju sprečavanja otuđenja i raspolaganja navedenim putničkm motornim vozilima.

IV - Privremenu mjeru određenu stavom **I3** ovog rješenja, u odnosu na bankovni račun, provešće „_____“.

V - Privremene mjere određene ovim rješenjem trajaće do okončanja krivičnog postupka ili do drugačije odluke Suda, te se imaju odmah, bez odlaganja, primijeniti po zaprimanju ovog rješenja radi postupanja, jer žalba protiv ovog rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

O b r a z l o ž e n j e

1. Uvod

Pred Sudom BiH u toku je krivični predmet protiv osumnjičenih _____ i dr., u fazi istrage Tužilaštva BiH zbog postojanja osnovane sumnje da je počinjeno krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 250. KZ BiH stavovi 2. i 3., u vezi sa krivičnim djelima Neovlašteni promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. KZ BiH i Pranje novca iz člana 209. KZ BiH.

Rješenjem Suda BiH, broj: _____. godine, na usvojen prijedlog Tužilaštva, između ostalih osoba, prema osumnjičenom _____ određena je mjera pritvora propisana članom 132. stav 1. tačka a) ZKP BiH zbog postojanja osnovane sumnje da je počinio krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 250. stav 3. KZ BiH, u vezi sa krivičnim djelom Neovlašteni promet opojnim drogama iz člana 195. KZ BiH i Pranje novca iz člana 209. ZKP BiH, a dana 20. 03. 2023. godine u odnosu na osumnjičenog _____ izdata je Naredba Suda BiH broj _____ za raspisivanje međunarodne potjernice.

2. Prijedlog Tužilaštva

Dana _____, Tužilaštvo je ovom Sudu dostavilo prijedlog broj _____, za donošenje privremene mjere zabrane otuđenja i raspolaganja imovinom u odnosu na osumnjičenog _____ i sa njim povezanih osoba, nalazeći da postoji opasnost da bi osumnjičeni i osobe povezane sa njim, imovinu mogli otuđiti, sakriti ili opteretiti i prije nego što se završi krivični postupak koji se vodi protiv osumnjičenog. Stoga, kako bi se spriječilo otuđenje imovine, Tužilaštvo je predložilo da se shodno članovima 73. i 202. ZKP BiH te članovima 110. i 110. a KZ BiH, odredi privremena mjera oduzimanja imovine radi osiguranja, odnosno da se izrekne privremena mjera zabrane otuđenja ili opterećenja na imovini taksativno pobrojanoj u dostavljenom prijedlogu.

U obrazloženju prijedloga, Tužilaštvo je navelo da provodi istragu zbog postojanja osnovane sumnje da su u periodu od početka _____. godine do danas _____, organizirali grupu za organizirani kriminal u smislu člana 1. stav 22. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, kojoj grupi su kao pripadnici pristupili _____ s ciljem da organizatori i pripadnici grupe međusobnim povezivanjem i dogovaranjem i povezivanjem i dogovaranjem sa drugim osobama, organiziraju, pripremaju i vrše krivična djela propisana Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine i Krivičnim zakonima bh. entiteta Republika Srpska i Federacija Bosne i Hercegovine sve radi sticanja koristi pribavljene krivičnim djelom, i djelujući kao organizirana kriminalna grupa, i tako neovlašteno trgovali opojnom drogom „Kokain“ sa _____, nakon čega je opojna droga „kokain“ prebacivana do _____, gdje je skladištena na skrivenim lokacijama, tzv. „štekovima“, kao i sa područja Republike _____, da bi potom, u međusobnom dogovoru i organizaciji organizatora i članova grupe, prebacivana na područje države Bosne i Hercegovine, iako su znali da se radi o opojnoj drogi, kao i da nemaju odobrenje nadležnog organa za nabavku, prevoz i prodaju opojne droge, radi sticanja protupravne imovinske koristi, vršili neovlašteni međunarodni prevoz i prenos radi daljnje prodaje opojne droge „Kokain“, koja opojna droga je Konvencijom o psihotropnim supstancama od 1971. godine i Rješenjem o popisu opojnih droga („Službeni list RBiH“, broj: 2/92 i 13/94) proglašena opojnim drogama, čiji je promet zabranjen u skladu sa odredbama Zakona o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga („Službeni glasnik BiH“, broj 8/06).

Nadalje, kako se u prijedlogu navodi, Tužilaštvo je donijelo naredbu o provođenju finansijske istrage radi prikupljanja dokaza o stečenoj protupravnoj imovinskoj koristi osumnjičenog _____, te utvrđivanja nesrazmjere u imovini osumnjičene osobe sa njenim zakonitim prihodima, kao i utvrđivanja protupravno stečene imovinske koristi i nesrazmjere u imovini kod trećih osoba povezanih sa osumnjičenim _____. Pored toga, finansijska istraga je urađena kako bi se sveobuhvatno i detaljno utvrdili zakoniti prihodi, imovina i rashodi svih članova porodičnog domaćinstva, te na taj način izbjegla mogućnost da osumnjičeni kao osnovu za porijeklo novca eventualno iskaže zakoniti prihod nekog od članova svog domaćinstva. Prilikom sačinjavanja Izveštaja o finansijskoj istrazi, koji je dostavljen u prilogu prijedloga, Tužilaštvo ukazuje da su prikupljeni podaci svih članova uže porodice osumnjičenog, u ovom slučaju i podaci o roditeljima, bratu i bratovoj supruzi, kao i podaci o osobi koja je najbliži saradnik osumnjičenog.

U daljnjem dijelu prijedloga, Tužilaštvo je detaljno navelo podatke i izvore iz kojih ti podaci proizlaze, koji ukazuju na prihode osumnjičenog i sa njim povezanih osoba. Shodno tim podacima, koji su bili predmet finansijskih provjera, za period januar ____ - februar ____ godine, utvrđeno je da osumnjičeni _____ i treća sa njim povezana osoba imaju nesrazmjer između zakonitih prihoda i troškova i imovine u iznosu od _____ KM.

Imajući u vidu težinu krivičnih djela i stepen organiziranosti koja se osumnjičenom stavlja na teret, kao i visinu imovinske koristi koja je potencijalno stečena izvršenjem krivičnih djela, Tužilaštvo smatra da se može opravdano pretpostaviti da je navedena imovina stečena izvršenjem krivičnih djela od osumnjičenog _____, te predlaže da Sud BiH donese rješenje kojim se naređuje privremena mjera zabrane otuđenja i raspolaganja imovinom, koja mjera će se upisati u odgovarajućim javnim registrima Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske, odnosno Ministarstva unutrašnjih poslova RS, Policijska uprava _____ upisati zabilježbu zabrane otuđenja ili opterećenja, kao i zabranu raspolaganja novcem na računu kod _____.

3. Odluke Suda

3.1. Osnovana sumnja

Sud prvenstveno ukazuje, kada je u pitanju osnovana sumnja da je osumnjičeni _____ počinio krivičnopravne radnje za koje se tereti, da je Sud već u ranijoj odluci u ovom predmetu o određivanju mjere pritvora, i to rješenjem broj: _____. godine na osnovu dokaza dostavljenih uz Prijedlog Tužilaštva BiH, utvrdio da postoji osnovana sumnja da je osumnjičeni počinio krivična djela za koje se tereti, te je na osnovu tako utvrđene osnovane sumnje, u odnosu na istog donio rješenje o određivanju pritvora.

Do navedenog zaključka Sud je došao analizom dostavljenog dokaznog materijala u prilogu prijedloga za određivanje pritvora, te cjelokupnog istražnog spisa, koji materijal se ogleda u službenim izvještajima policijskih agencija koje su radile na dokumentiranju i prikupljanju dokaza u vidu analize ostvarenih komunikacija putem „Sky Ecc“ aplikacije, utvrđivanju identiteta osoba koje učestvuju u komunikacijama.

Tako je Sud našao da pripadnici ove organizirane grupe (kako osumnjičeni _____, tako i druge osobe), međusobnim povezivanjem i dogovaranjem, kao i povezivanjem i dogovaranjem sa drugim osobama, organiziraju, pripremaju i vrše krivičnopravne radnje neovlaštenog međunarodnog prometa opojnom drogom „kokain“, koja opojna droga je Konvencijom o psihotropnim supstancama od 1971. godine i Rješenjem o popisu opojnih droga proglašena opojnim drogama, čiji je promet zabranjen u skladu sa odredbama Zakona o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga („Službeni glasnik BiH“, broj 8/06).

Iz priloženih dokaza, Sud je utvrdio da je osumnjičeni _____, zajedno sa drugim pripadnicima grupe, po naprijed opisanom obrascu, u više navrata vršio neovlašteni promet opojne droge kokain.

Sud nalazi bitnim istaći da s obzirom na brojnost krivičnopravnih radnji i brojnost osoba koje su, kako se to osnovano sumnja, učestvovala u počinjenju krivičnopravnih radnji koje

se osumnjičenom _____ stavljaju na teret, a što proizlazi iz priloga Izvještaja MUP-a RS broj: KU _____. godine, Sud se ovom prilikom i u ovu svrhu neće detaljno baviti obrazlaganjem dokaza iz kojih proizlazi postojanje osnovane sumnje za svaku pojedinačnu radnju izvršenja.

Nadalje, iz dokaza koji su tokom istrage dostavljeni u sudski spis, proizlazi osnovana sumnja da je osumnjičeni _____ izvršenjem krivičnog djela stekao značajnu protupravnu imovinsku korist. Naime, kako to iz dokaza proizlazi, cijena po kg opojne droge kokain je iznosila oko _____ EUR, te cijeneći brojnost krivičnopравnih radnji za koje se osumnjičeni osnovano tereti, te inkriminirani vremenski period od tri godine u kojem periodu je, kako se osnovano sumnja, grupa kojom je _____ rukovodio djelovala, Sud nalazi, kako se osnovano sumnja, da je osumnjičeni kroz kontinuirani promet opojne droge ostvario značajnu protupravnu imovinsku korist.

Također, Sud je ocijenio da, u ovom trenutku, postoji i osnov sumnje da nepokretnosti, pokretnosti i novac na štednom računu navedeni u dispozitivu, potiču iz predmetnih krivičnih djela, za koja je osnovano sumnjiv _____, odnosno da su nepokretnosti i pokretnosti kupljene novcem koji je stečen izvršenjem krivičnih djela, koja se stavljaju na teret osumnjičenom, odnosno da su protupravno stečena novčana sredstva deponirana na račun osumnjičenog, imajući u vidu da je imovina koja je predmet odluke stečena od osumnjičenog i trećih osoba upravo u inkriminiranom periodu.

Naime, iz detaljne analize finansijske istrage, te rezultata iste kojoj je prethodilo sveobuhvatno prikupljanje podataka o stečenim prihodima kako osumnjičenog _____ tako i trećih osoba povezanih sa njim (roditelji i supruga osumnjičenog), proizlazi da su ukupni prihodi po raznim pravnim osnovama u periodu _____. godina iznosili _____ KM, a ukupna imovina osumnjičenog i trećih osoba povezanih sa njim stečena u istom vremenskom periodu u iznosu od _____ KM. Nadalje, cijeneći troškove sindikalne potrošačke korpe za navedeni period u iznosu od _____ KM, može se zaključiti da osumnjičeni _____ i treće sa njim povezane osobe imaju nesrazmjer između zakonitih prihoda i troškova u odnosu na imovinu u iznosu od -_____ KM.

Dakle, iz svih dostavljenih podataka od Tužilaštva BiH proizilazi očigledan nesrazmjer između primanja osumnjičenog (i trećih osoba povezanih sa njim) i vrijednosti imovine koja je predmet ove privremene mjere, što dovodeći u vezu sa osnovama sumnje da je osumnjičeni izvršenjem krivičnog djela stekao značajnu protupravnu imovinsku korist, ukazuje na dovoljan stepen vjerovatnoće da je predmetna imovina stečena u inkriminiranom periodu protupravna imovinska korist, za koju je obligatornim odredbama zakona (110. i 111. ZKP BiH) popisano da će se oduzeti.

Sud cijeni da bi nepokretnosti, pokretnosti, kao i novčana sredstva koja se nalaze na bankovnim računima mogli biti predmet oduzimanja u krivičnom postupku, jer postoji dovoljan stepen osnove sumnje i razumna pretpostavka da se radi o imovini koja je pribavljena krivičnim djelom.

Nadalje, nakon što je sud utvrdio dovoljan stepen sumnje da je počinjenjem krivičnog djela ostvarena imovinska korist od strane osumnjičenog _____, koja se ogleda u vlasništvu nekretnina, pokretnih stvari (vozila) te novčanih sredstava na bankovnom računu, Sud je

našao osnovanim i prijedlog da se u cilju sprečavanja otuđenja takve imovine od strane osumnjičenog i trećih osoba, odredi privremena mjera (član 73. ZKP BiH), u smislu onemogućavanja otuđenja i opterećenja navedene imovine ili raspolaganja istom, na koji način se u daljnjem postupku osigurava oduzimanje stečene imovinske koristi pribavljene izvršenjem krivičnog djela, ukoliko se za isto ispune zakonski uslovi.

3.2. Privremene mjere

Naime, cilj privremenih mjera iz člana 73. ZKP BiH je osiguranje imovine od otuđenja do momenta kada se nakon provedenog postupka nespornim utvrdi da imovina koja se osigurava privremenom mjerom potiče iz krivičnog djela, i koja kao takva podliježe obaveznom oduzimanju.

Sud je imao u vidu da je pravo na mirno uživanje imovine regulirano i u članu 1. Protokola broj 1. uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, gdje je propisano da svaka fizička i pravna osoba ima pravo na neometano uživanje svoje imovine, te da se to pravo može ograničiti samo u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i općim načelima međunarodnog prava. Tako je Sud u konkretnom slučaju na osnovu odredbi o ograničenju prava na imovinu, a pod uslovima propisanih Zakonom o krivičnom postupku u cijelosti postupio u skladu sa članom 73. ZKP BiH, koji propisuje da Sud može u bilo koje vrijeme tokom postupka donijeti na prijedlog tužioca privremenu mjeru oduzimanja imovine koja se ima oduzeti po KZ BiH, mjeru zapljene ili drugu neophodnu privremenu mjeru kako bi se spriječilo korištenje, otuđenje ili raspolaganje tom imovinom.

Sud će se posebno osvrnuti na imovinu/pokretne stvari koje su u vlasništvu trećih osoba, a u odnosu na koju je ovaj Sud donio privremenu mjeru, a radi se o putničkom automobilu marke „____“, registarskih oznaka _____, vlasništvo osobe _____, te putničkom automobilu marke „____“, registarskih oznaka _____, vlasništvo _____.

Naime, Sud zaključuje da je stvarni vlasnik navedenih pokretnosti upravo osumnjičeni _____, te da je isti navedene pokretnosti kupio na ime članova porodice i treće osobe kako bi prikrio nezakonito stečen novac, odnosno protupravnu imovinsku korist koju je stekao izvršenjem krivičnih djela koja mu se stavljaju na teret.

Na takav zaključak prvenstveno ukazuje da je vozilo marke „____“ pronađeno prilikom pretresanja objekta koje je u vlasništvu i koje koristi upravo osumnjičeni _____, te je tom prilikom i privremeno oduzeto. Nadalje, Sud je cijenio i tržišnu cijenu navedenog vozila (100.000,00 KM), a posebno općepoznatu činjenicu da takvu vrstu vozila najčešće koriste pripadnici kriminalnih grupa, što ukazuje na zaključak da je stvarni vlasnik istog upravo osumnjičeni _____.

Također, u odnosu na vozilo marke „____“, vlasništvo supruge osumnjičenog _____, Sud je cijenio vrijednost navedenog vozila (200.000,00 KM), da je _____baš u inkriminiranom periodu postala vlasnik vozila, te činjenicu da su sveukupni prihodi supruge osumnjičenog u proteklih 5 godina iznosili znatno manje od same vrijednosti vozila, što nedvosmisleno ukazuje da je vozilo kupljeno izvan zakonitih prihoda.

Provođenje privremene mjere u odnosu na nepokretnosti naloženo je Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banjaluka, Područna jedinica _____. U odnosu na putnička motorna vozila, provođenje privremene mjere naloženo je Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske, Policijska uprava _____, na način da će isti izvršiti potrebne zabilježbe navedene privremene mjere u cilju sprečavanja otuđenja i raspolaganja navedenim putničkim motornim vozilima.

Na kraju, provođenje privremene mjere u odnosu na bankovni račun naloženo je „_____“, na način da će navedena banka onemogućiti otuđenje i raspolaganje sredstvima na naznačenom računu do okončanja krivičnog postupka ili do drugačije odluke Suda.

Sud nalazi da su ispunjeni svi potrebni zakonski uslovi da se udovolji prijedlogu Tužilaštva, te da postoji potreba da se donese rješenje o privremenoj mjeri kojom se zabranjuje otuđenje i raspolaganje imovinom do okončanja **postupka**, odnosno do drugačije odluke Suda, te odlučio da zbog opasnosti od otuđenja imovine, odnosno protupravnog raspolaganja istim kako bi se onemogućilo zakonito povođenje i okončanje istrage, da žalba protiv ovog rješenja ne odlaže njegovo izvršenje, zbog čega je ovo rješenje odmah izvršno.

Prilikom donošenja odluke Sud je posebno cijenio i činjenicu da se radi o hitnom postupanju koje ne trpi odlaganje, te zaključio da su, s obzirom na sve naprijed navedeno, a uzevši u obzir vrstu i fazu postupka, kao i njegove specifičnosti, ispunjeni uslovi za donošenje ovakve odluke, što svakako ne prejudicira buduće odluke Suda u pogledu odlučivanja o istoj pravnoj stvari.

Sud nalazi da se svrha privremene mjere osiguranja postiže u ranijim fazama krivičnog postupka, kada postoji realna opasnost da se imovina otuđi ili prikrije, a primjenom mjera se otklanja mogućnost izbjegavanja oduzimanja imovinske koristi, kada za to nastupe zakonski uslovi. Stoga, Sud nalazi osnovanim u ovoj fazi postupka donijeti privremenu mjeru osiguranja na imovini, koja mjera će onemogućiti osumnjičenom i osobama povezanim sa njim da poduzimaju radnje kojima bi spriječili ili znatno otežali eventualnu naplatu pribavljene imovinske koristi.

U skladu sa naprijed navedenim, a primjenom citiranih zakonskih odredbi, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja pravo žalbe je dozvoljeno krivičnom vijeću Suda BiH u roku od tri (3) dana od dana prijema pismenog otpredavanja rješenja. Žalba protiv ovog rješenja ne zadržava njegovo izvršenje te se privremene mjere imaju odmah primijeniti bez odlaganja.

DOSTAVITI:

SUDIJA ZA PRETHODNI POSTUPAK

Prijedlog za trajno i prošireno oduzimanje uz optužnicu

NAZIV INSTITUCIJE

BROJ I DATUM

OPĆINSKI/KANTONALNI SUD _____

Sudiji za prethodno saslušanje

Na osnovu člana 45. stav 2. tač. i) i člana 241. stavovi 1. i 2. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, **podizem**

OPTUŽNICU

PROTIV:

- NN

- NN

ŠTO SU:

ČINJENIČNI OPIS KRIVIČNOG DJELA

ČIME su počinili krivična djela, i to:

Udruživanje radi činenja krivičnog djela iz člana 340. stav 1. KZ-a FBiH (opisano pod tačkom 1 optužnice), u sticaju sa krivičnim djelom **Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ-a FBiH** (opisano pod tačkom 2 optužnice), u sticaju sa krivičnim djelom **Lihvarstvo iz člana 298. stav 1.** (opisano pod tačkom 3), u sticaju sa krivičnim djelom **Pranje novca iz člana 272. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ-a FBiH** (opisano pod tačkom 5 optužnice), u sticaju sa krivičnim djelom **Davanje dara i drugih oblika koristi** iz člana 381. stav 1. KZ-a FBiH (opisano pod tačkom 6 optužnice).

JEDAN OD PRIJEDLOGA IZ OPTUŽNICE SE ODNOSI NA TRAJNO I PROŠIRENO ODUZIMANJE IMOVINSKE KORISTI STEČENE KRIVIČNIM DJELOM NA SLJEDEĆI NAČIN:

a) Na osnovu odredbe članova 114. 114. a i 115. KZ-a FBiH, a u vezi sa članom 10. stavovi 1. i 4. Zakona o oduzimanju nelegalno stečene imovine krivičnim djelom:

PREDLAŽEM

da sud, nakon što osumnjičenog _____ oglasi krivim, izrekne presudu da se **ODUZME IMOVINSKA KORIST** pribavljena izvršenjem ovih krivičnih djela, kao i imovinska korist za koju je pruženo dovoljno dokaza da se opravdano vjeruje da je takva

imovinska korist pribavljena počinjenjem ovih krivičnih djela, a počinitelj nije pružio dokaze da je korist zakonito pribavljena (PROŠIRENO ODUZIMANJE), i to od:

a) **Osumnjičenog** _____ sa drugim podacima kao u optužnici, zbog izvršenja krivičnih djela - **Udruživanje radi činjenja krivičnih djela** - iz člana 340. stav 1. KZ-a FBiH (opisano pod tačkom 1 optužnice) u sticaju sa produženim krivičnim djelom **Zloupotreba položaja ili ovlaštenja** iz člana 383. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ-a FBiH (opisano pod tačkom 2 optužnice) u sticaju sa krivičnim djelom - Lihvarstvo - iz člana 298. stav 1. KZ-a FBiH (opisano pod tačkom 3 optužnice) i u sticaju sa krivičnim djelom - Pranje novca - iz člana 272. stav 2. KZ-a FBiH (opisano pod tačkom 5 optužnice) trajno oduzmu sljedeće nepokretne i pokretne stvari, i to:

- nepokretnosti

nekretnine označene kao k.č. _____ zv" _____" voćnjak 4. klase u površini od 478 m² i nekretnina označena kao k.č. br. _____ zv" _____" vodenica (1) u površini od 32 m², upisane u pl. broj 96 K.O. _____, na kojima je izgrađen individualni stambeni objekat (kuća za odmor) površine od 85,00m², sve u vrijednosti od _____ KM

- pokretne stvari, i to:

- putničko terensko vozilo marke _____ tip _____, registarskih oznaka broj _____ registrirano na osumnjičenog _____
- putničko motorno vozilo marke _____, registarskih oznaka broj _____ registrirano na osumnjičenog _____
- putničko terensko vozilo marke _____, registarskih oznaka broj _____ registrirano na osumnjičenog _____
- **gotov novac** u iznosu od **980 eura i 2.050 KM**
- **od povezane osobe** _____
- putničko motorno vozilo marke _____, registarskih oznaka broj _____, registrirano na ime povezane osobe _____.

b) U odnosu na preostali dio stečene imovinske koristi do iznosa od 318.279,88 KM, koliko je prema nalazu i mišljenju vještaka osumnjičeni nelegalno ukupno stekao, a što iznosi 183.748,86 KM, jer je za ostali dio imovine određena privremena mjera osiguranja imovinske koristi, predlažem da sud, u smislu odredbe člana 115. stav 1. KZ-a FBiH te člana 11. stav 1. tačka c) Zakona o oduzimanju nelegalno stečene imovine krivičnim djelom, obaveže osumnjičenog _____ na isplatu tog novčanog iznosa od 183.748,86 KM, koji je srazmjernan ostatku pribavljene imovinske koristi, koji je isti dužni vratiti u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude koja će biti donesena u povodu ove optužnice.

O b r a z l o ž e n j e

U OBRAZLOŽENJU NAVESTI SVE ŠTO JE POTREBNO RADI DONOŠENJE ODLUKE SUDA PO PRIJEDLOGU. KAO PRIMJER SE NAVODI DIO OBRAZLOŽENJA U JEDNOM OD PRIJEDLOGA:

....dokazi o imovini koja je predmet oduzimanja, a do kojih se došlo provođenjem finansijske istrage, kao i dokazi o zakonitim prihodima te osobe i okolnostima koje ukazuju na postojanje očigledne nesrazmjere između imovine i prihoda te osobe u odnosu na zakonite prihode, proizilaze iz rezultata finansijske istrage koja je provedena po naredbi KTTK o

provodjenju finansijske istrage i o čemu je izvršeno finansijsko vještačenje po vještaku finansijske struke, a koji je u nalazu i mišljenju (**dokaz broj "E" 3 i drugi dokazi pod oznakom dokaza „E” optužnice**) utvrdio zakonite prihode osumnjičenog _____ te očigledan nesrazmjer u imovini i prihodima osumnjičenog, te identificirao imovinu koja je stečena izvršenjem krivičnih djela i u koju su uložena novčana sredstva nastala izvršenjem krivičnih djela, a koja imovina je i navedena u ovom prijedlogu da se oduzme od osumnjičenog.

TUŽILAC

Ime i prezime

Rješenje suda o određivanju privremene mjere

Sudija za prethodni postupak Općinskog suda u Tuzli _____, sa zapisničarem _____ u krivičnom predmetu protiv osumnjičenih, pravne osobe i odgovornih osoba u pravnim osobama, i to _____, zbog osnova sumnje da su počinili krivična djela, i to: _____ Udruživanje radi činjenja krivičnih djela iz člana 340. stav (1) KZ FBiH u sticaju sa krivičnim djelom Porezna utaja iz člana 273. stav (2) u vezi sa stavom (1) KZ FBiH i u sticaju sa krivičnim djelom Pranje novca iz člana 272. stav (3) u vezi sa stavom (1) KZ FBiH, a _____, krivično djelo Porezna utaja, iz člana 273. stav (2) u vezi sa stavom (1) i u vezi sa članom 128. KZ FBiH, donosi:

RJEŠENJE

U smislu odredbe člana 17. st. (3) i (4) Zakona o oduzimanju nelegalno stečene imovine krivičnim djelom, određuje se osiguranje oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom uskraćivanjem, zabranom prenosa i raspolaganja novčanim sredstvima na računima vlasnika i povezanih osoba na sljedeći način:

I

Nalaže se "Uni Credit Bank" d.d. Mostar, sa sjedištem u Mostaru u ulici Kardinala Stepinca bb, Mostar, da izvrši zabranu prenosa novca i svake druge transakcije te raspolaganje novčanim sredstvima na računu broj _____, klijenta broj _____, otvoren na ime pravnog lica _____.

Osiguranje imovine iz tačke I se određuje do visine od 194.812,00 BAM.

II

Nalaže se "Uni Credit Bank" d.d. Mostar, sa sjedištem u Mostaru u ulici Kardinala Stepinca bb, Mostar, da izvrši zabranu prenosa novca i svake druge transakcije te raspolaganje novčanim sredstvima na računu broj _____, interni broj _____, otvoren na ime fizičke osobe _____.

Osiguranje imovine iz tačke II se određuje do visine od _____ BAM.

Zabrana prenosa i raspolaganja novčanim sredstvima na računima iz tačaka I i II će trajati 3 (tri) godine ili do donošenja nove odluke suda, a najduže do okončanja krivičnog postupka protiv navedenih osumnjičenih.

III

Nalaže se "Ziraat bank" BH d.d., sa sjedištem u Sarajevu u ulici Dženetića Čikma broj 2, da izvrši zabranu prenosa novca i svake druge transakcije te raspolaganje novčanim sredstvima na računu broj _____, otvoren na ime fizičke osobe _____, i to u visini od 72.000,00 BAM.

Nalaže se banci iz tačke V da blokirana novčana sredstva prenese na poseban račun banke, te da ista sredstva zadrži do donošenja nove odluke suda, a najduže 3 (tri) godine ili do nove odluke suda u krivičnom postupku protiv navedenih osumnjičenih.

IV

U smislu odredbe člana 17. st. (3) i (4) Zakona o oduzimanju nelegalno stečene imovine krivičnim djelom, određuje se osiguranje oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom zabranom otuđenja i opterećenjem nekretnine ili stvarnih prava upisanih na

nekretnini, uz zabilježbu zabrane u zemljišnim knjigama na sljedeći način:

Određuje se zabrana otuđenja i opterećenja nekretnine i stvarnih prava upisanih na nekretnini, uz zabilježbu zabrane u zemljišnim knjigama na nekretnini označenoj kao k.č. _____, k.o. Tuzla I, kućište (kuća i zgrada) i dvorište ukupne površine _____m², upisane u posjedovni list broj _____ i ZK uložak broj _____, k.o. Tuzla I upisanu na ime _____ iz Tuzle - ulica.

Mjera osiguranja iz tačke VI će trajati 3 (tri) godine ili do donošenja nove odluke suda u krivičnom postupku protiv navedenih osumnjičenih.

Za izvršenje ove privremene mjere određuje se Općinski sud Tuzla - zemljišnoknjižni ured, te Grad Tuzla-Služba za imovinsko-pravne i geodetske poslove.

V

U smislu odredbe člana 17. st. (3) i (4) Zakona o oduzimanju nelegalno stečene imovine krivičnim djelom, određuje se osiguranje oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom zabranom osumnjičenom _____ otuđenje, opterećenje i raspolaganje pokretnom imovinom i povjeravanje pokretnih stvari na čuvanje Agenciji na sljedeći način:

Osumnjičenom _____ određuje se zabrana otuđenja, opterećenja i raspolaganja putničkim motornim vozilom marke _____, reg. oznaka _____, registriran na ime _____, a koje se nalazi na korištenju kod _____ kao direktora i odgovorne osobe.

Mjera osiguranja iz tačke V će trajati 3 (tri) godine ili do donošenja nove odluke suda u krivičnom postupku protiv navedenih osumnjičenih.

Do okončanja trajanja krivičnog postupka protiv osumnjičenih _____-_____, motorno vozilo iz tačke V se povjerava na čuvanje Federalnoj Agenciji za upravljanje oduzetom imovinom.

Privremeno oduzimanje vozila će izvršiti pripadnici MUP TK - Sektor kriminalističke policije Tuzla, koji će isto, po osiguranju uslova, predati Federalnoj Agenciji za upravljanje oduzetom imovinom.

Rok za izvršenje naredbe je odmah po prijemu odluke suda, a izvještaje o realizaciji ove naredbe dostaviti sudu pozivom na broj gornji.

Obrazloženje

SUDIJA

Ime i prezime

BOSNA I HERCEGOVINA

REPUBLIKA SRPSKA

OSNOVNI SUD U ____

Broj: _____ Kpp

Mjesto, datum

Osnovni sud u _____, sudija za prethodni postupak _____, u postupku protiv osumnjičenog _____ zbog sumnje da su izvršili krivično djelo zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 315. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakonika RS u sticaju sa krivičnim djelom falsificiranje ili uništavanje službene isprave iz člana 349. stav 1. Krivičnog zakonika RS, odlučujući o zahtjevu Okružnog javnog tužilaštva Banja Luka broj T13 _____. godine, donio je dana _____. godine sljedeće:

R J E Š E N J E

I

Određuje se privremena mjera osiguranja zabranom otuđenja i opterećenja nepokretnosti ili stvarnih prava upisanih na nepokretnosti izgrađenih na k.č. br. _____ površine _____ m2 KO Banja Luka u izgrađenom objektu „_____” -2PO+P+6+Pe i -2+Po+1, i to:

- stan broj _____ površine _____ m2 na četvrtom spratu u okviru lamele broj _____ u ulici _____ u vlasništvu _____,
- stan broj _____ površine _____ m2 koji se nalazi na četvrtom spratu u okviru lamele broj _____ u ulici _____ u vlasništvu _____ i
- garažno mjesto broj _____ na drugoj etaži u ulici _____ u vlasništvu _____.

Nalaže se RU za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Područna jedinica _____, da izvrši zabilježbu navedene zabrane.

II

Određuje se privremena mjera osiguranja zabranom otuđenja i opterećenja nepokretnosti ili stvarnih prava, i to:

- nekretnine upisane u posjedovni list broj _____ KO _____ označena kao k.č. br. _____ pašnjak površine _____ m2, k.č. br. _____ njiva površine _____ m2, k.č. br. _____ njiva površine _____ m2 i k.č. br. _____ njiva površine _____ m2 u vlasništvu _____ sa dijelom 1/1,
- nekretnine upisane u Pl. br. _____ KO _____ označene kao k.č. br. _____, u vlasništvu _____ sa dijelom 1/1,

- nekretnine upisane u Pl. br. _____ KO _____ označene kao k.č. br. _____ u vlasništvu _____ sa dijelom 1/1 i
- nekretnine upisane u Pl. br. _____ KO _____ označene kao k.č. br. _____, ukupne površine _____ m² u vlasništvu _____ sa dijelom 1/1.

Nalaže se RU za geodetske i imovinsko-pravne poslove, područna jedinica _____, da izvrši zabilježbu navedene zabrane.

III

Određuje se privremena mjera osiguranja, i to zabranom vlasniku da otuđi, sakrije, optereti ili raspolaže sa pokretnom imovinom, i to:

- vozilo marke „____“, registarskih oznaka _____, broj šasije _____, proizvedeno _____ . godine, vlasnika _____ po računu broj _____ od _____ . godine, vrijednosti _____ KM.

Nalaže se Policijskoj upravi _____ da izvrši zabilježbu navedene zabrane.

O b r a z l o ž e n j e

Okružno javno tužilaštvo _____ je dana _____ . godine podnijelo prijedlog za određivanje privremenih mjera osiguranja oduzimanja imovine koja je proistekla izvršenjem krivičnog djela. U prijedlogu su naveli da je dana _____ . godine donesena naredba o provođenju istrage broj T13 _____ protiv _____ zbog osnova sumnje da je osumnjičeni _____, kao direktor _____, počinio krivično djelo zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 315. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakonika RS u sticaju sa krivičnim djelom falsificiranje ili uništavanje službene isprave iz člana 349. stav 1. Krivičnog zakonika RS, da je osumnjičeni _____, kao šef Službe proizvodnje u _____, počinio krivično djelo zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 315. stav 2. u vezi sa stavom 1. a u vezi sa članom 39. Krivičnog zakonika RS i krivično djelo falsificiranje ili uništavanje službene isprave iz člana 349. stav 1. Krivičnog zakonika RS i osumnjičeni _____, počinio krivično djelo falsificiranje ili uništavanje službene isprave iz člana 349. stav 1. Krivičnog zakonika RS, a istovremeno je donesena i naredba o pokretanju finansijske istrage broj T13 _____ protiv _____ zbog postojanja sumnje da su izvršenjem krivičnih djela stekli imovinu veće vrijednosti koja nije u srazmjeri sa njihovim ličnim primanjima. Uz prijedlog su dostavljeni i dokazi, i to: naredba o provođenju istrage Okružno javno tužilaštvo _____ broj T13 _____ od _____ . godine, naredba o pokretanju finansijske istrage Okružno javno tužilaštvo _____ broj T13 _____ od _____ . godine, tabela broj 1 – rekapitulacija _____, tabela broj 2 – rekapitulacija _____ dokumentacije Porezne uprave RS, RU za geodetske i imovinsko-pravne poslove RS, Agencije za osiguranje RS, MUP-a RS, Notarske komore RS, poslovnih banaka RS. Naveli su da postoje osnove sumnje da je predmetna imovina proistekla izvršenjem krivičnog djela, te da postoji opasnost da će vlasnici raspolagati

istom, što se može zaključiti iz ponašanja osumnjičenog _____, koji je neposredno po donošenju naredbe o pokretanju finansijske istrage, a nakon što je saslušan u svojstvu osumnjičenog za izvršenja krivičnog djela zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja, nekretnine koje su prijedlog za izricanje mjere zabrane poklonio svojoj supruzi _____.

Predložili su da sud odredi privremene mjere osiguranja oduzimanja imovine koja je proistekla krivičnim djelom na način naveden u izreci rješenja.

Sud je riješio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Iz dostavljenih dokaza, i to naredbe o provođenju istrage Okružnog javnog tužilaštva _____ broj T13 _____ od _____ godine i naredbe o pokretanju finansijske istrage Okružnog javnog tužilaštva _____ broj T13 _____ od _____ godine, se vidi da se protiv _____ vodi istraga zbog sumnje da su počinili krivično djelo zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 315. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakonika RS u sticaju sa krivičnim djelom falsificiranje ili uništavanje službene isprave iz člana 349. stav 1. Krivičnog zakonika RS, dok iz tabele broj 1 – rekapitulacija Galić, tabele broj 2 – rekapitulacija, te dokumentacije Porezne uprave RS, RU za geodetske i imovinsko-pravne poslove RS, Agencije za osiguranje RS, MUP-a RS, Notarske komore RS, poslovnih banaka RS se može vidjeti da osumnjičeni, kao i povezane osobe, posjeduju imovinu navedenu u izreci rješenja, kao i da je imovina _____ i osobe povezane sa njim, i to _____ je nesrazmjerna sa zakonitim prihodima i troškovima, i to u iznosu od _____, a imovina _____ i trećih osoba koje su sa njim povezane je nesrazmjera sa zakonitim prihodima i troškovima, i to u iznosu od _____ KM.

Dakle, imajući u vidu da iz dostavljenih dokaza proizilazi da postoje osnove sumnje da su navedene osobe stekle predmetnu imovinu izvršenjem krivičnih djela koja im se stavljaju na teret, te da su nakon pokretanja istrage već vršili otuđenje imovine, to je očigledno da postoji opasnost da će vlasnici i dalje raspolagati tom imovinom, radi čega je sud, na osnovu člana 22. Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem krivičnog djela (Službeni glasnik RS, broj 16/18), riješio kao u izreci.

Nadležnost ovog suda za određivanje predloženih mjera proizilazi iz odredbe člana 34. stav 4. Zakona o krivičnom postupku, s obzirom na to da je riječ o radnjama za koje postoji opasnost od odgađanja.

Sudija za prethodni postupak

Pravna pouka: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba vanpretresnom vijeću ovog suda u roku od 3 dana od dana prijema istog. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Prijedlog ukoliko se ograničava raspolaganje vrijednosnim papirima i pravima iz vrijednosnih papira

Nacrt prijedloga za dispozitiv rješenja o određivanju privremene mjere

1. U cilju osiguranja imovinske koristi za koju se sumnja da je pribavljena krivičnim djelom u iznosu od_____, određuje se privremena mjera osiguranja imovinske koristi prema licima_____, kojom će se zabraniti otuđenje i opterećenje vrijednosnih papira i zabrane korištenja i raspolaganja pravima iz vrijednosnih papira kako slijedi:

a) Nalaže se Registru vrijednosnih papira u Federaciji BiH d.d. Sarajevo da provede zabilježbu zabrane otuđenja i opterećenja vrijednosnih papira emitenta (naziv emitenta, oznaka vrijednosnog papira, količina vrijednosnih papira) u vlasništvu lica (ime/ ime oca/prezime) JMBG_____, adresa_____te evidentira zabranu prava iz vrijednosnih papira.

b) Nalaže se emitentu (naziv emitenta) da provede zabranu korištenja i raspolaganja svim pravima iz vrijednosnih papira (glasačkih prava i prava na isplatu dividende/kamate) licu _____(ime/ ime oca/prezime) JMBG_____, adresa_____ koje se vodi kao dioničar emitenta .

Privremenu mjeru zabilježbe zabrane otuđenja i opterećenja vrijednosnih papira te evidenciju zabrane prava iz vrijednosnih papira provest će Registar vrijednosnih papira u Federaciji BiH d.d. Sarajevo, a zabranu korištenja i raspolaganja pravima iz vrijednosnih papira (upravljачka prava/glasanje, pravo na raspodjelu dobiti/dividendu/kamatu) provest će emitent _____(naziv emitenta) odmah po dostavljanju rješenja.

Po predmetnom rješenju su dužna postupati sva lica na koje se mjera odnosi.

Mjere osiguranja iz ovog rješenja će trajati do____ili do druge odluke suda.

Prijedlog ukoliko se ograničava samo raspolaganje vrijednosnim papirima

Nacrt prijedloga za dispozitiv rješenja o određivanju privremene mjere

1. U cilju osiguranja imovinske koristi za koju se sumnja da je pribavljena krivičnim djelom u iznosu od_____, određuje se privremena mjera osiguranja imovinske koristi prema lici-
ma_____ kojom će se zabraniti otuđenje i opterećenje vrijednosnih papira kako slijedi:

a) Nalaže se Registru vrijednosnih papira u Federaciji BiH d.d. Sarajevo da provede zabilježbu zabrane otuđenja i opterećenja vrijednosnih papira emitenta (naziv emitenta, oznaka vrijednosnog papira, količina vrijednosnih papira, u vlasništvu lica (ime/ ime oca/ prezime,) JMBG_____,adresa_____.

Privremenu mjeru zabilježbe zabrane otuđenja i opterećenja vrijednosnih papira provest će Registar vrijednosnih papira u Federaciji BiH d.d. Sarajevo, odmah po dostavljanju rješenja.

Po predmetnom rješenju su dužna postupati sva lica na koje se mjera odnosi.

Mjere osiguranja iz ovog rješenja će trajati do____ili do druge odluke suda.

PRILOG XXX

PITANJA ZA OSUMNJIČENE I VJEŠTAKE

Intervju pitanja

Lični podaci

Koja je Vaša adresa prebivališta (prijavljeno boravište)?
Koja je Vaša adresa stanovanja (gdje stvarno živite)?
Od kada živite na toj adresi?
Da li živite sami?
Od koliko članova se sastoji Vaša porodica?

Porodica i rodbina

Dijete

Koje je prezime Vašeg djeteta?
Gdje je dijete rođeno?
Ko je biološki otac djeteta?
Ko je zakonski otac djeteta?
Da li je priznao dijete kao svoje?
Da li Vaše dijete redovno viđa svog oca?

Suprug/supruga/partner(ica)

Koje je njegovo/njeno prezime?
Gdje je rođen/a?
Koja je njegova/njena adresa prebivališta?
Koja je njegova/njena adresa stanovanja?
Ima li zanimanje?
Da li je zaposlen/a?
Da li ostvaruje vlastiti prihod?
Da li imate zajedničko domaćinstvo?

Roditelji

Majka

Da li je Vaša majka živa?
Koje je njeno prezime?
Kako se zove?
Koji je datum njenog rođenja?
Gdje je rođena?
Koja je njena adresa prebivališta?
Koja je njena adresa stanovanja?

Ima li zanimanje?
Da li je zaposlena?
Da li ostvaruje vlastiti prihod?
Da li je vlasnica jedne ili više nekretnina?
Da li posjeduje jedno ili više vozila?

Otac

Da li je Vaš otac živ?
Koje je njegovo prezime?
Kako se zove?
Koji je datum njegovog rođenja?
Gdje je rođen?
Koja je njegova adresa prebivališta?
Koja je njegova adresa stanovanja?
Ima li zanimanje?
Da li je zaposlen?
Da li ostvaruje vlastiti prihod?

Zdravstvene informacije

Ovisnosti

Da li ste ovisni o alkoholu?
Da li ste pušač?
Da li ste ovisni o drogama?
Da li ste ovisni o lijekovima?
Da li ste kockar?

Zdravstveno stanje

Da li ste na liječenju kod doktora ili specijaliste?
Možete li navesti razlog liječenja?

Prihodi

Da li ostvarujete prihod od zaposlenja ili funkcije?
Da li ste ikada primili gotovinski prihod osim plate ili penzije?
Da li Vi i Vaš partner živite u zajedničkom domaćinstvu?
Da li primate bilo kakve naknade (doplatke)?
Da li Vaš partner ostvaruje platu od zaposlenja ili funkcije?
Koliko Vaš partner zarađuje neto?
Da li Vaš partner prima bilo kakve naknade ili beneficije?
Možete li živjeti od ovih prihoda ili naknada?
Da li Vi, također, primate druge naknade ili beneficije?
Imate li dodatne prihode?
Da li ste imali ili imate bilo koji drugi prihod?
Jeste li ikada osvojili veću sumu novca? (npr. u kockarnici, na lutriji itd.)
Koliko često ste išli u kockarnicu (tokom istrage)?
Koliko često ste učestvovali u lutrijama i sličnom?
Koliko često ste dobijali?
Imate li novčane uštede?

Ako da, koliki je bio iznos ušteđenih sredstava?
Koji je izvor tog prihoda?
U kojem periodu su te uštede sakupljene?
Koje su svote novca i po kojoj osnovi su uplaćene?
Ko ih je uplatio?
Kada?
Na koji način?

Imate li dokumente koji potvrđuju izvore tog prihoda?
 Jeste li ikada nešto naslijedili?
 Na koji način ste došli do tog novca?
 Imate li dokumente o tome?
 Gdje se nalaze ti dokumenti?
 Šta ste uradili s tim novcem?
 Imate li dokumente o tome?
 Gdje se nalaze ti dokumenti?
 Jeste li ikada primili novčane poklone?
 Jeste li ikada posudili novac od nekoga (dugovi)?
 Šta ste uradili s tim novcem?
 Jeste li vratili taj dug/pozajmicu?
 Koliko često ste plaćali svoje kredite/dugove?
 Da li je prošlo dosta vremena otkako ste počeli otplaćivati dugove?
 Šta ste uradili s tim novcem?
 Jeste li vratili taj dug/pozajmicu?
 Koliko često ste plaćali svoje kredite?
 Da li je prošlo dosta vremena otkako ste počeli plaćati dugove?
 Kolika je kamata (u procentima) koju morate plaćati na dug?
 Koji iznos kamate ste već platili?
 Da li ste dali ikakve garancije u vezi s dugovima?
 Da li ste ikada uzeli novac ili predmete na čuvanje za drugu osobu?

Troškovi

1. Koliko novca trošite sedmično na svoje redovne dnevne troškove? (sedmično i mjesečno u prosjeku). Na primjer:

- Hrana i piće
- Telefonski računi
- Kirija (stan, kancelarija itd.)
- Rate za hipoteku

2. Da li štedite nešto od svoje plate ili džeparca?

3. Koliko novca trošite na zabavu (sedmično/mjesečno u prosjeku), uključujući izlaske i obroke vani?

4. Koliko novca trošite na prevoz (sedmično/mjesečno u prosjeku)? (npr. održavanje vozila, gorivo itd.)

5. Gdje ste putovali na odmor u posljednjih 5 godina?

- Koliko je ukupno koštao odmor?
- Koji prevoz si koristio/la da dođeš do destinacije?
- Gdje si noćio/la? (kamp, hotel ili neko drugo mjesto)?
- Koji način plaćanja si koristio/la za troškove odmora?

6. Koliko novca trošite na poklone (u novcu) itd.?

- Koliko novca trošite na poklone (u novcu) sedmično/mjesečno u prosjeku?

Vlasništvo / Imovina

7. Da li ste Vi / Vaš partner posjedovali pokretnu ili nepokretnu imovinu koja pripada Vama / Vašem partneru po osnovu prava vlasništva (obveznice, dionice, gotovina, bankovni računi ili neka druga imovina u inostranstvu itd.)?

8. Ako jeste, navedite okolnosti sticanja te imovine, uključujući kupoprodajnu cijenu, način plaćanja i druge relevantne okolnosti. Također, navedite izvor novca kojim je imovina plaćena.

9. Objasnite zašto i na osnovu kakve transakcije druge osobe koriste stan koji Vam pripada po osnovu prava vlasništva? Da li plaćaju kiriju? Ako da, navedite kada, koje iznose su plaćali i kojim načinom plaćanja? Ko plaća komunalne troškove? Ko se brine o stanu?

10. Koja je bila svrha finansijskih transakcija na bankovnim računima koji pripadaju Vama? Na osnovu kojih transakcija i u kojim okolnostima su one obavljene?

U slučajevima istrage mogućeg neosnovanog bogaćenja, zadaci koji se povjeravaju vještaci-ma trebaju uključivati sljedeća pitanja, čija lista nije konačna i zavisi od konkretne situacije:

1. Koliko i kakav legitiman prihod (oporeziv / neoporeziv prema propisanoj proceduri) je osoba A. A. ostvarila tokom perioda istrage? Koji su bili njegovi rashodi tokom tog perioda?

Koji iznos rashoda nije bio pokriven legitimnim prihodima (oporezivim ili neoporezivim prema propisima) osobe A. A.?

2. Da li je A. A. prijavio ostvareni prihod u skladu sa važećom procedurom tokom posmatranog perioda? Da li je platio poreze na taj prihod? Ako nije, koji iznos i koju vrstu poreza je platio?

3. Kakvu imovinu koja podliježe obaveznoj registraciji je A. A. kupio tokom perioda istrage? Koja je bila vrijednost te imovine?

4. Kakvu imovinu koja podliježe obaveznoj registraciji A. A. posjeduje po osnovu prava vlasništva od 11. decembra 2010. godine? Koja je vrijednost te imovine? Molimo navedite kada i na osnovu kojih transakcija (pravnih akata) je ta imovina kupljena.

5. Da li je A. A. tokom posmatranog perioda poklonio neku imovinu drugim osobama, posudio je ili je prenio na druge osobe na neki drugi način? Ako jeste, kada i na osnovu kojih transakcija (pravnih akata)?

6. Koje troškove i u kojem iznosu je A. A. imao tokom perioda istrage? Koji iznos tih troškova nije bio opravdan njegovim legitimnim prihodima (oporezivim ili neoporezivim prema propisanoj proceduri)?

7. Da li je A. A. imao dovoljno legitimnih prihoda u vrijeme transakcije da ispuni uslove iz tih transakcija, tj. da pokloni imovinu, posudi je, prenese na druge osobe ili da kupi imovinu koju posjeduje od 11. decembra 2010. godine?

RADNI FORMULAR za sagledavanje imovine i poznatih prihoda u odnosu na rashode lica i utvrđivanje nesklada

(Cilj forumulara je da isti služi kao pomoćno sredstvo za prikupljanje, kategorisanje i procjenu podataka o prihodima, rashodima i imovini lica za koja se prema prikupljenim obavješajnim podacima sumnja u postojanje nesklada)

(kratak opis početnih saznanja/ulaznih informacija – osnov za postupanje)

Vremenski period za koji se vrši sagledavanje imovine i poznatih prihoda i rashoda
od _____ do _____

(Odrediti na osnovu raspoloživih saznanja o periodu bavljenja krivičnim aktivnostima, ili na osnovu saznanja o početku neosnovanog bogaćenja, te ukoliko takva saznanja ne postoje uzeti u obzir da je zastara za razrez poreza pet godina (ako nije u pitanju krivično djelo)

ODJELJAK I PODACI O LICU			
(ako je relevantno sa aspekta ciljeva opeativne akcije ili predmeta, uključiti podatke o svakom članu porodice, bliskom srodniku ili drugoj bliskoj osobi koja je dio zajedničkog domaćinstva)			
1. Lice za koje se vrši sagledavanje:			
	Podaci	Prikaz informacija	Napomena / izvor informacija (obavještajno saznanje, rezultat provjera, podatak sa interneta ili okvirna procjena – opisati)
1.1.	Ime i prezime		
1.2.	JMB ili drugi podaci koji bliže identifikuju lice		
1.3.	Stvarna/prijavljena adresa stanovanja		
1.4.	Status/uloga (obavještajna ili druga saznanja o krivičnim djelima s kojim se dovodi u vezu ili o vezi sa takvim licima)		
1.5.	Zaposlenja, privredne, poljoprivredne i druge poznate aktivnosti u posmatranom periodu, mjesta ostvarivanja prihoda kako u BiH, tako i inostranstvu (navesti i periode, kao i izvor podataka)		

1.6.	Pravno(a) lice(a) u kojem je fizičko lice vlasnik ili suvlasnik, ili posjeduje dionice ili druge hartije od vrijednosti.	<i>(pored bližih podataka o pravnom licu – naziv, JIB, suvlasnici, i sl. navesti i osnovne podatke o iskazanoj dobiti u posmatranom periodu, te po procjeni i ostale bitne podatke iz finansijskih izvještaja – ukupan prihod i sl.)</i>	
1.7.	Pravno(a) lice(a) u kojem fizičko lice nije vlasnik ili suvlasnik, ali njime upravlja preko drugih lica. Navesti pokazatelje “prikrivenog vlasništva”	<i>(pored bližih podataka o pravnom licu – naziv, JIB, suvlasnici, i sl. navesti i osnovne podatke o iskazanoj dobiti u posmatranom periodu, te po procjeni i ostale bitne podatke iz finansijskih izvještaja – ukupan prihod i sl.)</i>	
2. Članovi porodice, bliski srodnici i ostala povezana lica: (Popuniti za svako lice koje je ocijenjeno bitnim sa aspekta ciljeva OA ili predmeta)			
2.1.	Ime, prezime		
2.1.1.	JMB ili drugi podaci koji bliže identifikuju lice		
2.1.2.	Stvarna/prijavljena adresa stanovanja		
2.1.3.	Veza sa licem posmatranim u okviru OA ili predmeta	<i>(Navodi se veza sa osumnjičenim: član porodice, bliski srodnik ili drugo povezano lice, na primjer, suprug/supruga, partner, otac (očuh), dijete (i usvojeno), brat, sestra, itd.</i>	
2.1.4.	Zaposlenja, privredne, poljoprivredne i druge poznate aktivnosti u posmatranom periodu, mjesta ostvarivanja prihoda kako u BiH, tako i inostranstvu (navesti i periode, kao i izvor podataka)		
2.1.5.	Pravno(a) lice(a) u kojem je fizičko lice vlasnik ili suvlasnik, ili posjeduje dionice ili druge hartije od vrijednosti.	<i>(pored bližih podataka o pravnom licu – naziv, JIB, suvlasnici, i sl. navesti i osnovne podatke o iskazanoj dobiti u posmatranom periodu, te po procjeni i ostale bitne podatke iz finansijskih izvještaja – ukupan prihod i sl.)</i>	
2.1.6.	Pravno(a) lice(a) u kojem fizičko lice nije vlasnik ili suvlasnik, ali njime upravlja preko drugih lica. Navesti pokazatelje “prikrivenog vlasništva”	<i>(pored bližih podataka o pravnom licu – naziv, JIB, suvlasnici, i sl. navesti i osnovne podatke o iskazanoj dobiti u posmatranom periodu, te po procjeni i ostale bitne podatke iz finansijskih izvještaja – ukupan prihod i sl.)</i>	

ODJELJAK II
IMOVINSKI STATUS LICA (PORODICE), PRIHODI I TROŠKOVI

3. Imovina u posjedu lica (porodice) (u BiH i u inostranstvu):

	Prikaz informacija	Vrijednost imovine (u KM)	Napomena / izvor informacija (obavještajno saznanje, rezultat provjera, podatak sa interneta ili okvirna procjena – opisati)
3.1.	Podaci o nepokretnostima, objektima u izgradnji ili privremenim objektima u BiH i u inostranstvu (Navesti vrijeme kupovine/sticanja, odnosno izgradnje ili značajnijeg reno- viranja nepokretnosti i izvor podataka)	Ukupna vrijednost	
3.1.1.			
3.1.2.			
3.2.	Podaci o motornim vozilima i drugoj pokretnoj imovini koji podliježe obav- eznoj registraciji u BiH i u inostranstvu (Podaci o pokretnoj imovini kojom se upravlja, koja se koristi i koja je u posjedu po vlasničkom pravu: motorna vozila, traktori, plovila, poljoprivredne mašine, oružje, itd. - navode se datumi/ periodi kupovine/sticanja. (ukoliko se ne posjeduje tačan podatak, vrijednost vozila može biti unesena i opisno pre- traživanjem otvorenih izvora npr. Olx. ba i drugi).	Ukupna vrijednost	
3.2.1.			
3.2.2.			
3.3.	Podaci o novcu na računima, štednji, vrijedonosnim papirima, kriptovaluta- ma u vlasništvu lica u BiH i u inostran- stvu (Navode se podaci o dionicama/akcija- ma, obveznicama, kriptovalutama, itd., kao i datumi/period njihove kupovine).	Ukupna vrijednost	
3.3.1.			
3.3.2.			
3.4.	Podaci o skupocjenim umjetninama, dragom kamenju, nakitu, plemenitim metalima, antikvitetima i drugim drago- cjenostima koji su u vlasništvu lica u BiH i u inostranstvu (Navodi se datum/period kupovine)	Ukupna vrijednost	
3.4.1.			
3.4.2.			

3.5.	Podaci o imovini na području BiH i u inostranstvu, <u>kojom se zapravo upravlja preko drugih lica na čije ime je registrovana</u> (imovina koja pripada licima za koje se vrše provjere, ali koja je, po prethodnom dogovoru, registrovana na ime druge osobe) (Ako posoje saznanja o upravljanja tom imovinom, uz navođenje izvora i koje su to aktivnosti zabilježene, navodeći lične podatke lica na čije ime je imovina registrovana)	Ukupna vrijednost	
3.5.1.			
3.5.2.			
3.6.	Podaci o stanju gotovog novca kojim raspolaže, novca na računima u bankama, u kriptovalutama, vrijednosnim papirima i sl. u BiH i u inostranstvu na kraju posmatranog perioda (Navodi se stanje na kraju perioda koji se posmatra, stanje sredstava u bankama)	Ukupna vrijednost	
3.6.1.			
3.6.2.			
3.7.	Ukupna vrijednost imovine (Obračunata suma podataka od tačaka 3.1–3.6)		
4. Sredstva kojima je lice (porodica) raspolagalo na početku perioda koji se posmatra (u BiH i u inostranstvu)			
	Prikaz informacija	Vrijednost imovine (u KM)	Napomena / izvor informacija (obavještajno saznanje, rezultat provjera, podatak sa interneta ili okvirna procjena – opisati)
4.1.	Podaci o stanju gotovnog novca kojim raspolaže, novca na računima u bankama, u kriptovalutama, vrijednosnim papirima i sl. u BiH i u inostranstvu (Navodi se stanje sredstava na raspolaganju na početku posmatranog perioda)	Ukupna vrijednost	
4.1.1.			
4.1.2.			
5. Zakoniti prihodi lica (porodice) tokom posmatranog perioda (u BiH i u inostranstvu):			
	Prikaz informacija, izvor informacija	Vrijednost imovine (u eurima)	Napomena / izvor informacija (obavještajno saznanje, rezultat provjera, podatak sa interneta ili okvirna procjena – opisati)

5.1.	Podaci o zvaničnim prihodima ostvarenim u BiH i u inostranstvu koji se odnose na zaposlenje ili na prihod ostvaren u nekim poslovima (npr., iznajmljivanje prostora), kao i naknade za nezaposlenost te druge vrste naknada za socijalnu pomoć (sredstva) (Navode se podaci o prihodima lica koji se odnose na zaposlenje i prihodima koje lice ostvaruje na osnovu privrednih i komercijalnih aktivnosti, primanju naknade o nezaposlenju i drugim vrstama naknada za socijalnu pomoć)	Ukupna vrijednost	
5.1.1.			
5.1.2.			
5.2.	Podaci o gotovinskim iznosima primljenim u vidu poklona u BiH i u inostranstvu ili naslijeđenim sredstvima, primljenim pozajmicama, drugim primljenim sredstvima	Ukupna vrijednost	
5.2.1.			
5.2.2.			
5.3.	Podaci o prihodu ostvarenom u BiH i u inostranstvu od isplate dobiti pravnih lica, dividendi, kamata, vrijedonosnih papira, kriptovaluta, premija osiguranja ili drugih transakcija vezanih za imovinska prava, kao i drugom prijavljenom prihodu ili prihodu ostvarenom na neki drugi legalni način.	Ukupna vrijednost	
5.3.1.			
5.3.2.			
5.4.	Podaci o prihodu ostvarenom u BiH i u inostranstvu od prodaje nepokretnosti i vozila, odnosno druge pokretne imovine	Ukupna vrijednost	
5.4.1.			
5.4.2.			
5.5.	Ukupan iznos legalno stečenog prihoda (Obračunata suma podataka od tačaka 5.1-5.4)		
	Ukupno		

6. Troškovi lica (porodice) tokom posmatranog perioda (u BiH i u inostranstvu)			
	Prikaz informacija, izvor informacija	Vrijednost imovine (u KM)	Napomena / izvor informacija (obavještajno saznanje, rezultat provjera, podatak sa interneta ili okvirna procjena – opisati)
6.1.	Podaci o troškovima nastalim u BiH i u inostranstvu prilikom kupovine, izgradnje ili renoviranja nepokretnosti (Zemljište, kuće, stanovi, zgrade, poslovni objekti itd.)	Ukupna vrijednost	
6.1.1.			
6.1.2.			
6.2.	Podaci o troškovima nastalim u BiH i u inostranstvu prilikom kupovine vozila i drugih skupocenih predmeta (motorna vozila, traktori, plovila za unutrašnje plovne puteve i plovila za morske puteve, letjelice, poljoprivredne mašine, oružje, umjetnine, drago kamenje, nakit, plemeniti metali, antikviteti, životinje, biljke, bijela tehnika, itd.)	Ukupna vrijednost	
6.2.1.			
6.2.2.			
6.3.	Podaci o troškovima nastalim u BiH i u inostranstvu prilikom kupovine vrijedonosnih papira (dionice, štedni računi, itd.), kriptovaluta, investicija u aktivnosti pravnih lica (povećanje osnivačkog uloga, pozajmice pravnim licima...), plaćanja osiguranja i sl.	Ukupna vrijednost	
6.3.1.			
6.3.2.			
6.4.	Podaci o odobrenim pozajmicama (datim ili vraćenim) drugim licima u BiH ili u inostranstvu, plaćena kamata, pokloni u gotovinskim iznosima ili drugi prenosi novca	Ukupna vrijednost	
6.4.1.			
6.4.2.			

6.5.	Podaci o troškovima nastalim u BiH i u inostranstvu koji se odnose na poljoprivredne projekte, druge troškove u vezi sa upravljanjem imovinom ili vrijedonosnim papirima, troškove života i ostale troškove (Navedi podatke o troškovima održavanja kuće/stana, poreze, troškove života, medicinske troškove, troškove za zabavu (za putovanja, sport, kazino, klađenje, itd.), troškove izgradnje objekata, sklapanja opreme, popravki, itd. Kod procjene troškova života, ukoliko nema preciznih podataka, mogu se koristiti indikatori internih statističkih podataka o troškovima života kojima raspolaže Zavod za statistiku BiH – potrošačka korpa) Prilikom sagledavanja podataka o troškovima uzeti u obzir podatke o eventualnom luksuznom životu odnosno o mogućnosti da troškovi života prelaze troškove „potrošačke korpe“.	Ukupna vrijednost	
6.5.1.			
6.5.2.			
6.6.	Podaci o troškovima nastalim u BiH i u inostranstvu u cilju počinjenja ili u toku počinjenja krivičnog djela kažnjivog po Krivičnom zakonu BiH (ukoliko se takvim podacima raspolaže) (Navedi ukoliko se utvrde troškovi nastali u cilju počinjenja ili u toku počinjenja krivičnog djela kažnjivog Krivičnim zakonom BiH (npr. za nabavku predmeta ili sredstava za krijumčarenje, protoka zabranjenih ili ilegalnih roba), navodeći kojim aktivnostima krim-obavještajnog rada ili istrage i kada je ustanovljena ova činjenica.	Ukupna vrijednost	
6.6.1.			
6.6.2.			
6.7.	Ukupan iznos nastalih troškova (Obračunata suma podataka od tačaka 6.1–6.6)		

ODJELJAK III
PODACI O ŠTETI/OSTVARENOJ PROTIVPRAVNOJ IMOVINSKOJ KORISTI NASTALOJ
IZVRŠENJEM KRIVIČNIH DJELA

(u okviru OA ili predmeta, ovaj odjeljak popunjavati samo u slučaju postojanja saznanja po s
 tatkama. Ovaj odjeljak će biti više relevantan u narednim fazama rada, odnosno u slučaju
 utvrđivanja nesklada)

	Podaci	Iznos/vrijednost	Napomena / izvor informacija (obavještajno saznanje, rezultat provjera, podatak sa interneta ili okvirna procjena – opisati)
7.	Iznos štete/ostvarene imovinske koristi koja je nastala vršenjem krivičnog djela (u KM) (Na osnovu stvarnih činjenica i/ili na osnovu obavještajnih saznanja – navesti izvor/način dolaska do saznanja)		
8.	Ukupna vrijednost imovine primljene (zaplijenjene) u cilju obezbjeđenja kompenzacije za štetu (u KM) (Obračunata suma podataka u tačkama 9 i 10)		
9.	Iznos dobrovoljno kompenzovane štete nastale izvršenjem krivičnog djela i vrijednost vraćene imovine (u KM)		
10.	Vrijednost imovine nad kojom se primjenjuju privremene mjere obezbjeđenja (blokirana imovina, novac na računima, vrijednosni papiri, kriptovalute, oduzeti gotov novac, vozila ili druge vrijednosti)		
11.	Procenat kompenzovanja štete nastale izvršenjem krivičnog djela (u procentima) (podaci iz tačke 8 se dijele sa podacima iz tačke 7 i množe se sa 100)		

ODJELJAK IV
REZULTATI SAGLEDAVANJA IMOVINSKOG STATUSA I UTVRĐIVANJA
NESRAZMJERA IMOVINE I ZAKONITIH PRIHODA

(Kompletirati nakon završetka prikupljanja podataka). Podaci se računaju zbrajanjem podataka iz tačaka 3-6 iz Odjeljka II Izvještaja o sagledavanju imovinskog statusa

	Podaci	Iznos/vrijednost	Napomena
12.	Podaci o stanju gotovog novca kojim raspolaže, novca na računima u bankama, u kriptovalutama, vrijednosnim papirima i sl. u BiH i u inostranstvu na početku posmatranog perioda (Navode se podaci iz tačke 4.1)		
13.	Ukupan iznos ostvarenog legalnog prihoda tokom posmatranog perioda (Navode se podaci iz tačke 5.5)		
14.	Ukupan iznos sredstava dostupnih na početku posmatranog i iznos ostvarenog prihoda (Navodi se suma podataka iz tačaka 12 i 13)		
15.	Podaci o iznosu troškova u toku posmatranog perioda (Navode se podaci iz tačke 6.7)		
16.	Podaci o stanju gotovog novca kojim raspolaže, novca na računima u bankama, u kriptovalutama, vrijednosnim papirima i sl. u BiH i u inostranstvu na kraju posmatranog perioda (Navode se podaci iz tačke 3.6)		
17.	Razlika između legalnog prihoda i troškova (Obračunata oduzimanjem tačaka 15 i 16 od tačke 14)		

